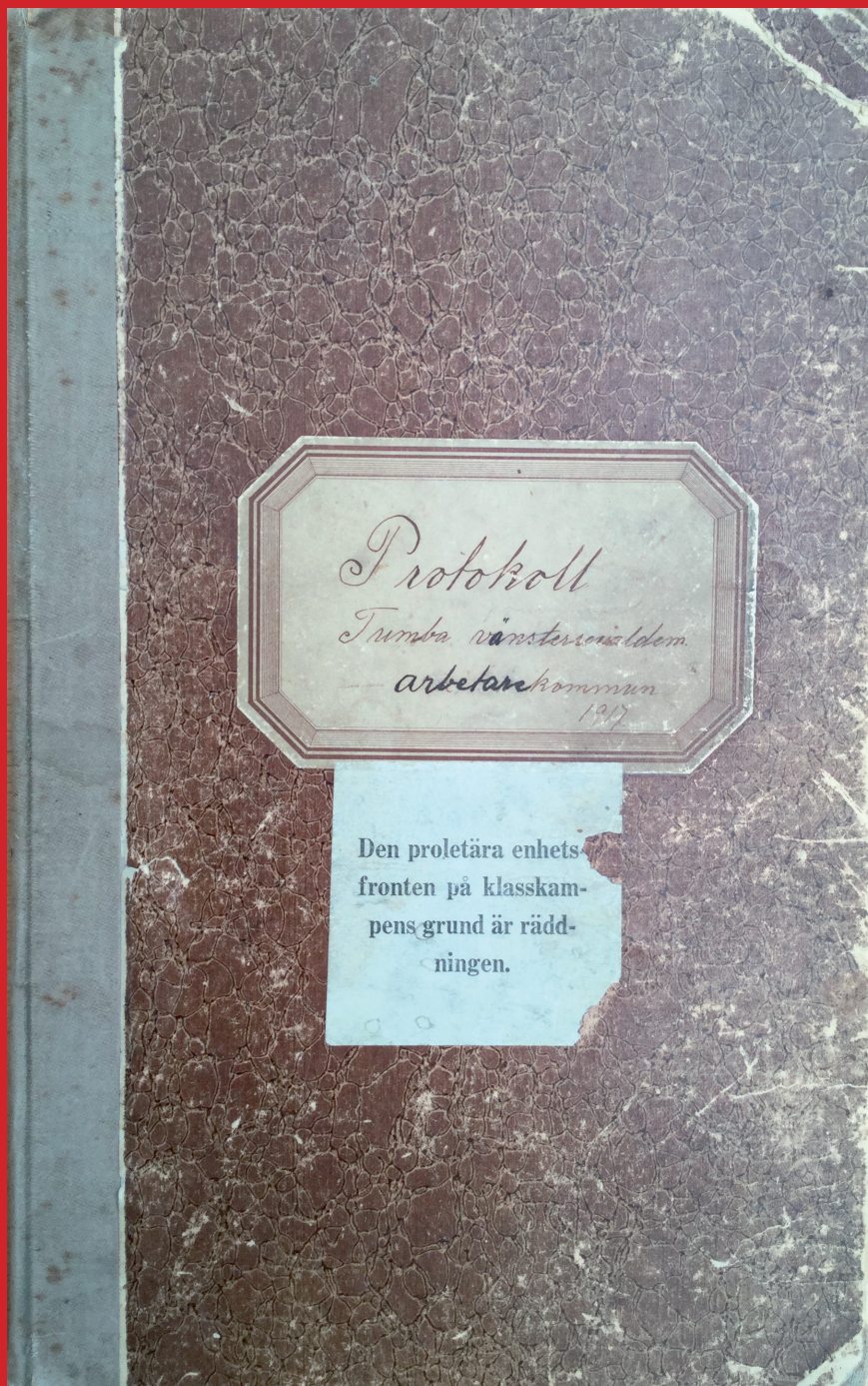

”Den proletära enhetsfronten på klasskampens grund är räddningen”

Protokoll förda vid möten med
Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommun och
Tumba kommunistiska Arbetarekommun 1917–1928
med förord och kommentarer av Mats Einarsson.

Mats Einarsson (red.)

*”Den proletära enhetsfronten på
klasskampens grund är räddningen”
Protokoll förda vid möten med
Tumba Socialdemokratiska
Vänsterkommun och
Tumba kommunistiska Arbetarekommun
1917–1928*

Provupplaga

Vänsterpartiet Botkyrka 2017

”Den proletära enhetsfronten på klasskampens grund är räddningen”

Protokoll förda vid möten med
Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommun och
Tumba kommunistiska Arbetarekommun 1917–1928

Innehåll

<i>Inledning</i>	5	3 oktober	86	3 februari	149
		7 november	87	2 mars	152
<i>Protokollen</i>		21 november	88	24 april	152
1917		25 november	89	11 maj	157
16 september	10	28 november	90	8 juni	159
7 oktober	12	6 december	92	16 juli	162
4 november	14			10 augusti	164
11 november	15	1921		17 september	166
2 december	18	2 januari	93	12 oktober	168
		6 februari	94	9 november	170
1918		9 februari	96		
6 januari	20	6 mars	98	1925	
3 februari	23	3 april	100	11 januari	172
3 mars	26	8 maj	101	8 februari	175
7 april	29	8 juni	103	8 mars	177
27 april (styrelse)	31	12 juni	104	17 april	181
12 maj	32	8 september	105	10 maj	183
9 juni	34	2 oktober	105	11 juni	185
7 juli	36	9 oktober	106	9 juli	187
11 augusti	38	6 november	108	13 september	189
1 september	39	4 december	110	15 november	192
6 oktober	41			13 december	194
3 november	42	1922			
1 december	44	4 januari	112	1926	
		5 februari	114	10 januari	196
1919		5 mars	116	14 februari	198
5 januari	46	2 april	118	15 mars	200
2 februari	48	15 maj	120	11 april	202
2 mars	50	5 juni	123	10 maj	204
5 mars	52	2 juli	126	13 juni	206
13 mars (m. s-d a-k)	53	6 augusti	128	11 juli	209
10 april	56	2 september	129	20 juli	211
11 maj	58	1 oktober	130	8 augusti	212
1 juni	60	5 november	132	13 november	214
8 augusti	62	3 december	134		
7 september	64			1927	
4 oktober	66	1923		10 april	216
2 november	68	7 januari	136	6 november	218
7 december	70	4 februari	137		
		4 mars	139	1928	
1920		5 april	141	4 mars	220
11 januari	71	6 maj	142	18 mars	222
1 februari	72	1 juli	143		
18 mars	74	2 september	144	<i>Namn i protokollsbogen</i>	224
4 april	76	7 oktober	145		
3 maj	78	4 november	147	<i>Styrelser</i>	226
31 maj	80				
1 juli	82	1924			
4 augusti	84	6 januari	148		

En återfunnen partihistoria

År 1999 hittades en sliten skrivbok i folioformat i en container. Den visade sig innehålla samtliga protokoll förda i Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommun (1921 och framåt Tumba Kommunistiska Arbetarekommun) från åren 1917–1928. Protokolls-boken finns sedan dess på Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek. Som ett bidrag till högtidlig-hållandet av Vänsterpartiets 100-årsjubileum har Vänsterpartiet Botkyrka låtit transkribera protokolls-boken och ger härmed ut den i både tryckt och digitalt format. Protokollen är avskrivna ord för ord, med bibehållen stavning, skrivfel och radfall. Personer, händelser och företeelser har vid behov kommenterats i fotnoter.

Bakgrund – arbetarrörelsens politiska splittring 1917

Våren 1917 skärps motsättningarna i det socialdemokratiska partiet i Sverige. Konflikten mellan partimajoritetens reformistiska ”högerlinje” och den tämligen brokiga vänsterns radikalare hållning, framförallt artikulera-d av det socialdemokratiska ungdomsförbundet, blir akut inför partikongressen i februari. Partiledningen ställer ungdomsförbundet inför ultimatum. Man kräver bland annat att det skulle förklara sig ”redo att vid alla tillfällen främja partiets verksamhet i full överensstämmelse med av partiet och dess underavdelningar fattade beslut”. Ungdomsförbundet, som bara vill deklarera lojalitet med *partiets program* (som man anser att partiledningen frångått) kontrar med att redan innan kongressen underställa ultimatumet en medlemsomröstning. Det avvisas med röstsiffrorna 5749 mot 172. Partikongressen avvisar i sin tur alla försök till medling eller kompromiss och ställer sig bakom ultimatumet med röstsiffrorna 136–42. Därmed är partisplittringen ett faktum. Förberedelserna för ett nytt parti inleds omedelbart och genomförs mot bakgrund av en våg av hungerdemonstrationer och upplopp som drar över landet. I Ryssland hade redan februarirevolutionen genomförts. Den 13–16 maj samlas den socialdemokratiska vänstern till sin första kongress och det nya partiet konstitueras under namnet Sverges Socialdemokratiska Vänsterparti.

I princip hela ungdomsförbundet och en hel del arbetarkommuner går över till det nya partiet, särskilt i

norra Sverige, men på flertalet orter får vänstern starta egna organisationer.

Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommuns grundande

I Tumba grundas den nya vänsterkommunen söndagen den 16 september 1917, sannolikt i det dåvarande Folkets Hus, även om det inte framgår av protokollet. Mötet öppnas av den förberedande kommitténs ordförande Erik Skarman. Han kommer senare att vara kommunens ordförande under många år, men på det konstituerande mötet väljs han till vice ordförande och till ordförande utses John Holm.

Den nya arbetarekommunen ansluter sig inte omedelbart till SSV utan beslutar att vänta till årsskiftet (kanske av ekonomiska skäl).

Intressant nog uppträder den nya organisationen under inte mindre än tre namn i det första protokollet. Det anges vara fört vid möte med ”*Tumba vänstersocialistiska arbetarekommun*”, Skarman förklarar i den första paragrafen ”*Tumba vänstersocialdemokratiska arbetarekommun*” bildad och i §14 noteras beslutet att namnet skall vara ”*Tumba socialdemokratiska vensterkommun*”. I de följande protokollen anges först inget organisationsnamn och när man börjar göra det i slutet av 1918 står det vanligen att protokollet är förda vid möte med ”*Tumba Wensterkommun*”, ibland med bestämningen ”*Soc. Dem.*” inskjuten. I samband med partiets namnbyte 1921 uppträder organisationen under några månader under namnet ”*Tumba frisocialistiska (arbetare-)kommun*” (mer om det nedan). Därefter blir namnet ”*Tumba kommunistiska arbetarekommun*”.

På det konstituerande mötet avhandlas en rad organisatoriska frågor. Inträdesavgiften bestäms till 1 kr för manliga medlemmar och 50 öre för kvinnliga och kvartalsavgiften till 60 respektive 35 öre. Alla medlemmar får lösa stadgar för 15 öre. Man beslutar vidare att inhandla protokolls-bok, kassabok, medlemsmatrikel samt stämpel med tillbehör.

Vidare beslutar mötet att ”varje kommunens medlem, skulle i sitt uppträdande vid debatter o. dyl. lägga bort svordomar och fula ord, samt att alla personligheter [dvs. personangrepp] skulle vara bannlysta vid mötena” och att ”alla som inleder en fråga skall uppträda vid talarstolen”.

Det konstituerande mötet avslutas med att man sjunger Socialisternas marsch och man hurrar för ”den nya kommunen och för hans framtid och arbete i förbrödringens tjänst”.

Ryska revolutionen och danstillställningar

Det finns relativt mycket skrivet om den politiska vänsterns historia i Sverige, men det allra mesta handlar om utvecklingen på nationell nivå, om kommunisternas förhållande till Komintern och socialdemokratin och om den övergripande ideologiska utvecklingen. Om det som utgör den helt övervägande delen av partiets verksamhet, arbetet i de lokala arbetarekommunerna, finns betydligt mindre skrivet, även om några lokala partihistoriker givits ut på senare år.

Protokolls-boken ger, trots sina kortfattade och ibland något svårtolkade formuleringar, en intressant inblick i det lokala partiarbetet. Den som till äventyrs förväntar sig en sekt som ägnar mötena åt att sätta samman listor över vilka lokala företrädare för överheten som ska arkebuseras efter revolutionen blir besviken. Protokollen berättar om klassiskt, svenskt folkrörelsearbete. Ekonomin är ett ständigt bekymmer, men man drar in pengar bl.a. genom regelbundna danstillställningar (och en gång genom att man säljer en brädhög som kommunen av okänd anledning är i besittning av). En strid ström av cirkulär från parti- och distriktsledning avhandlas, ofta är det arbetet med att sälja partitidningen Folkets Dagblad Politiken som återigen måste intensifieras. Ekonomin redovisas regelbundet genom kvartalsvisa revisionsrapporter. Man deltar i det fackliga arbetet, framförallt via driftcellen på Separator, och man hjälper till att starta både Hyresgästförening och ABF-avdelning. De internationella händelserna skymtar fram i protokollen: solidaritetsarbete för Rysslands barn, förföljelser av kommunister i Bulgarien, inbördeskriget i Finland osv.

Det finska inbördeskriget får för övrigt indirekt konsekvenser för några av vänsterkommunens medlemmar. Den 2 mars 1919 tar C. J. Wallin upp ett rykte ”om vissa medlemmars sammanvaro med en s.k. Witgardist” (dvs. en deltagare på den vita sidan i finska inbördeskriget). På mötet framkomer att familjen Strand inbjudit vitgardisten till en julfest och att även familjen Burgman deltagit. Det yrkas på uteslutning, men eftersom kvällen är sen skjuts beslutet till ett kommande möte. Två dagar senare, den 5 mars, rapporteras att vänsterkommunen och

ungdomsklubben gemensamt och enhälligt beslutat om uteslutning av de två familjerna. Något protokoll från mötet där uteslutningen beslutas finns dock inte i protokolls-boken. Knappt ett år senare, den 1 februari 1920, beslutar man att ”den tid som gått [var] straff nog” och de utslutna beviljas återinträde.

Under de första åren ägnas mötena i stor utsträckning åt diskussion av aktuella politiska frågor och det nya partiets program. I protokollet från kommunens andra möte, i oktober 1917, noteras:

”Den almäna rösträttens principer, och de bärande momenten härför diskuterades. Flera talare yttrade sig i frågan, och av diskussionen framkom, att den politiska rösträtten för varje svensk man och kvinna ansågs som ett huvudvillkor för framåtskridande och människovärde. På mötet uttalades, att riksdagen måste snart Behandla dessa viktiga spörsmål, och framskapa en bättre ordning och rättvisa för proletariatet. Om ej annat hjälper, så måste utomparlamentariska medel, eller direkt auktion användas. Diskussionen fick utgöra svar på frågan.”

Den 11 november samma år uttrycker flera talare ”sitt missnöje med den nuvarande ordningen, polis, åtal och det gamla partiets press”, den 6 januari uttalade kommunen ”Statskyrkans avskaffande, och skolans avskiljande från kyrkan såsom ett oeftergivligt villkor”, den 3 februari 1918 ”uttalades enhälligt den önskan att folkskolan måtte bli bottenkola för alla – detta så fort som möjligt” och på samma möte inledde Alf. Holm frågan om det gamla partiets ställning till ryska revolutionen. ”Flera talare yttrade sig i frågan, varvid den gamla internationalen skarpt gisslades, diskussionen fick utgöra svar på frågan.”

Kommunalpolitiskt arbete

I augusti 1918 rapporteras från den extra municipalstämman¹ att hyresgästföreningens motion bifallits av stämman med 376 ja och 72 nej, ”således ett mycket vackert resultat, trots hyresvärdarnas myckna besvär att ointetgöra frågan”. Vad beslutet innebar framgår tyvärr inte.

På hösten 1919 genomförs de första demokratiska kommunalvalen efter att riksdagen hade avskaffat den graderade rösträtten och tagit bort de viktigaste inkomst- och förmögenhetsstrecken. Trots att inte ens två år gått sedan brytningen med SAP beslutar vänsterkommunen i februari att ta kontakt med de socialdemokratiska arbetarekommunerna i Tumba och

1. Ett municipalsamhälle var en tätort i en landskommun som delvis tillämpade de bestämmelser som annars gällde i städerna. Fram till 1919 var municipalstämman, där samtliga röstberättigade invånare hade kunde delta, det högsta medslutande organet. 1919 ersattes stämman av ett valt municipalfullmäktige. Tumba municipalsamhälle fanns mellan 1904 och 1956.

Norsborg för att diskutera valsamarbete. Av protokollet framgår att Erik Skarman redan varit i kontakt med den socialdemokratiska arbetarkommunens ordförande Rudolf Pettersson. Ett gemensamt möte genomförs den 13 mars. Protokollet inleds med följande paragraf:

”Mötet öppnades av Rudolf Pettersson som hälsade de närvarande välkomna samt upplyste att styrelserna för de båda olika arbetarekommunerna i Tumba haft gemensamt sammanträde för behandling av kandidatfrågan till kommunal och Municipalfullmäktige varvid man enats att gå fram med gemensamma kandidater och partibeteckning på så sätt att Vänsterkommunens skulle bli representerad på båda vallistorna med tredje och sjätte namnet. Alltså hade det gemensamma mötet nu till syftemål att i främste rummet avgöra kandidatfrågan.”

Valet gäller två församlingar, dels fullmäktige i Tumba municipalsamhälle, dels kommunfullmäktige i Botkyrka kommun. Kommunalvalen 1919 är extraval på grund av de ändrade rösträttsregler. Av protokollet att döma fastställs de olika listorna i full enighet. Valet gav de två arbetarpartierna 15 mandat, varav 10 socialdemokrater och 5 vänstersocialister, och de borgerliga 10².

I december 1920 är det återigen kommunalval. Vänsterkommunen beslutar först att invänta inbjudan från ”gamlakommunen”, men den är nu inte intresserad av något valsamarbete och vänsterkommunen beslutar att gå fram med en egen lista under partibeteckningen ”Organiserade Arbetare å Hyresgäster”, något som dock sedan ändras till bara ”Arbetare”³. I valet 1920 får partiet två mandat i municipalfullmäktige.

Rapporterna från det kommunalpolitiska arbetet är fortsättningsvis i regel knapphändiga. I januari 1920 noteras t.ex. att ”kommunal och municipalfullmäktige rapporterade från sina sammanträden som av mötesdeltagarna avhördades med uppmärksamhet”. I maj 1920 rapporterar A. Holm från kommunalfullmäktige att rättigheter för utskänkning av öl och vin i Fittja hade avslagits.

Första maj

Även inför första maj söker den nya kommunen

samverkan med den gamla, dock utan framgång. Den tredje mars 1918 beslutar man att anordna ett första maj-möte och att inbjuda den gamla arbetarkommunen att delta. Den socialdemokratiska arbetarkommunen kontrar dock med att bjuda in vänsterkommunen till sitt arrangemang, vilket inte togs väl upp. ”Flera talare yttrade sig i frågan och uttalade sitt bestämda ogillande med den gamla kommunens handlingssätt. Kommunen beslutade att inbjuda allmänheten till ett möte i frågan fred. den 12 april kl. 8 em.” Hur det gick på det öppna mötet, eller om du över huvud taget genomfördes, framgår inte. Däremot finns det faktiskt ett vittnesmål från den socialdemokratiska sidan. I ett protokoll från april 1918 fört vid ett möte med Tumba Socialdemokratiska Arbetarekommun kan man läsa följande:

”Under mötets gång infunno sig 2 medlemmar af Tumba Vänsterkommun med en interpellation om vi skulle deltaga i deras Demonstration eller ej, hvarför ordföranden meddelar att vi redan har beslutat att EJ medverka i demonstrationen utan afhålla ett föredrag kl 2 e m den 5 maj och uttryckte sig dessa medlemmar av Vänsterkommunen rätt pockande och bröstgänges.”⁴

Även 1920 försöker vänsterkommunen få till stånd ett gemensamt första maj-firande, men det lyckas inte de två partierna firar första maj var för sig i fortsättningen. Först 1933, bortom denna protokollsbooks gräns, väcks frågan igen, denna gång av Rudolf Pettersson som alltså är den socialdemokratiska arbetarkommunens ordförande. Han menar att mot bakgrund av fascismens frammarsch i Europa och Hitlers maktövertagande i januari samma år borde arbetarrörelsens partier sluta sig samman. Med 9 röster mot 8 beslutar man att förhandla med kommunisterna, men först efter att partistyrelsen tillfrågats. Denna avråder bestämt och det blir ingen gemensam demonstration.⁵

Kvinnorna i kommunen

Tumba vänsterkommun/kommunistiska arbetarkommun är, som partiet i dess helhet, kraftigt mansdominerad. Av de 148 medlemmar som namnges i protokollen är bara 13 (9%) kvinnor. De totalt 29 styrelseledamöterna är samtliga män.

2. *Botkyrkabygd, Från Mälarstrand till Österhav*, Botkyrka kulturnämnd 1982, 1983, 1997, sid 232.

3. Partibeteckningarna i kommunalvalen är i början av seklet tämligen vildvuxna, vilket gör att SCB i sin valstatistik inte kan redovisa valresultat uppdelat efter parti. Samma parti kan uppträda under många olika lokala partibeteckningar och det är vanligt med olika typer av samlingslistor. I en stor andel av kommunerna fanns bara en lista att rösta på.

4. *Botkyrkabygd*, sid 232.

5. *Botkyrkabygd*, sid 232.

Den 3 november 1918 noteras 25 helbetalande och 6 halvbetalande medlemmar, dvs kvinnor (kvinnor betalade halv avgift). Vid något tillfälle väljs en kvinna till revisor och några kvinnor sätts upp på kommunens valsedlar. En enda gång noteras att en kvinna ställer ett förslag – det är fru Ingeborg Strand som den 3 mars 1918 föreslår att kommunen ska utse ombud till Byggnadsföreningens (dvs. Folkets Hus-föreningens) årsmöte, vilket bifalls och Ingeborg Strand blir ett av ombuden. De enda tillfällen där man uttryckligen efterfrågar kvinnliga kandidater är vid fastställande av listorna i kommunalvalen samt vid tillsättande av kommittéer för anordnande av danstillställningar, då det uppenbarligen är viktigt att det finns ledamöter av båda könen. Kanske ingick i arbetet sådant som män inte ansågs lämpliga för, som kaffekokning.

I februari 1925 föranleder ett cirkulär från det centrala kvinnoutskottet om en värvningsvecka "en livlig diskussion". Mötet enas om att "ej bilda någon särskild kvinnoklubb utan ansluta kvinnorna direkt till kommunen". Mötet uttalar sig "emot att bilda särskilda organisationer, utan ansåg kvinnorna på kommunens möten vid sidan om mannen".

I april 1927 noteras lakoniskt att "Ett cirkulär från Partiet angående en föredragsturné och om agitationen bland kvinnorna i och för medlemsvärvning lades utan debatt till handlingarna".

Anslutning till Kommunistiska internationalen och namnbyte

Den 2 mars 1919 bildas den Tredje (kommunistiska) Internationalen i Moskva av 52 delegater från 34 partier, bland annat fem från SSV. Det definitiva beslutet att gå med fattas på partikongressen 1919, där den s.k. taktikfrågan står i centrum för debatten. Den handlar, enligt Karl Kilbom, om följande frågeställningar: "(1) Borgerlig eller arbetardiktatur; (2) Parlamentarism eller massaktion; (3) Det revolutionära våldet och hur långt detta skall gå samt slutligen (4) Bern eller Moskva."⁶

I huvudsak tre linjer står mot varandra på kongressen, "högern" företrädd av riksdagsgruppens majoritet, "centern" (Höglund och Ström) och "vänstern" (Kilbom och Grimlund).

Frågan diskuteras i Tumbakommunen. Den 11 maj föreslår Skarman att man skall uttala sig i taktikfrågan. I protokollet noteras att "samtliga talare

uttalade sig så gott som i helhet för riksdagsgruppens förslag men mötet beslöt att bordlägga frågan för vidare debatt". På det efterföljande mötet bekräftas stödet för riksdagsgruppens linje och Erik Skarmans väljs till kongressombud. Kongressen beslutar dock i huvudsak enligt vänsterns och centerns ståndpunkter, men också att frågan skall ut på allmän omröstning i partiet. På Tumbakommunens augustimöte genomförs omröstningen, varvid "Minoritetens linje", dvs riksdagsgruppens förslag, får 10 röster, kongressmajoritetens linje en röst och en röst är blank.

1920 beslutar Komintern om 21 villkor för medlemskap i internationalen. Avsikten är att strama upp och "bolsjevisera" den ännu rätt spretiga organisationen och dess medlemspartier. Villkoren är både politiska och organisatoriska⁷. Inför partikongressen 1921 diskuteras villkoren ingående i Tumba. I februari noteras följande: "De tjugoen punkterna för anslutning till Tredje Internationalen upptogs till behandling och utspann sig en rätt så livlig diskussion, en hel del punkter kunde helt godkännas varemot en del i synnerhet punkterna 2 och 7 icke kunde godkännas utan vissa betänkligheter ävenså punkterna 3, 9, 11, 16, 21. Mötet gick härfter till votering med öppen röstning (handuppräkning) varvid avgavs 4 ja röster och 8 nej."

Partikongressen som genomförs 25–26 mars ställer sig dock med stor majoritet bakom de 21 teserna och namnet ändras till Sverges⁸ Kommunistiska Parti (sektion av Kommunistiska Internationalen). Grundorganisationerna skulle nu kallas kommunistiska arbetarkommuner, men i protokollsboken skrivs fortfarande "Tumba V. kommun" utan att namnfrågan kommenteras.

Den 8 maj beslutas att en omröstning, med all säkerhet om partitillhörigheten, skall genomföras den 11 maj. Nästföljande protokoll är dock från 8 juni och där noteras att protokollet från den 11 maj förkommit, varför man beslutar att genomföra omröstningen på nytt den 12 juni.

Den 12 juni står det att protokollet är fört vid möte med "Tumba frisosialisiska komun", men något beslut om namnbyte eller utträde ur partiet har av protokollen att döma inte fattats. På mötet röstar om "ställningstagande till partiet", varvid 7 röstar ja och 5 nej och övriga (antal är inte angivet) "ställde sig neutrala". Den 2 oktober beslutas att "ett extra möte

6. Bernt Kennerström, *Leninismens inträngande i Sverige*, Zenit nr 13/1969.

7. En sammanfattning av de 21 villkoren finns i en fotnot till protokollet den 9 februari 1921.

8. Stavningen "Sverges" ändrades först på 40-talet till "Sveriges".

skall utlysas genom afisering så att alla medl. bliver närvarande, för att då göra ett bestemt uttalande över kommunens ställning.” Mötet genomförs den 9 oktober och nu röstar samtliga 16 närvarande för anslutning till kommunistiska partiet. En lång och tämligen rörig process är därmed slut och i fortsättningen betecknas organisationen ”Tumba kommunistiska arbetarekommun”.

”...olemplig att handhava kommunens angelägenheter”

Protokollsboken avslutas ganska dramatiskt. På hösten 1926 händer något i arbetarkommunen. Eller rättare sagt – inte mycket händer. Under sommaren har man ägnat flera möten åt att få ihop en lista till kommunalvalet. Man beslutar bland annat att erbjuda de lokala syndikalisterna plats 2 och 3 på listan, men brevet till dem kommer inte i väg. På mötet den 8 augusti är listan fortfarande inte klar och man beslutar om ett nytt möte några dagar senare. Mötet verkar dock inte bli av; nästa protokoll är daterat den 13 november, tre månader senare. Då rapporteras det att man fått två ledamöter valda till fullmäktige, så uppenbarligen fick man ändå ihop en lista. I övrigt avhandlar mötet sedvanliga frågor (och man avvisar distriktsstyrelsen uppmaning att försöka bilda en arbetarkommun i Salem eftersom det bedöms som utsiktslöst).

Det går sedan fyra månader till nästa möte (som av okänd anledning betecknas som ”extra”) och ytterligare ett möte hålls den 6 november; alltså bara två möten under hela 1927. Den låga mötesaktiviteten kommenteras inte i novemberprotokollet, men man bordlägger ett planerat styrelseval ”på grund av dålig uppslutning” och det framgår att en distriktsombudsman deltar på mötet. Denne uppmanar styrelsen att ”rapportera sakligt och ordentligt”, vilket orsakar en kort debatt.

Sedan dröjer det ända till den 4 mars 1928 innan arbetarkommunen samlas till möte igen och nu är det allvar. För första gången på många år öppnas inte mötet av Erik Skarman utan av Einar Johansson. Distriktet har uppenbarligen tappat tålamodet och distriktsombudsmannen Herman Johansson är närvarande. Han meddelar enligt protokollet att ”D.S. anser att skulden ligger hos Erik Skarman och finner honom olemplig att handhava kommunens angelägenheter. Kamrat Johansson förordade att tillsätta en ny ordf.”

I nästa paragraf avhandlas ett rykte om att Skarman är ”skubbare i Mälareförbundet”, dvs. att han har lämnat förbundet eller inte betalt sin kontingent. Skubbare är, näst svartfot, det skamligaste man kan

vara i arbetarrörelsen. Man tillsätter en kommitté för att undersöka saken.

Nästa protokoll är daterat den 18 mars. Även nu deltar Herman Johansson och han ger ”en kort översikt över den nuvarande politiska och fackliga situationen” och föreslår ”diskussion över frågan cellarbetet”. Diskussionen slutar i att arbetarkommunen beslutar att lägga cellarbetet, dvs. driftcellerna vid Separator och Gjuteriet, på is tills vidare och att man ska inrikta sig på att ”stabilisera kommunen”.

Mötet väljer en ny styrelse med Einar Johansson som ordförande. Fem ledamöter i den gamla styrelsen blir inte omvalda, fyra omväljs och en ledamot nyväljs.

Därefter är det dags för frågan om Skarmans skubberi: ”Kommitterade rapportera att de förvissat sig om att ryktet om att han var skubbare var sant samt föreslog uteslutning. Mötet beslöt omedelbart och enhälligt i enl. med förslaget.” Därmed var ett drygt decenniums arbete i spetsen för den radikala arbetarrörelsen i Tumba över för Erik Skarmans del – åtminstone tillfälligt. Enligt boken Botkyrkabygd⁹ finns det muntliga uppgifter som tyder på att Skarman gick med Kilbomspartiet vid partisprängningen 1929, men några år senare återvände till SKP. Han var senare ledamot av kommunfullmäktige för kommunisterna (men blev utesluten ur fullmäktige 1943 på grund av obetald kommunalskatt).

Protokollet från den 18 mars 1928 är det sista i boken och det avslutas med beslutet att återuppta mötesverksamheten med ett möte i månaden i Folkets hus. Några senare protokoll från Tumba Kommunistiska Arbetarkommun har tyvärr inte bevarats till eftervärlden.

Tumba i september 2017

Mats Einarsson

9. Erik Sundström (red.), *Botkyrkabygd, Från Mälärstrande till österhav*, Botkyrka kulturnämnd 1982, 1983, 1996, sid 243 f.

Protokoll

Fört vid konstitutionerande möte å Tumba
vänstersocialistiska arbetarekommun sönd. den 16. sept. 1917

§ 1. Mötet öppnades av den förberedande
kommitténs ordf. Erik Skarman, vilken för-
klarade Tumba vänstersocialdem. arbetarekommun
bildad och hälsade de närvarande välkomna.

§ 2. Till referent för mötet valdes K. J. Engkvist.

§ 3. Förslag väcktes, om anslutning till parti och
distrikt, men sedan saken diskuteras, beslutade
mötet om anslutning till nyåret.

§ 4. Mötet beslutade enhälligt, att nästa
möte skulle hållas den 7. okt. kl. 3 em.

§ 5. Till kommunens styrelse valdes följande
personer: H. Skarman [kassör:]¹, E. Burgman [sekreterare:], J. Holm, [ordf],
J. Engkvist [v. sek.] och Erik Skarman [v. ordf.].
Till suppleanter valdes: A. Holm, P. Holm
och Ejnar Skarman.

§ 6. K. Engkvist väckte förslag om inköp
av affischer, och skulle styrelsen få i uppdrag,
att anskaffa sådana.

§ 7. Erik Skarman upplyste mötet, att han
gjort diverse utgifter för kommunen, genom in-
köp av böcker; (medlemstäckan och stadgar)
dessa utgifter belöpte sig till kr. 4.50 – vilka
medel kommunen godkände till betalning.

§ 8. K. Engkvist föreslog, att inträdesavgiften
skulle bestämmas till 1 kr. för manlig och 0.50 öre
för kvinnlig medlem. Samt kvartalsavgiften resp.
60 och 35 öre. Mötet beslutade enhälligt
antaga K. Engkvists förslag.

§ 9. P. Holm föreslog, att varje medlems skulle
lösa sina stadgar med 0.15 kr. Mötet beslutade
i enlighet härmed.

1. Uppdragen inskrivna med liten stil ovanför respektive namn.

§ 10. Till prenumerantsamlare för kommunen valdes P. Holm. Mötet utalade, att samarbete skulle ske med klubbens² ombud K. Engkvist.

§ 11. Av Burgman väcktes förslag, om inköp av protokollsbok, kassabok och medlemsmatricken, samt stämpel med tillbehör. Mötet uppdrog åt styrelsen att anskaffa detta.

§ 12. P. Holm föreslog, att varje medlem, som inleder en fråga skall uppträda vid talarstolen. Detta blev också mötets beslut.

§.13. E. Burgman föreslog, att varje kommunens medlem, skulle i sitt uppträdande vid debatter o. dyl. lägga bort svordomar och fula ord, samt att alla personligheter skulle vara bannlysta vid mötena. Detta blev också mötets beslut.

§ 14. Mötet beslutade, att den nybildade kommunen skulle heta: "Tumba socialdemokratiska vensterkommun".

§ 15. Av Burgman framkom förslag, att föreläsningar i olika sociala och estetiska frågor borde äga rum. Dock gjordes ej för tillfället, något bestämt förslag, utan lämnades frågan öppen tills vidare. Mötet beslutade att "bordlägga" densamma till en lämplig tidpunkt.

§ 16. Sedan dagordningen var genomgången och intet nytt framkom, avslutades detta första möte med den nya arbetarekommunen kl. 5.30 em.

"Socialisternas marsch"³ avsjöngs, och ett fyrfaldigt "leve" utbringades för den nya kommunen och för hans framtid och arbete i förbrödringens tjänst.

Justeras: O. E. Burgman⁴
Alfred Holm Axel Rapp kom. sek.

2. Tumba Socialdemokratiska Ungdomsklubb.

3. Socialisternas marsch, originaltext på danska avUlrik P. Overby, svensk översättning av Johan Lindström Saxon, musik avJoseph Rasmussen. Den inleds: Snart dagas det bröder! Se östern i guld. / Till arbete låtom oss gå! / Vi fattiga äga ej skydd eller huld. / På jorden knappt leva vi få. / Man kringskär vår frihet, förminska vårt bröd. / Till arbetet, liv eller död.

4. Trots att K. J. Engkvist enligt § 2 valts till referent för mötet är protokollet undertecknat av O. E. Burgman som valts till sekreterare i styrelsen i § 5 (handstilen är också Burgmans). Det är justerat av Alfred Holm, suppleant i styrelsen, och inte, som man kunde förvänta sig, ordföranden John Holm, samt av Axel Rapp, som inte valts till något uppdrag.

Protokoll.

Fört vid ordinarie möte söndagen den 7 okt. 1917.

§ 1. Mötet öppnades av kommunens ordf. som hälsade de närvarande medlemmarna. Dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2. Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§ 3. Nästa punkt på dagordningen var Diskussion.

Som diskussionsfråga för dagen var punkt 1.

av det politiska programmet. Inledare var

E. Burgman, vilken i korta drag realiterade det nya partiets bildande och utbrytning av det gamla, på grund av rådande maktfullkomlighet, och särskiljande meningar i politiska dagsfrågor.

Den almäna rösträttens principer, och de bärande momenten härför diskuterades.

Flera talare yttrade sig i frågan, och av diskussionen framkom, att den politiska rösträtten för varje svensk man och kvinna ansågs som ett huvudvillkor för framåtskridande och människovärde.

På mötet uttalades, att riksdagen måste snart behandla dessa viktiga spörsmål, och framskapa en bättre ordning och rättvisa för proletariatet.

Om ej annat hjälper, så måste utomparlamentariska medel, eller direkt auktion användas.

Diskussionen fick utgöra svar på frågan.

§ 4. K. Engkvist fick i uppdrag att anskaffa 200 st. mötesaffischer.

§ 5. Erik Skarman föreslog nästa möte sönd. Den 4 nov.

Mötet beslutade i överensstämmelse härmed.

§ 6. Enär ej något vidare förelåg till behandling avslutades mötet kl. 5 em.

Justeras:	E. Burgman
J. Holm	Kom. sekr.
Ordf.	

Protokoll

fört vid ordinarie möte söndagen den 4 nov. 1917

§ 1. Mötet öppnades av kom. ordf. som hälsade samtliga närvarande välkomna, varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2. Protokollet upplästes och godkändes.

§ 3. Som nya medlemmar i kommunen godkändes: D. Nordén, J. Nordén, A. Rapp och H. Nyström.

§ 4. Från partiförlaget hade hitsänts republikkort, samt antimilitaristkort, att försäljas, ävensom uppropet "Stärk krigskassan". Att handhava dessa till försäljning och påteckning valdes: P. Holm, A. Holm, E. Skarman, A. Rapp och Ingeborg Falk.

§ 5. Sekreteraren rapporterade gjorda uttalanden på distriktskonferensen, med anledning av styrelsen beslut att sända ombud till densamma. Rapporten godkändes.

§ 6. Förslag om tillsättande av en agitationskom. framkom, men mötet beslutade att bordlägga frågan till nästa möte.

§ 7. Partistylsens lista: "Ett intressant bokverk" upptogs till behandl. och fick K. Engkvist i uppdrag att få hand om densamma.

§ 8. Frågan om aktie-teckning å tidn. Politiken¹ diskuterades; förslag framkom av P. Holm att bordlägga frågan; förslaget godkändes.

§ 9. A. Holm föreslog att tillsätta en komité, som skulle agitera på de antecknade medlemmarna. Mötet valde J. Holm och H. Skarman.

1. Tidningen Politiken grundades 1916 av vänsterfalangen inom det socialdemokratiska partiet och blev 1917 SSV:s huvudorgan under namnet Folkets Dagblad Politiken. Vid partisplittringen 1929 följde tidningen det ur Komintern uteslutna partiet (från 1934 Socialistiska Partiet) och kallades från 1930 enbart Folkets Dagblad. SP gick under Nils Flygs ledning i nazistisk riktning och Folkets Dagblad överlevde fram till 1945 (med ett uppehåll 1940-42) med hjälp av hemliga subsidier från Nazityskland.

§ 10. Kom. nästa ordinarie möte bestämdes till 1:sta sönd. i december.

§ 11. Styrelsen rapporterade, att den anskaffat 200 st. affischer. Rapporten godkändes.

§ 12. På grund av resa till annan ort, begärde H. Nyström utträde ur kommunen. Detta beviljades av mötet.

§ 13. När intet vidare förelåg till behandling, avslutades mötet kl. 5:30 em. varvid ordf. tackade för visat intresse.

Justeras:	J. Holm	E. Burgman
	ordf.	kom. sek.

Protokoll

Fört vid extra möte söndagen den 11 nov. 1917

§ 1. Mötet öppnades av kom. ordf. vilken hälsade de närvarande medlemmarna välkomna och förklarade, att mötet utlysts på grund av det upphävda riksdagsmannavalet, och att nytt val var utlyst till sönd. den 25 nov¹.

§ 2. Dagordningen upplästes och godkändes.

§ 3. Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§ 4. E. Skarman lämnade rapport från distriktskonferensen sönd. den 4 nov. Den nya distriktsstyrelsen skulle bestå av 9 medl. med ett verkställande utskott om 5 personer. Vidare skildrade han tidn. Politikens ekonomiska ställning som synnerligen svår, men efter de på konferensen gjorda uttalandena var ställningen dock ej hopplös.

§ 5. En fråga framkom huruvida Tumba s. d. v. kommun skulle delta i det instundande omvalet till riksdagens andra kammare. Sedan frågan diskuterats, beslutade kom. att såsom särskilt parti delta uti detsamma.

§ 6. Av A. Holm föreslogs att kommunen skulle anordna ett upplysningsmöte med särskild talare. Sekreteraren instämde med motivering, att endast sådana krafter som Lindhagen², Z. Höglund³ eller Fab. Månsson⁴

1. Riksdagsvalen upphävdes av regeringsrätten i ett antal valkretsar på grund av fel som begåtts.

2. Carl Lindhagen 17 december 1869–11 mars 1946, borgmästare i Stockholm 1903–30, riksdagsman i andra kammaren 1897–1917, första kammaren 1919–1940. Lindhagen, som ursprungligen representerade liberalerna, anslöt sig 1909 till socialdemokraterna. 1917 gick han med Sverges Socialdemokratiska Vänsterparti och blev en av de ledande företrädarna. Han återvände till SAP 1923.

3. Zeth ("Zäta") Höglund, 1884–1956 var SSV:s mest kända namn och de facto partiledare (även om partiet under de första åren inte hade någon partiordförande, bara två ordförande i partistyrelsens arbetsutskott. Efter partisplittringen 1924 ledde Höglund under ett par år ett eget SKP innan utbrytarna återvände till SAP. Han var riksdagsledamot (andra kammaren) 1915–1917 och 1929–1940, chefredaktör för Social-Demokraten 1936–1940 samt finansborgarråd i Stockholm 1940–1950.

4. Fabian Månsson, journalist och författare, riksdagsledamot 1912–1938. Följde med SSV 1917, men återvände till SAP 1923.

borde anlitas, därför att de vore de enda för tillfället som kunde draga till sig en större allmänhet. Sedan det upplysts på mötet, att Folkets Hus på söndagen troligen var upptaget och kommunen i så fall stode utan lokal, skulle hänvändelse göras att hyra lokalen Mimer⁵. Dessa förslag godkändes enhälligt.

§ 7. K. Engkvist fick i uppdrag att anskaffa talare, vid eventuellt förhinder valdes E. Burgman i hans ställe.

§ 8. Den från föregående möte uppskjutna diskussionsfrågan, på grund av inledarens bortresa inleddes nu av K. Engkvist. Sedan flera talare uttryckt sitt missnöje med den nuvarande ordningen, polis, åtal och det gamla partiets press, fick diskussionen utgöra svar på frågan.

§ 9. Agitationsfrågan och komité därför, vilken var bordlagd sedan föregående möte upptogs till behandling. Till agitationskomité valdes: J. Holm, P. Holm, A. Holm, A. Rapp, K. Engkvist, E. Burgman, H. Skarman och E. Johansson samt E. Skarman.

§ 10. Frågan om agitationskomité till Separator bordlades tills vidare.

§ 11. Tidn. Politikens aktiefråga berördes av A. Holm, vilken manade till stark uppslutning omkring vår egen tidning. Han föreslog tecknande av två andelar men under nuvarande förhållanden ansågs detta allt för betungande för komm. E. Skarman föreslog 1 andel. Detta godkändes, och för ordnandet av frågan utsågs 5 personer, att som ansvariga för frågans ordnande anskaffa medel på listor. Valda blevo: J. Holm, A. Holm, P. Holm E. Burgman och E. Johansson.

5. Ordenshuset Mimer uppfördes 1907 och var Nationaltemplarordens hus i Tumba. Det övergick senare till Frälsningsarmén och därefter till Filadelfiaförsamlingen.

§ 12. Av K. Engkvist framkom förslag, att komm. skulle protestera mot det sätt varpå den gamla komm. sökt lösa kandidatfrågan till instundande municipalfullmäktigaval.

Frågan upptogs till behandling och mötet beslutade, att på det kraftigaste uttala sin protest emot detta tillvägagångssätt.

Samhällets medlemmar borde väl å första hand bestämma om detta, och icke de, som detta val ej direkt hade någon bestämmanderätt.

Vi såsom varande vänsterdemokrater anse oss hava lika stor rätt att utse våra kandidater som ex. bruksbona utse kandidater åt oss ehuru de själva icke deltaga uti valet.

Mötet beslutade att tillställa den gamla kommunen en kraftig protest; härtill utsågs

J. Holm och E. Burgman.

§ 13. Förslag framkom av K. Engkvist, att vi skulle bojkotta Sthlm. Tidn⁶.

Förslaget bifölls, och styrelsen fick i uppdrag att ingå till samtliga affärer med en skrivelse i frågan.

En uppmaning borde ställas till respektive affärer att ej som lösnummer sälja den-samma. Skulle detta icke hava någon åsyftad verkan, borde bojkott av samtliga affärer tillgripas.

§ 14. När dagordningen var genomgången och intet mera förelåg till behandling avslutades mötet kl. 5.30 em.

Justeras:	Dag som ovan
John Holm	O E Burgman
ordf.	Kom. sek.

6. *Stockholms-Tidningen*, liberal dagstidning som utgavs 1889–1966 och 1981–1983. Tidningen köptes av LO 1956 och blev då socialdemokratisk. ST är i dag en veckotidning för socialdemokraterna i Stockholmsregionen.

Protokoll

Fört vid ordinarie möte sönd. den 2 dec. 1917.

§ 1. Mötet öppnades av ordf. J. Holm vilken hälsade de närvarande välkomna, varpå socialisternas marsch avsjöngs.

§ 2. Dagordningen upplästes och godkändes.

§ 3. Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§ 4. K. Engkvist lämnade rapport om Carl Lindhagens föredrag. Föredraget var mycket intressant och tillslutningen ganska allmän. I inträdesavgifter inflöt Kr. 29.25: För sitt föredrag tog Borgmäst. intet betalt, utom resan kr. 1.50

§ 5. J. Holm lämnade rapport om den insända protestskrivelsen till höger-kommunen, angående municipalvalet, men något svar å densamma hade tills dato icke ingått.

§ 6. Kassören H. Skarman rapporterade, att listor och kort inbringat kr. 28.15.

§ 7. E. Burgman meddelade, att inbetalningen kr 12.50 var insänd som första avbetalning å kommunens andel i tidn. Politiken. Å särskild lista hade influtit kr. 5 och resterande belopp kr. 7.50 lämnades av kommunens kassa, med vederbörligt kvitto.

§ 8. K. Engkvist meddelade att affischer till Lindhagens föredrag kostade kr. 3- samt tvenne block till biljetter kr. 0.40-

§ 9. E. Burgman väckte förslag om, att kommunen borde taga initiativ till anordnande av ett möte i samhällets livsmedelsfråga. Sedan flera talare yttrat sig i frågan och uttalat nödvändigheten av, att man borde göra sig underrättad om livsmedelsnämndens rekvisitioner om de nöd-

vändiga artiklarna, beslutade mötet att utse två personer, som skulle få i uppdrag att sätta sig i förbindelse med F. H. K.¹

Att fullgöra detta uppdrag, samt att kungöra mötet, utsågs E. Burgman och H. Skarman. Vidare upplystes att byggnadsföreningen² ställde lokalen till fritt förfogande.

§ 10. Den bordlagda frågan om agitationskom. till Separator³ upptogs till behandling. Mötet uttalade vikten av att något borde göras där nere. En kommité på 3 personer tillsattes Valda blevo A. Holm, E. Skarman och E. Burgman.

§ 11. När inget mera förelåg till behandling och dagordningen var genomgången, avslutades mötet kl. 6 em.

Justeras	Dag som ovan
John Holm	E. Burgman
Ordf.	Kom. sek.

1. Folkhushållningskommissionen, en statlig myndighet som 1916–19 ansvarade för ransonering av livsmedel m.m. Kommissionen hade under sig 36 regionala livsmedelsstyrelser och ca 2600 lokala livsmedelsnämnder.

2. Byggnadsföreningen Heijmdal, dvs. Folkets Hus-föreningen i Tumba. Föreningen bildades den 5 april 1908 och det första Folkets Hus fanns på Drottninggatan 18. Efter att under en tid hyrt ordenshuset Mimer invigdes 1926 det nuvarande Folkets Hus i Segersjö.

3. AB Separator ("Seppan"), från 1962 Alfa Laval AB, företag som tillverkar jordbruksmaskiner, ligger i Tumba väster om Tullingesjön.

Protokoll

fört vid ordinarie möte Sönd. den 6 jan. 1918

§ 1. Mötet öppnades av kom. ordf. J. Holm, vilken hälsade samtliga närvarande välkomna.

§ 2. Dagordningen godkändes.

§ 3. Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§ 4. Sekreteraren rapport. om livsmedelsmötet och den tillsatta kommitéen åtgöranden, rapporten godkändes.

§ 5. Erik Skarman redogjorde för festprogrammet, samt uppläste detsamma, vilket blev av mötet godkänt.

§ 6. Einar Skarman inledde diskussionsfrågan n:r 4 ur det politiska programmet. Flera talare yttrade sig i frågan, och av diskussionen framgick, som för övrigt alla instämde: Statskyrkans avskaffande, och skolans avskiljande från kyrkan såsom ett oeftergivligt villkor.

§ 7. Frågan om styrelseval upptogs till behandling, men på förslag av Erik Skarman bordlades detta val till nästa möte.

§ 8. På grund av utomståendes vädjan till E. Burgman, framkom förslag huruvida kommunen vore villig biträda med bildandet av en hyresgästförening på platsen. Sedan flera talare begärt ordet i frågan valdes en kommité att närmare ordna frågan. Valda blevo E. Burgman och Alf. Holm.

§ 9. Det av första mötet beslutade inträdet till parti och distrikt upptogs till behandling och på gjord påminnelse härom av Erik Skarman beslutade mötet i överensstämmelse härmed.

§ 10. J. Holm föreslog att även frågor, utom programpunkterna vore önskvärda, och skulle det stå varje medlem fritt att själv inleda och väcka förslag om en ny frågas diskuterande, oberoende till innehåll och karaktär. Förslaget godkändes enhälligt av mötet.

§ 11. Av K. Engkvist framkom förslag att avgiften för icke fackföreningsmedlemmar borde vara högre än för medl. anslutna till fackorganisation. Flera talare yttrade sig härom. Erik Skarman föreslog, att om icke kontingenten räckte till så kunde en extra uttaxering göras; E. Burgman föreslog, att ingen sådan borde vidtagas, utan kunde föredrag o. dyl anordnas för att i sådant fall täcka utgifterna. Vid verkställd votering beslutades i överensstämmelse med E. Burgmans förslag.

§ 12. Erik Skarman föreslog, att ett redaktionsutskott å 3 personer borde utses, för att utarbeta en resolution till tidn. Politiken, samt en till tidn. Socialdemokraten¹. Mötet valde E. Skarman, E. Burgman och Alf. Holm.

§ 13. Alf. Holm föreslog, att en kommitée borde väljas till fredsmötet sönd. den 13 jan. för att i händelse av, att mötets uttalande och event. resolution komme att föreslås mötets med antagande av det minimalistiska programmet, vi skulle vara beredda att föreslå det maximalistiska programmet och avfatta en resolution i överensstämmelse härmed. Mötet valde Alf. Holm, E. Burgman och Erik Skarman.

§ 14. Till förstärkande av tidningskommitéen valdes Bjurström och Erik Skarman.

§ 15. Alf. Holm valdes att till nästa möte inleda en diskussionsfråga, och till ämne tog han:
”Det socialdemokratiska högerpartiets ställning till den ryska revolutionen.”

1. *Social-Demokraten*, socialdemokratisk dagstidningen som gavs ut i Stockholm 1885–1958, från 1944 under namnet *Morgon-Tidningen*.

§ 16. E. Burgman uppmanade samtliga närvarande kommunmedlemmar att understödja och prenumerera på partiets tidn. "Politiken".

§ 17. När dagordningen var genomgången, och intet mera förelåg till behandling avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse.

Mötet avslöts med Internationalen kl. 4.30 em.

Justeras	Tumba den 6 jan. 1918
John Holm	E. Burgman
	Kom. sek.

Protokoll

Fört vid ordinarie möte Sönd. den 3 febr. 1918.

§ 1.

Mötet öppnades av kom. ordf. vilken hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Dagordning och protokoll upplästes och godkändes.

§ 3.

Till ordförande för årsmötet valdes E. Skarman, och till sek. K. J. Engkvist.

§ 4.

Som nya medlemmar i kom. anmälades fru Ingeborg Strand, fru Agnes Widegren, Jul. Nordvall B. E. Eriksson och Herm. Widegren.

§ 5.

E. Burgman rapporterade som kommitterad för hyresgästföreningen att en sådan blivit bildad Sönd. den 27 januari i Ordenshuset Mimer, rapporten godkändes.

§ 6.

Rapport från E. Skarman att första inbetalningen till en aktie i Politiken var verkställd, rapporten godkändes.

§ 7.

Erik Skarman rapporterade att samkvämet mellan u. klubben och kom. uppstått en förlust av kr. 2.45 på vardera föreningen. På förslag av K. Engkvist beslöts att en frivillig insamling skulle göras för att täcka skulden. Detta blev mötets beslut.

§ 8.

Styrelse och revisionsberättelse föredrogs var för sig och utvisade revisionsberättelsen följande inkomster Kr. 61- Utgifter Kr. 33.35, kontant i kassan Kr. 27.45. Den avgående styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna årets räkenskaper.

§ 9.

Mötet övergick därefter till val av styrelse; den avgående styrelsen föreslogs och blev enhälligt omvald. valda blevo J. Holm, E. Burgman H. Skarman, K. J. Engkvist och Erik Skarman. Till suppl. valdes Alf. Holm, P. Holm och Einar Skarman.

§ 10.

Till revisorer valdes Frida Wallin och Ingeborg Falk; suppl. Bjurström och B. Nordvall.

§ 11.

Diskussion om programmets 5:te punkt inleddes av H. Skarman varvid enhälligt uttalades den önskan att folkskolan måtte bliva bottenskola för alla – detta så fort som möjligt.

§ 12.

Alf. Holm inledde frågan om det gamla partiets ställning till ryska revolutionen. Flera talare yttrade sig i frågan, varvid den gamla internationalen skarpt gisslades, diskussionen fick utgöra svar på frågan.

§ 13.

På grund av hög kontingent till parti och distrikt, föreslog E. Burgman att avgiften för medlemmar till kommunen borde höjas till 1 kr. för manlig och 60 öre för kvinnlig medlem i kvartalet, förslaget antogs enhälligt.

§ 14.

Erik Skarman föreslog att kommunen skulle teckna en andel i Folkets-hus-föreningen. Frågan upptogs till behandling. J. Holm erbjöd kommunen sina två andelar vilket de närvarande emottog med tacksamhet. H. Skarman och fru Ingeborg Strand överenskommo att skänka en andel och A. Holm P. Holm, Einar Skarman och K. Gustavsson en andel summa 4 st. Mötets allmänna belåtenhet uttalades till givarna.

§ 15.

J. Holm föreslog att vänster-kommunen gemensamt med ungdomsklubben skulle inbjuda höger-kommunen och som program antogs följande diskussionsfråga: De båda arbetarepartiernas ställning till de olika politiska spörsmålen. Till inledare för frågan valdes två personer respektive ordförande ur kommunen och klubben, och skulle dessa få i uppdrag att utfästa tiden för mötet. samtliga förslag godkändes enhälligt.

§ 16.

Sedan inget mera förelåg till behandling avslutades mötet kl. 5.30 em.

Till inledare av nästa diskussionsfråga utom programmet valdes P. Holm.

Tumba den 2 febr. 1918

Justeras:	O. E. Burgman ¹
John Holm	Kom. sekreterare

1. Trots att enligt protokollet Engkvist utsetts till sekreterare så är det ordinarie sekreteraren Burgman som undertecknat (och av handstilen att döma också skrivit) det. Kanske Engkvist förde anteckningar under mötet och att dessa sedan fördes in i protokolls-boken av Burgman. Det är också som vanligt arbetarkommunens ordförande Holm som justerar protokollet, inte årsmötesordföranden Skarman.

Protokoll.

Fört vid ordinarie möte Sönd. den 3 mars 1918.

§ 1

Mötet öppnades av kom. ordf. som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Dagordning samt protokoll upplästes och godkändes.

§ 3.

Som ny medlem i kommunen ingick C. J. Wallin vilken av ordf. hälsades välkommen i kampen för våra idéer.

§ 4.

A. Holm vädjade till medlemmarna i de olika kommitéerna att så fort som möjligt göra sina respektive skyldigheter.

§ 5.

Ett cirkulär från D.S. angående landstingsmannavalen upptogs till behandling. A. Holm föreslog, att vi borde enigt gå fram till valet och rösta med Arbetarepartiets kandidatlista. Mötet beslutade att tillsätta en kommité på 5 personer, och valdes följande: Ernst Johansson, C. J. Wallin, H. Widegren, J. Nordvall, E. Eriksson A. Holm och E. Burgman. H. Widegren föreslog, att kommitén skulle sammanträda redan för att uppdelas sin agitation i distriktet. Ordf. J. Holm fick i uppdrag att anskaffa nödig litteratur, och meddela kommitén när allt var ordnat; detta godkändes av mötet.

§ 6.

H. Widegren föreslog att vi borde anordna ett möte med föredrag sönd. den 17 mars kl. 4 em. och uppdrogs till styrelsen att anskaffa talare för att närmare klargöra situationen i Finland¹.

1. Finska inbördeskriget mellan den "röda", socialdemokratiskt ledda arbetarsidan och de vita, ledda av den borgerliga Senaten, pågick mellan 27 januari och 15 maj 1918. När protokollet skrivs pågår en vit motoffensiv på Karelska näset, understödd av tyska trupper som landstigit en vecka tidigare. Efter kriget avrättades nästan 10 000 människor från den röda sidan och ännu fler svalt till döds i koncentrationslägren.

§ 7.

Ordf. föredrog ett upprop från Arbetarnas Landsråd² att bilda en lokalavdelning på platsen. Frågan upptogs till behandling och på H. Widegrens förslag beslutade kommunen att ställa sig sympartisk till frågan. Dock borde ej kommunen som sådan kollektift ansluta sig därtill enär vi äro bestämda motståndare mot den kollektiva anslutningsidéen, men det stode varje medlem fritt att som enskild medlem ingå i nämnda lokalråd. Mötet gillade enhälligt detta uttalande.

§ 8.

Ett upprop från Partiet och Ungdomsförbundet till Finlands hungrande proletärer upptogs till behandling. Mötet beslutade att ur kommunens kassa teckna kr. 5.

§ 9.

H. Widegren föreslog, att vi borde anordna ett 1:sta majmöte. E. Burgman föreslog, att styrelsen skulle få i uppdrag att anordna ett sådant, och att ingå till den gamla kommunen med inbjudan om de vore villiga att medverka. Skulle avslag därpå göras föreslog han att vi själva skulle anordna ett möte den 5 maj med föredrag av Fabian Månsson, Zet. Höglund eventuellt någon annan populär talare ur vänsterpartiet. Förslaget godkändes och uppdrog mötet till H. Widegren att redan nu hyra Byggnadsföreningens fästplats.

§ 10.

Fru Ingeborg Strand väckte förslag om att kommunen borde utse ombud till Byggnadsföreningens årsmöte. Frågan behandlades, och till ombud valdes: A. Holm, H. Skarman, B. Eriksson och fru Ingeborg Strand.

§ 11.

Till styrelsekandidat uppsattes A. Holm vilken jämte Ingeborg Falk som representant för klubben borde ingå i Byggnadsföreningens styrelse.

2. Efter hungerdemonstrationerna 1917 bildades Arbetarnas landsråd på initiativ av Syndikalisterna (SAC), Organisationen stöddes av Ungsocialistiska partiet, Socialdemokratiska Vänsterpartiet, Socialdemokratiska ungdomsförbundet, Sjömansunionen och Fackoppositionen. Den var ett direkt svar på "1917 års arbetarkommitté" som bildats av SAP för att få kontroll över upproren.

H. Widegren föreslog, att kommunen gemensamt med ungdomsklubben borde anordna en paketauktion sönd. den 7 april varvid varje medlem skulle medhava ett paket eller en avgift av 25 öre i stället för ett dylikt.

Förslaget godkändes. En kommité tillsattes som skulle samarbeta med klubben, och till denna valdes: fru Widegren såsom sammankallande, övriga: B. Nordvall, J. Nordvall, Ernst Johansson, E. Eriksson, samtliga godkändes av mötet.

A. Holm inledde dagens diskussionsfråga och när intresset härför var ringa fick inledningen utgöra svar på frågan.

När intet mera förelåg till behandling avslutades
mötet med avsjungande av Socialisternas marsch.
Justeras: John Holm Dag som ovan E. Burgman
Ordf. kom. sekreterare

Protokoll.

fört vid ordinarie möte Sönd. den 7 april 1918.

§ 1.

Mötet öppnades av kom. ordf. vilken hälsade de närvarande välkomna, varefter Socialisternas marsch avsjöngs.

§ 2.

E. Skarman lämnade rapport om 2:dra inbetalningen till kommunens medel i tidn. Politiken, rapporten godkändes.

§ 3.

J. Nordvall lämnade rapport om den gemensamma fästen den 6 april, fästen lämnade en behållning av kr. 20,70 på varje förening. Rapporten godkändes.

§ 4.

J. Holm lämnade rapport om Landstingsmannavalet. Vid gjord förfrågan i Sthlm underströks därifrån att vi icke såsom parti borde framföra en särskild kandidat, utan stode det varje medlem fritt att delta i valet eller icke. Rapporten godkändes.

§ 5.

Som nya medlemmar i kommunen ingingo:
K. Sandberg, G. V. Andersson, A. Brask och J Strand vilka hälsades välkomna att delta i vårt arbete för "Bröd", "Frihet" och "Självansvar".

§ 6.

A. Holm rapporterade om Byggnadsföreningen Heimdals årsmöte, varvid den av kommunen uppsatta styrelsekandidaten blev vald till dess styrelse-ledamot. Rapporten godkändes.

§ 7.

På grund av att tiden var långt framskriden bordlades diskussionsfrågan till nästa möte, varvid frågans inledare J. Holm fick densamma uppskjuten tills dess.

§ 8.

Demonstrationsfrågan upptogs till behandling, och H. Videgren föreslog att styrelsen skulle få i uppdrag att anskaffa en populär talare, förslaget

godkändes. Vidare föreslog K. Engkvist att inbjuda klubben till demonstrationen den 5 maj, förslaget godkändes enhälligt.

§ 9.

H. Videgren föreslog att kommunen borde anordna ett för allmänheten utlyst möte, på grund av den gamla kommunens hållning i demonstrationsfrågan. Vänsterkommunen hade på ett tidigare möte bestämt sig för att anordna majdemonstrationen den 5 maj och fick H. Videgren såsom varande ledamot i byggnadsstyrelsen i uppdrag att hyra fästplatsen för detta ändamål. Till detta kommun-möte hade den gamla arbetare-kommunen genom en skrivelse inbjudit oss att delta och utse ordningsmän, oaktat vi genom ett tidigare beslut själva beslutat att anordna demonstrationen. Flera talare yttrade sig i frågan och uttalade sitt bestämda ogillande med den gamla kommunens handlingssätt. Kommunen beslutade att inbjuda allmänheten till ett möte i frågan fred. den 12 april kl. 8 em¹.

§ 10

K. Engkvist föreslog att kommunen och ungdoms-klubben borde anordna ett gemensamt möte sönd. den 21 april kl. 4 em. för att utse kommiterade för majdemonstrationen. Mötet beslutade i enlighet med K. Engkvists förslag.

§ 11.

När dagordningen var genomgången och intet mera förelåg till behandling avslutades mötet kl. 5.30 em.

Justeras

John Holm

Ordf.

Dag som ovan

E. Burgman

kom. sekr.

1. I ett protokoll från april 1918 fört vid ett möte med Tumba Socialdemokratiska Arbetarekommun, "den gamla kommunen", kan man läsa följande: "Under mötets gång infunno sig 2 medlemmar af Tumba Vensterkommun med en interpellation om vi skulle delta i deras Demonstration eller ej, hvarför ordföranden meddelar att vi redan har beslutat ett EJ medverka i demonstrationen utan afhålla ett föredrag kl 2 e m den 5 maj och uttryckte sig dessa medlemmar av Vensterkommunen rätt pockande och bröstganges." (*Botkyrkabygd*, Botkyrka kulturnämnd 1997, sid 232).

Styrelseprotokoll.

§ 1.

På grund av inkommet meddelande från Distriktets V. U. med anmodan om att vi borde utse 1 ombud eventuellt 2 st. kallade ordf. J. Holm den övriga styrelsen till möte lördagen den 27 april kl. 5 em.

§ 2.

Den inkomna skrivelsen behandlades och styrelsen beslutade att sända 1 ombud, enär vår kassa för tillfället icke tillät att sända fler. Till ombud valdes Erik Skarman.

§ 3.

Ombudet tillerkändes ett dagtraktamente av 5 kr. vari skulle ingå resa och nödigt uppehälle för dagen.

Justeras	Tumba den 27 april 1918
John Holm	O. E. Burgman
kom. ordförande	kom. sekreterare

Protokoll

fört vid ordinarie möte sönd. den 12 maj 1918

§ 1.

Mötet öppnades av kom. ordf. J. Holm vilken hälsade de närvarande välkomna varefter Internationalen avsjöngs.

§ 2.

Som nya medl. ingingo i kom. Verner Hellberg och Ina Andersson, som hälsades välkomna.

§ 3.

Erik Skarman rapporterade såsom ombud till distriktsmötet den 28 april. Å distriktsmötet beslutades att anordna en agitationsturnée i sommar. Vidare beslutades om styrelsens sammansättning, till ordf. utsågs Hultberg och till distriktssekreterare Tunström.

§ 4.

Kom. kassör H. Skarman lämnade rapport om 5 maj demonstration varvid framkom att inkomsterna utgjorde Kr. 326,17 och utgifterna Kr. 298,20 alltså en behållning av Kr. 27,87 varav hälften skulle överlämnas till klubbens kassör Kr. 13,95. Rapporten godkändes, och ordf. tackade samtliga kommitterade för deras arbete.

§ 5.

Frågan om att sända ombud till Partikongressen upptogs till behandling, och sedan flera talare yttrat sig i frågan beslutade kommunen, att icke sända något ombud till denna enär kom. kassa ej var så stark så att en sådan utgift kunde verkställas.

§ 6.

E. Burgman föreslog att kommunen skulle uttala sig angående livsmedelsfrågans ordnande, enär vi här i samhället äro misslottade på många varors fördelning. Vidare föreslog han att det borde på ett blivande möte utses 2 personer som skulle uppvakta F. H. K. och för dessa herrar ingående skildra vår livsmedelsfråga och för densammas snara ordnande så tillfredsställande som möjligt. Dessa 2 personer skulle genom det allmänna mötets försorg hållas ekonomiskt skadelösa

för resor och uppoffrad tid. Mötet upptog frågan och flera talare instämde uti nödvändigheten att något borde snart göras i frågan. Mötet beslutade att anordna ett allmänt möte annandag pingst kl. 4 em. som inledare valdes E. Burgman.

Styrelsen skulle få i uppdrag att anskaffa lokal samt affischer. Vidare beslutades att låta trycka 25 st. affischer för detta ändamål. Mötet avslutades kl. 6 em.

Justeras
John Holm
ordf.

Dag som ovan
O. E. Burgman
kom. sekreterare

Protokoll

fört vid ordinarie möte sönd. den 9 juni 1918.

§ 1.

Mötet öppnades av ordinarie ordf. J. Holm, som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Burgman rapporterade om den å livsmedelsmötet tillsatta kommitéens arbete, samt dennes rapport över undersökningarna hos F. H. K. Rapporten godkändes av mötet.

§ 3.

Ordf. uppläste ett upprop från partiet angående ordnandet av ett agitationsmöte, varvid 50° av den uppkomna vinsten skulle gå till partiets åtalsfond. Från närvarande klubbmedlemmar upplystes, att en förberedande kommité inomm klubben tillsatts bestående av 5 personer. Burgman föreslog, att kommunen borde gå tillsammans med klubben, samt gemensamt anordna fästen och dela den uppkomna vinsten eller förlusten lika. Detta förslag antogs, och kommunen tillsatte en kommité bestående av 5 personer, dessa blevo: J. Holm, E. Burgman, K. Gustavsson, A. Rapp och V. Hellberg. Kommitén fick handlingsfrihet av mötet.

§ 4.

Att handhava tvenne listor för insamlande av medel till partiets åtalsfond valdes J. Holm och J. Nordvall.

§ 5.

Burgman motionerade om ett anslag av 15 kr. till den nybildade studiecirkeln för inköp av nödig litteratur och annan arbetsmateriel. Denna anhållan godkändes och kassören fick i uppdrag att utbetala denna summa.

§ 6.

Livsmedelsfrågan upptogs till behandling på förslag av E. Burgman. Mötet nämnde några kandidater, men avsåg, att när tiden vore lämplig utlysa ett allmänt möte i frågan för att till en kommande ordinarie kommunalstämma uttala sig i kandidatfrågan och vissa andra frågor i samband härmed.

§ 7.

Den från föregående möte uppskjutna diskussionsfrågan med J. Holm som inledare bordlades till nästa möte.

§ 8.

När dagordningen var genomgången och intet mera förelåg till behandling avslutades det fåtaligt besökta mötet.

Justeras

John Holm

Ordf.

Dag som ovan

O. E. Burgman

kom. sek.

Protokoll
fört vid ordinarie möte Sönd. 7 juli 1918

§ 1.

Mötet öppnades av kom. ordinarie ordf, som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§ 3.

J. Holm rapporterade om behållningen från "Pressens dag" denna behållning utgjorde Kr. 22.84
Av samma person lämnades rapport om kommunens och klubbens gemensamma behållning från fästen lördagen förut, och utgjorde denna Kr. 13,13. Rapporten godkändes.

§ 4.

A. Holm föreslog att kommunen skulle giva hela den uppkomna behållningen oavkortad till partiet. Detta förslag godkändes.
Vidare flerslogs, att Erik Skarman skulle framföra samma förslag till klubben, och detta förslag godkändes.

§ 5.

A. Holm föreslog, att kommunen borde hyra dansbanan den 3-4 augusti för att förstärka sin kassa. Detta förslag godkändes, och fick J. Holm i uppdrag att ordna frågan.

§ 6.

Från partiet hade kommit ett upprop om en extra uttaxering, och beslutade kommunen att vid en eventuell behållning från fästen den 3-4 augusti anslå denna extra uttaxering till partiet.

§ 7.

E. Skarman föreslog att ett extra kommunmöte borde utlysas för att tillsätta kommitterade till fästen, detta godkändes.
E. Skarman fick i uppdrag att anskaffa talare till fästen.

§ 8.

J. Nordvall föreslog att kommunen skulle gå i författning om, att ingiva en motion om lokalernas fördelning vid riksdagsmanna-val så att ena perioden skulle röstas vid kyrkan, och den andra vid Tumba. Förslaget godkändes.

§ 9.

När intet mera förelåg till behandling, och dagordningen var genomgången avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
J. Holm	O. E. Burgman
Ordf.	kom. sekreterare

Protokoll.

Fört vid ordinarie möte Sönd. den 11 aug. 1918

§ 1 .

Mötet öppnades av kom. ordf. vilken hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Rapport förelåg från fästen sönd. den 4 aug. samt lörd. den 3 aug. och utvisade följande:

Inkomster Kr. 205.54 Utgifter Kr. -¹

Behållning kr. 28,67.

§ 3.

Ordf. lämnade upplysning om att å extra municipalstämma, hyresgästföreningens motion bifallits av stämman med 376 ja och 72 nej, således ett mycket vackert resultat, trots hyresvärdarnas myckna besvär att försöka omintetgöra frågan. Här ser man således ett bevis vad en enig uppslutning av arbetare kan uträtta.

§ 4.

När intet mera var att avhandla, avslutades mötet på övligt sätt.

Justeras	Dag som ovan
J. Holm	O. E. Burgman
Ordf.	kom. sek.

1. Inget belopp är angett i protokollet.

Protokoll

Fört vid ordinarie möte sönd. den 1 sept. 1918

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. J. Holm, som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Mötet hölls i "det fria", enär lokalen var låst och ingen fanns närvarande av byggnadsstyrelsen som kunde öppna lokalen, till följd av Basaren voro de antagligen förhindrade.

§ 3.

Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§ 4.

K. Engkvist rapporterade, att det fasta antalet prenumeranter å tidn. Politiken f.n. var uppe i 22 st. Dessutom säljes 10 lösnummer. Rapporten godkändes.

§ 5.

Ordf. uppläste 2 listor över litteratur å Frams förlag¹. Enär kommunen icke förut valt någon särskild kommissionär, valdes i detta sammanhang A. Brask till årets slut. Samtidigt fick han i uppdrag att rek. den litteratur som han såg kunde hava utsikter att säljas. Vidare föredrogs en pristävlingslista från tidn. Politiken, men beslutades att densamma skulle läggas till handlingarna.

§ 6.

J. Holm uppvisade en lista för Finlands arbetare, och hade han på eget initiativ insamlat på densamma. Kommunen uppdrog åt honom att i fortsättningen handhava densamma, samt insända densamma i eget namn.

§ 7.

E. Burgman föreslog, att en agitationskommité borde utses på grund av instundande kommunalstämma. Kommiten bestämdes till 5 man och till ledamöter

1. Frams förlag grundades av Socialdemokratiska Ungdomsförbundet 1903 och blev 1917 det nya vänsterpartiets förlag. Det lades ner 1929 i samband med partisplittningen.

valdes: A. Brask, H. Skarman, K. Sandberg, E. Burgman och G. Andersson.

Samtliga godkändes av mötet.

§ 8.

På grund av tillämnad avresa från orten begärde J. Holm sitt utträde ur kommunen. Samtidigt tackade han för det förtroende som givits honom som komm. ordf. samt önskade lycka och framgång för vårt arbete i socialismens tjänst.

K. Engkvist tackade å kommunens vägnar den avgående ordf. för visat intresse, samt hans personliga insats i kampen för "Bröd", Frihet och "Självansvar".

E. Burgman instämde, samt önskade honom lycka och trevnad på den nya hemorten, samt hans fortsatta kamp där uppe för våra ideér.

§ 9.

På grund av J. Holms avgång ur styrelsen är 1:sta suppleanten i tur att ingå i hans ställe.

Första suppl. A Holm.

§ 10.

När intet mera förelåg till behandling, avslutades mötet och ordf. tackade för intresset.

Justeras: Dag som ovan

O. E. Burgman

Ordf. Kom. sek.

J. Erik Skarman

vis Ordf

Protokoll

fört vid ordinarie möte sönd. den 6 okt. 1918.

§ 1.

Mötet öppnades av vice ordf. E. Skarman, varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2.

Protokollet upplästes och godkändes.

§ 3.

E. Burgman lämnade rapport från kommunalstämman, varvid stämman, tack vare den 40 gradiga röstskalans hjälp, lyckades avslå vänsterkommunens framställning om kort på fläsk och smör. Vänsterkommunens medl. voro ganska talrika och vi hävdade våra synpunkter i alla viktiga frågor.

§ 4.

En bidragslista för Kata Dalström upplästes, och fick kassörens i uppdrag att teckna 5 kr. på densamma.

§ 5.

E. Burgman föreslog att kommunen borde ansluta sig kollektivt till A. B. F.¹ när avgiften 10 öre per år och medlem icke borde verka avskräckande. Mötet biföll framställningen.

§ 6.

Frågan av val till ordf. upptogs till behandl. Men till följd av den ringa tillslutningen till mötet föreslog H. Videgren att uppskjuta frågan tills nästa möte sönd. den 3 nov. 1918.

§ 7.

När intet mera förelåg till behandling avslutades mötet kl. 4.15 em.

Justeras

H. Videgren Karl Lundberg
ordf.

Dag som ovan

E. Burgman
kom. sek.

1. Det handlar sannolikt om direkt anslutning till förbundet. Den lokala ABF-organisationen bildades först 1923 (*Botkyrkabygd*, sid 256).

Protokoll fört vid
möte med Tumba
Wensterkommun söndag
d. 3/11 1918.

§ 1.

Mötet öppnades av kommunens sekr. E. Burgman som hälsade de närvarande välkomna samt upplystes att kommunen hade att välja en ny ordf i stället för J. Holm som avflyttat från orten.

§ 2.

Till ordf. valdes E. Burgman och i hans ställe ingick som ordinarie Sekr. K. Joh. Engkvist, som första suppleant i styrelsen ingick A. Holm som även valdes som vise sekr. Som korresponderande Sekr. valdes Ordf. E. Burgman.

§ 3.

Föreg. mötets protokoll upplästes och godkändes att justeras detsamma utsågs K. Sandberg och H. Widergren.

§ 4.

Kvartalsrapporten upplästes av kassören och utvisade densamma ett medlemsantal av 25. hel. och 6 halvbetalande summa 31. medlemmar. Rapporten godkändes.

§ 5.

På grund av bristande inbetalningar och visat ointresse för kommunen blevo följande medlemmar enhälligt uteslutna, nämligen Hj. Bjurström och Sigfrid Hallberg.

§ 6.

E. Burgman rapporterade från kommunalstämman i Botkyrka angående de båda arb kommunernas gemensamma motion om utfärdandet av särskilda kort till alla ransonerade varor hade detta på stämman blivit avslaget tack vare den 40.gradiga med 13 rösters övervikt.

§ 7.

Mötet beslutade att med en tredjedel deltaga i omkostnader för de flygblad och affischlappar

som blivit tryckta till ifrågavarande kommunalstämma.

§ 8.

H. Widergren rapporterade att Hyresgästföreningen komme inom snaraste framtiden att arrangera ett offentligt möte i belysningsfrågan varför de medlemmar som voro intresserade häri bord här infinna sig.

§ 9.

Angående godkänt medlemskap i kommunen beslutades att vid varje kvartalsrapports upprättande kassören då skulle inrapportera de medlemmar som stodo i restans för denna rapport för att av kommunen upptagas till behandling för uteslutning.

§ 10.

En skrivelse med åtföljande bidragslista fr. Sveriges Demokratiska Jordbrukareförbund¹ beslutades att bordlägga till följande möte.

§ 11.

Som intet vidare förekom till behandling avslöts mötet av ordf. som tackade de n.v. för visat intresse.

Tumba som ofvan

Justerats

O. E. Burgman
ordf.

K. Joh. Engkvist
Skr.

1. Bildat av Karl Levin 1918; en av flera föregångare till dagens Lantbrukarnas Riksförbund.

Protokoll fört vid
Möte med Tumba Ven-
sterkomun d 1/12 1918

§1

Mötet öppnades av Ordf. E. Burgman som hälsade de närvarande välkomna varefter övergicks tilldagordningen för mötet

§2

Rapporter: Kassör H. Skarman framförde en skriftlig hälsning fr. förre kommunordf. J. Holm samt rapporterade att en frivillig gåva av kr. 12.25 som blivit sammansjuttit av några komunmedlemmar används för inköp av en urkedja såsom minnesgåva åt kamrat J. Holm. Rapporterna godkändes.

§3.

Ett cirkulär med åtföljande bidragslista ang. insamlandet av en fond för den Socialistiska revolutionen föredrogs och beslutades att den stipulerade summan Kr. 25- skulle tecknas sålunda från Wensterkomunen Kr. 10 och från Socialdemokratiska Ungdomsklubben Kr. 15. Detta i händelse av att klubben ville instämma i Wensterkomunens förslag. Tvenne dylika listor övertogs av E. Burgman och G.W. Andersson.

§4

Kommissionärsfrågan ang. Folkets Hus hänsköts åt klubbens kommissionär för fri disposition.

§5

Kamrat E Burgman rapporterade att ett föredrag komme att hållas d 7. decemb av redaktör Winberg¹ fr. Stockholm. Föredragsfrågan som blivit behandlad och godkänd av styrelsen godkändes av mötet.

1. Carl (Karl) Winberg, 1867–1954, lokomotivputsare, riksdagsledamot i andra kammaren 1911–1917 (med undantag av månaderna mellan extravalet och det ordinarie valet 1914) och i första kammaren 1919–1930. Winberg gick med SSV 1917 och följde med Kilbomspartiet vid splittringen 1929. Han lämnade SP i samband med Kilboms uteslutning 1937 och stödde därefter SKP, även om han aldrig återinträdde som medlem.

§6.

Förslag av K. Joh. Engkvist om arangerandet av en julfäst på tid som framdeles skulle bestämmas godkändes och tillsattes tillsammans med styrelsen en kommité av E. Skarman, A. Rapp och K. Sandberg.

§7.

Ett manifest fr. Social-Demokrat. Vensterpartiet upplästes och godkändes.

§8.

En bordlagd fråga ang. en bidragslista till Sveriges Demokratiska Jordbrukareförbund beslutades att insända blank.

§9.

Till revisor istället för Frida Wallin som på grund av sjukdom är förhindrad valdes K. Sandberg och till suppleant G. W. Andersson.

§10

Nästa möte beslutades att hålla enligt den gamla mötesordningen första Sönd. i Januari Kl. 3 E.m. varefter mötet för dagen förklarades vara avslutat.

Som ofvan

Erik Skarman
vis Ordf

K. Joh. Engkvist
Sokr.

Protokoll fört vid möte
med Tumba vänsterkommun
den 5/1 1919

§1.

Mötet öppnades av v. ordf. Erik Skarman, som hälsade de närvarande välkomna, varefter öfvergicks till dagordningen för mötet.

§2.

Protokollet upplästes och godkändes.

§3.

Som nya medlemmar ingingo Karl Hellström och Oskar Nordén, som av mötet godkändes.

§4.

Rapporter: Karl Sandberg rapporterade att den omhänderhavda listan till Agitationsfonden inbringat kr. 27.50 som med tacksamhet godkändes. Revisionsberättelsen bordlades till nästa möte. Kassarapporterna behandlades och förslag framkom av W. Hellberg att dessa skulle avgivas varje kvartal som av mötet godkändes.

§5

Widegren förslog att vänsterkommunen skulle företaga en paket auktion, frågan behandlades, men bordlades i detalj, men dagen bestämdes till den 15/2 1919.

§6

Kasören rapporterade att två medl: Elis Eriksson och Emanuel Eriksson uraktlåtit att betala sin kontigänt, H. Widegren förslog att dessa skulle strykas hvilket blef mötets beslut.

§7

H. Widegren förslog att en medl: skulle tillsättas för att meddela klubbens medl: som tillhöra v. kommunen att fullgöra sina skyldigheter, frågan upptogs till behandling och utsågs H. Widegren att utföra detsamma.

§8.

Som intet vidare förekom till behandling
afslöts mötet av v. ordf. som tackade för visat
inträse.

Justerat

O. E. Burgman

Dag som åvan

A Holm v. sekr:

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkomun
d 2/2 1919

§1.

Mötet öppnades av Ordf. O E Burgman som hälsade de n.v. välkomna samt föredrog dagordningen för mötet som godkändes.

§2.

Föregående mötets protokoll upplästes o godkändes.

§3.

Kassör H. Skarman föredrog kassarapporten för 3dje och 4de kvartalet men på grund av kassörens yrkan på omrevidering blev rapporten bordlagd till nästa möte.

§4.

Val av styrelse. omvalda blevo O E Burgman K. Joh. Engkvist H. Skarman och A. Holm samt nyvald W. Hällberg i stället för E Skarman som av sagt sig uppdrag. Till suppleanter valdes Einar Skarman Daniel Nordén och A. Hällberg Till revisorer valdes J. Nordvall och Ernst Johansson.

§5.

Förslag fr. Styrelsen om kvartalsavgiftens höjande till Kr. 1.50 för manlig och 1 Kr. för kvinnlig beslöts av mötet.

§6

Förslag från styrelsen om samarbete med den gamla Arb.kommunerna i Tumba och Norsborg ang valen till komunal och Municipalfullmäktige, bifölls av mötet och beslöts att få ett gemensamt möte med dessa för att vidare behandla frågan. Kamrat E. Skarman upplysta att han enl. uppdrag meddelat sig i frågan med den gamla komunens ordf Rudolf Pettersson¹ och hade han lovat medverka till mötet i fråga samt meddela sig med kommunen i Norsborg.

1. Rudolf Pettersson, d. 1948, elmontör, Tumba socialdemokratiska arbetarekommuns första ordförande 1910–1925, kommunfullmäktig 1919–48. 1922 förlorade Pettersson båda armarna i en arbetsolycka. 1933 föreslog Pettersson gemensam första maj-demonstration med kommunisterna, vilket bifölls med knapp majoritet, partiledningen sade dock nej och det blev inget gemensamt arrangemang. (*Botkyrkabygd*, Botkyrka kulturnämnd 1996).

§7.

Förslag fr. Engkvist att låta trycka 200 st mötesaffischer bifölls av mötet för utgiftens bestridande härför uppdrogs en frivillig insamling som uppgick till 7 kronor.

§8.

Den bordlagda frågan ang. paketauktionen upptogs till behandling och beslutades att hålla densamma d 15 Februari. Till kommitterade valdes O. Nordehn, J. Nordvall och Ernst Johansson vilka fingo i uppdrag att själva anskaffa kvinliga medjelpare. Kommiteen tillerkändes handelsfrihet.

§9.

Mötet beslutade att hyran för innevarande år skulle betalas kvartalsvis.

§10.

Mötets avslutning

Justeras Tumba som ovan

O. E. Burgman K. Joh. Engkvist

Ordf. Sekr.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkomun
d 2/3 1919

§1.

Mötet öppnades av ordf O E Burgman.

§2.

Föreg. mötets protokoll uppl. o godkändes.

§3.

Intagning av en ny medlem Ferdinand Kjällman vilken av mötet godkändes.

§4.

Engkvist rapporterade att fr. Distriktsstyrelsen hade kommit ett cirkulär ang. val av ombud till Distriktskonferensen d 23. Februari som styrelsen ansåg att tiden var väl knapp att utlysa ett extra komunmöte i frågan beslöt styrelsen att inom sig själva utse ett par representanter vartill K. Joh. Engkvist och H Skarman blevo valda. i sammanhang härmed avlämnade Engkvist en skriftlig rapport ang. de förda förhandlingarna vid konferensen. rapporten godkändes.

§5

D. Nordén avlemnade rapport ang. paketauktionen den 15 Februari rapporten utvisade följande ink. Kr. 140.50. Utg. 88.95. Behållning Kr. 51.55. rapporten godkändes och mötet uttalade sin tacksamhet till medverkande för det goda resultatet.

§6.

Den från förra mötet bordlagda frågan ang omrevidering av kassarapporten fick ånyo bordläggas på grund av att en av revisorerna varit förhindrad.

§7.

En fråga framkom från C. J. Wallin ang ett rykte om vissa medlemmars sammanvaro med en s.k. Witgardist¹ under debattens gång framgick det att familjen Strands inbjudit nämnda vitgardist till en hos dem avhållen Julgransfäst i sammanhang härmed hade hade även familjen Burgman deltagit

1. Deltagare i finska inbördeskriget våren 1918 på den vita sidan.

i samma fäst flera talare yttrade
sig under debatten och yrkade på
samtligas uteslutning ur kommunen
men som tiden för mötet var starkt
begränsad föreslog A. Holm att mötet
skulle avslutas samt fortsättas efter
föredragets slut vilket också blev en-
hälligt beviljat.

Tumba som ovan

K. Joh. Engkvist

W. Hellberg Sekr

v. Ordf.

Protokoll fört vid
extra möte med
Tumba Wensterkomun
d. 5/3 1919

§1.

Mötet öppnades av Wice Ordf. W. Hällberg.

§2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkändes.

§3.

Rapporter. från Engkvist rapporterades att han av Burgman mottagit en lista till valfonden a Kr. 16.25 samt ett paket böcker.

§4.

W. Hällberg rapporterade att med anledning av den i §7 framkomna frågan från föregående protokoll framkomna frågan angående familjerna Strands och Burgmans uteslutning hade Wensterkomunen och Socialdemokratiska Ungdomsklubben gemensamt debatterat frågan och enhälligt beslutat om ovannämnda familjers uteslutning ur såväl Wensterkomunen som Social-Demokr. Ungdomsklubben¹.

§5.

Val av ombud till Byggnadsföreningen Heimdals årsmöte den 16 mars. Följande blevo härtill valda. G. W. Andersson, H Skarman, Einar Skarman och Angnes Widergren.

§6.

På grund av E. Burgmans uteslutning ur Parti och komun blev i hans ställe som kandidat i komunalfullmäktige uppsatt Julius Nordvall.

§7.

Till kommitterad ang. gemensamt arbete i valfrågan med de gamla arbetarkommunerna valdes i Burgmans ställe Erik Skarman.

§8.

Mötets avslutning

Som ovan

K Joh Engkvist

Sekr

W. Hellberg

v. Ordf:

1. Något protokoll från detta gemensamma möte finns inte i protokolls-boken.

Protokoll
fört vid gemensamt möte med
Tumba Sosial-Demokratiska
Wensterkomun samt Tumba
och Norsborgs arbetarekomuner
av gamla partiet i Folkets Hus
d 13/3 1919.

§1.

Mötet öppnades av Rudolf Pettersson som hälsade de närvarande välkomna samt upplyste att styrelserna för de båda olika arbetarekomunerna i Tumba haft gemensamt sammanträde för behandling av kandidatfrågan till komunal och Municipalfullmäktige varvid man enats att gå fram med gemensamma kandidater och partibeteckning på så sätt att Wensterkomunens skulle bli representerad på båda vallistorna med tredje och sjätte namnet¹. Altså hade det gemensamma mötet nu till syftemål att i främste rummet avgöra kandidatfrågan.

§2.

Förslag till ordf. och Sekreterare för mötet. Till Ordf. valdes Rudolf Pettersson och till Sekr. undertecknad.

§3.

Protokoll fr. det gemensamma styrelsemötet² föredrogs av C. W. Johansson och beslutades av mötet att godkänna styrelsernas förslag ang. den gemensamma kandidatfrågan.

§4.

De föreslagna kandidaterna till kommunalfullmäktige blevo uppsatta enligt följande.

1. Enligt besluten nedan intas dock tredje, sjunde och tionde platsen på kommunalfullmäktigelistan för två år av medlemmar av vänsterkommunen och tredje och sjunde platsen på listan för 4 år. På listorna för val av municipalfullmäktige har vänsterkommunmedlemmar tredje, sjätte och nionde platsen.

2. Detta protokoll finns inte i protokollsboken.

För 2 år³

E. Bodström, Tumba. J. O. Sandberg, Aspudden
A. Holm*⁴ Tumba. O. Lindell Separator
K. W. Lööv, Tumba. A. Eriksson Norsborg
K. Sandberg* Tumba. J. A. Olsson, Separator
M. Ekström Tullinge. J. Nordvall* Tumba
C. W. Johansson Tumba. E. Widergren Tumba

För 4 år

R. Pettersson, Tumba. E. Wallin Norsborg
H. Widergren* Tumba. O. Larsson Separator
A. Sandberg Tumba. A. Johansson Norsborg
G. W. Andersson* Tumba. C. A. Fjällberg Separator
Joh. Svensson Tullinge. G. Eriksson Norsborg
C. G. Lövgren Uttran. W. Madestrand Tumba
T. Eriksson Tumba.

§5.

Beslutades att som partibeteckning sätta
Arbetarepartiet samt att gå fram med
listorna utan streck⁵.

§6.

Widare beslöts att avskriva röstlängden
vilket uppdrogs åt K. Lööv.

§7

Ang. valsedlar beslöts att låta trycka
perforerade sådana till ett antal av 4.000

§8.

Ett gemensamt möte⁶ beslöts att hålla
Torsdagen d. 20 Mars kl. 8 em. för behand-
ling av en del agitationsfrågor.

§9.

Ett förslag om gemensamt agitations
föredrag samt ett förslag om belys-
ningsfrågan bordlades till nästa möte.

§10.

Härefter företogs enskild överläggning med en-
dast de båda olika arb.komunerna inom Tumba
för uppställande av kandidater till Municipal-

3. Detta är första gången Botkyrka väljer ett kommunalfullmäktige i stället för den tidigare kommunalstämman där samtliga röstberättigade invånare kunde delta. Fullmäktige blev 1918 obligatoriskt för landskommuner med mer än 1 500 invånare. Halva fullmäktige valdes vartannat år för en mandatperiod på fyra år; därav de två skilda listorna vid detta första val i Botkyrka.

4. Asterisken markerar identifierade medlemmar av vänsterkommunen.

5. Det har inte kunnat klaras ut vad detta uttryck betyder.

6. Något protokoll från detta möte finns inte i protokolls-boken.

fullmäktige⁷ och blev även här styrelsernas förslag i kandidatfrågan fastställd enl. följande.

För 2 år

E. Boström. C. W. Johansson. K. Sandberg*.
A. Sandberg. E. Lundberg. C. J. Wallin*
E. Larsson. A. F. Wallin. J. Nordvall*.
O. Nordvall.

För 4 år

R. Pettersson. W. Madestrand. H. Widergren*.
E. Widergren. C. G. Larsson. K. Joh. Engkvist*.
Ture Eriksson. L. Blomberg. G. W. Andersson*.
C. J. Andersson.

§11.

Beslutades att till Municipalfullmäktige-
valet låta trycka 1.000 valsedlar.
Att låta verkställa tryckning å samtliga
valsedlar uppdrogs åt R. Pettersson och
C. W. Johansson.

§12

Härefter avslutades mötet varefter Ordf.
tackade de n.v. för visat intresse samt
uppmanade var och en att kraftigt
bidraga för en gemensam agitation
till valrörelsen i sin helhet.

Tumba som ovan
K. Joh. Engkvist
mötets Sekr.

W. Hellberg
v. Ordf.

7. Municipalsamhällen, med egen municipalstämma eller municipalfullmäktige, kunde inrättas för de tätbebyggda delarna av en landskommun. I municipalsamhället tillämpades stadsstadgorna i varierande omfattning. Tumba municipalsamhälle fanns 1904–1956.

Protokoll fört vid möte med
Tumba Wensterkomun d. 10/4 1919.

§ 1

Mötet öppnades av ordf. W. Hällberg som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Föregående mötets protokoll upplästes och godkändes.

§ 3.

Av Kassör H. Skarman föredrogs rapporten fr. 4de kvartalet 1918. Rapporten utvisade följande. Ink. 107.28. Utg. 91.72. Saldo till nästa kvartal kr. 15.56. Godkända medlemmar 22 manliga och 6 kvinliga, summa 28 godkända medlemmar.

§ 4.

Förslag av C. J. Wallin att gemensamt med gamla arbetarekommunen arrangera den sedvanliga Majdemonstrationen d. 4 Maj. Frågan debatterades och beslutades sålunda att för Wensterkommunens del inte i år delta i någon demonstration, men om tillfälle yppade sig att tillsammans med gamla arbetarekommunen i stället arrangera en fäst med gemensam föredragshållare så skulle Wensterkommunen delta i samarbetet för densamma. Att med gamla arbetarekommunen underhandla härom valdes C. J. Wallin A. Holm och Erik Skarman.

§ 5.

I händelse av att inget samarbete skulle komma till stånd skulle dansbanan i stället av Wensterkommunen förhyras till dans.

§ 6.

Mötet beslutade att utfärda en bidragslista till Ejnar Skarman att utfärda densamma valdes K. Joh. Engkvist och W. Hällberg.

§ 7.

Som en del medlemmar stod i restans för sina kvartalsavgifter beslöts att tillsätta två uppbördsmän att infordra desamma. härtill valdes W. Hällberg och Erik Skarman.

§ 8.

Mötets avslutning.

Som ovan

Erik Skarman¹

K. Joh. Engkvist Sekr.

1. Erik Skarman valdes till ordförande på nästkommande möte. Protokollen undertecknades av vald ordförande, inte mötesordföranden.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Social. Demkr.
Wensterkomun d 11 Maj 1919

§.1

Mötet öppnades av Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordning för mötet.

§.2

Föreg. mötets protokoll upplästes och godkändes.

§.3

Raport fr. undertecknad ang. den fr. föregående möte beslutade bidragslist. åt kamrat Einar Skarman, densamma hade inbringat 50-kr.

§.4

H. Skarman rapporterade ang. fästen vid dansbanan d. 4 Maj Rapporten utvisade följande. Ink. 291.34, Utg. 243.90¹ Behålln. 47.44. Wensterkomun andel Kr. 23.72².

§ 5

Revisionsberättelsen fr. 3.-4 kvartalet 1918 föredrogs av K. Sandberg Denna utvisade följande. Ink. 107.28 – Utg. 91.72. Behållning Kr. 15.56. Vidare föredrogs även revisionsberättelsen för 1 kvartal 1919, vilken utvisade följande. Ink. 104.70 – Utg. – 94.78. Behållning Kr. 9.93. Samtliga revisionsberättelser godkändes och full och tacksam ansvarsfrihet beviljades.

§ 6.

Val av ordf. härtill valdes E Skarman och till Wise Ordf. förste Styrelsesuppleant D H Nordén.

§.7.

Förslag av H. Skarman om arrangerandet av en Basar i gemensamhet med Social-Demokr. Ungdomsklubben. Förslaget bifölls och tiden för densamma bestämdes till den 19-20 Juli. Att under-

1. Rättat med blyerts, ursprungligen 222.90.

2. Rättat med blyerts, ursprungligen 23.72.

handla med S.D.U.K. samt hos myndigheterna om villkor för resolution³ valdes K. Joh. Engkvist och H. Skarman.

§ 8

Förslag att hyra dansbanan d. 31. Maj och 1 Juni eller eventuellt någon annan lämplig tid samt i samband härmed även anskaffa en föredragshållare beslöts enligt förslaget. Till kommitterade valdes E Johansson J. Nordvall K. Sandberg G. W. Andersson A. Hällberg och K. Joh. Engkvist

§ 10

Förslag av Erik Skarman att mötet borde uttala sig ang. val av ombud till Partikongressen samt ställningstagande till de olika förslagen i taktikfrågan⁴. uttalande i denna fråga gjordes av Erik Skarman A. Holm och K. Joh. Engkvist samtliga talare uttalade sig så gott som i helhet för riksdagsgruppens förslag men mötet beslöt att bordlägga frågan för vidare debatt samt att utlysa ett extra möte för frågans vidare behandling och även välja ett ombud om den ekonomiska frågan kunde lösas.

§ 11

Mötets avslutning.

Som ovan

Erik Skarman
Ordf.

K. Joh. Engkvist
Skr.

3. Syftar sannolikt på någon form av tillstånd eller avgift. Se även protokoll från 1 juni.

4. "Taktikfrågan" handlade om partiets inställning till utom- och inomparlamentarisk kamp, proletariatets diktatur, anslutningen till Komintern m.m. Riksdagsgruppens majoritet företrädde en "högerlinje", Zeth Höglund och Fredrik Ström stod i mitten, medan bl.a. Karl Kilbom och Otto Grimlund stod för en mer revolutionär hållning. Det blev i huvudsak den senare som kongressens majoritet ställde sig bakom.

Protokoll fört vid
Tumba Social-Demokr.
Wensterkomun d 1/6 1919

§ 1

Möet öppnades av ordf E. Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordningen för mötet som godkändes.

§ 2.

Föreg. mötets protokoll upplästses och godkändes.

§ 3

H. Skarman rapporterade att han framfört basarfrågan till behandling i S.d.u.k. och att mötet har beslutat att i gemensamhet samverka med Wensterkomunen om arrangerandet av en basar.

§.4.

Ang. resolutinsfrågan för basaren rapporterade Engkvist att han ej haft tillfälle att förhöra sig hos myndigheterna härom men fick sig uppdraget kvar att fullfölja.

§ 5

Raport av K. Joh. Engkvist fr. fästen vid dansbanan d. 24-25 Maj densamma utvisade följande Ink. Kronor 383,87. Utg. 284,28. Behållning Kr. 96,79. Vidare hade hållits föredrag av redaktör E Hedén¹ över Humanismen och Dagspolitiken inför en cirka 200 åhörare. Rapporten godkändes.

§ 6

Till Partiet beslutade mötet att företa en extra uttaxering av 1 Kr. för hel och 50 öre för halvbetalande medlem.

§ 7.

Den fr. föreg. möte bordlagda frågan ang. diskussion i de olika förslagen i taktikfrågan till årets kongress behandlades ånyo och mötet uttala sig ånyo för riksdagsgruppens förslag vilket i händelse av att komunen kommer

1. Erik Hedén, 1875-1925, litteraturkritiker och författare. Dömdes tillsammans med Zeth Höglund och Ivan Oljelund för landsförräderi för sitt deltagande i fredskongressen 1916.

att sända ombud till kongressen denna
även skulle stödjas.

§ 8.

Som ombud till kongressen valdes
Erik Skarman och Suppl. K. Joh. Engkvist
varvid beslöts att ett dagtraktamente av 10 kr
per dag skulle utgå.

§ 9.

Från programutskottet i Stockholm
hade ankommit ett protokollsutdrag
undertecknat av Riksdagsman E Hage²
med anledning av E O Burgmans
uteslutning ur Wensterkomunen.
med anledning härav uppdrogs åt
ordf. och Sekr. att till programutskottet
ingå med en detaljerad skrivelse
ang. omständigheterna för nämnda
uteslutningsfråga varefter skrivelsen
tills vidare bordlades.

§ 10

Mötets avslutning.

Som ovan

Erik Skarman	K. Joh. Engkvist
Ordf	Sekr.

2. Ernst Hage (1876–1953), riksdagsledamot för Socialdemokraterna 1912–17, för SSV 1917–23 och återigen för Socialdemokraterna 1924–42.

Protokoll fört vid
möte med Tumba
S.d.v. kommun d 8/8 1919

§.1

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman
som hälsade de n.v. välkomna
samt föredrog dagordning för mötet.

§ 2.

Föreg. mötets protokoll upplästes
och godkändes.

§.3.

Rapporter. H Skarman föredrog
rapporten fr. den av kommunen och
ungdomsklubben avhållna basaren
d. 19-20 Juli vilken utvisade följande
Ink. 1,366,97. Utg. 903,49. Behålln. 413,10. Wen-
sterkommunens andel 206,55. Rapporten
godkändes. Vidare föredrog H. Skarman
kassarapporten för 2dra kvrtl. som utvi-
sade Ink. 150,94. Utg. 120,34. Transport
till 3. kvrtl. Kr. 30,60.

§.4

E. Skarman rapporterade såsom ombud
för partikongressen. Rapporten i fråga
rörde sig huvudsakligen om
taktikfrågan vilken hade som
bekant varit den mäst brännande
på kongressen. På kongressen hade
förekommit olika resolutions-
förslag Majoritetens Minoritetens och
Lindhagens förslag. emellertid hade
kongressen även beslutat om en all-
män omröstning på de olika för-
slagen vartill Skarman föreslog att
mötet omedelbart borde övergå
till omröstning.

§.5

Efter en stunds debatt om de olika
resolutionsförslagen övergick mötet
till slutna omröstning vilken re-
sulterade i följande. 10 röster av-
gavos för Minoritetens förslag vilket
väsentligast skilde sig fr. majoritet-
ens ang. omedelbar anslutning till

tredje Internationalen. Minoritetens förslag skilde sig deri att med anledning för Partiets rörelsefrihet endast med förbehåll ansluta sig till tredje Internationalen. Vidare avgavs en röst för Majoritetens förslag och en blank valsedel.

§ 6.

På förslag av kassören H. Skarman beslutade mötet att i Allm. Sparbanken insätta Kr. 200 vilka skulle insättas i Kassörens namn.

§7.

Widare beslöts att kommunens Aktiebrev å (50 kr) skulle av kassören förvaras.

§.8.

Avslutning

	Som ovan
Erik Skarman	K. Joh. Engkvist
Ordf.	Sekr

Protokoll fört vid
möte med Tumba
Social-Demokr. W. komun
d. 7 Septemb 1919

§.1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman
som hälsade de n.v. välkomna samt för-
edrog dagordning för mötet.

§.2.

I komunen intogs två nya medlemmar
Oskar Johansson och fru Singne Holm.

§.3.

Förg. mötets protokoll upplästses och
godkändes.

§.4.

Revisionsberättelsen fr. 2dra kvartalet
upplästes i överensstämmelse med den
från förra mötet upplästa kassarapporten
varefter samtliga godkändes.

§.5.

E. Skarman rapporterade att ett styrelsemöte
varit sammankallat med anledning av en
skrivelse från Södertelje W. komun vari fram-
hölls en begäran att Tumba W. komun skulle
sända ett ombud till en konferens i Söder-
telje som hade till uppgift att behandla
agitationsfrågan inom distriktet och hade
styrelsen behandlat skrivelsen och beslutat
att sända E. Skarman som ombud.

§.6.

Mötet beslutade att godkänna styrel-
sens åtgörande härutinnan.

§.7.

E Skarman rapporterade i samband här-
med att konferensen beslutat att söka
få en Wensterkomun bildad vid Nors-
borg samt uppdragit åt Tumba Wenster-
komun att för detta utföra det nödiga
förarbetet härför. uppdraget ifråga god-
kändes av mötet och en kommité av
E Skarman och A. Holm valdes att be-
söka Norsborg för att om möjligt
få lokal för ett föredrags hållande å
platsen i fråga.

§.8.

En ny konferens skulle hållas i
Södertelje d. 28 Sept. vartill som ombud
omvaldes E. Skarman med ett dagtrakta-
mente a 5 kronor.

§.9.

Mötet beslutade att erlægga ett frivilligt
bidrag till kretsen vars styrelse skulle
bestämmas på nästa möte.

§.10.

Föredrogs ett cirkulär ang. tecknandet av
frivilliga bidrag för resande av ett min-
nesmonument över Jean Jauré¹ och
Karl Liebknecht². mötet godkände en-
hälligt och beslöt att komunen skulle
teckna 5 kr. av kassan.

§.11.

Ett cirkulär fr. arbetsutskottet ang. bil-
dandet av Wenstersocialistiska klubben
inom fackföreningarna godkändes men
lades till handlingarna.

§ 12.

Från Wensterpartiets landtarbetarekom-
mité genom Einar Ljungberg³ hade
kommit ett cirkulär med begäran
om hållandet av ett föredrag i landt-
arbetarefrågan (belyst med schioptikon-
bilder⁴). Mötet godkände skrivelsen
och för ordnandet som ett offentligt
möte med landtarbetarne i frågan
valdes H. Widergren och K. Joh. Engkvist.

§.13

Avslutning.

Som ovan

K. Joh. Engkvist

Sekr

1. Jean Jaurès (1859–1914). Ledare för det franska socialistpartiet SFIO ("Franska sektionen av Arbetarinternationen"). Jaurès mördades av en fransk nationalist omedelbart före första världskrigets utbrott.

2. Karl Liebknecht (1871–1919). Tysk socialdemokrat som ensam röstade emot krigskrediterna. Grundade tillsammans med Rosa Luxemburg Spartakusförbundet och senare Tysklands Kommunistiska Parti. Båda mördades av frikåristen 1919.

3. Einar "Texas" Ljungberg (1880–1974), en av de ledande agitatorerna i den socialdemokratiska ungdomsrörelsen och sedan i det nya Vänsterpartiet. Hängiven vegetarian, nykterist och republikan.

4. Skioptikon: en föregångare till diaprojektorn.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Social-Demokr.
Wensterkommun d. 4/10 1919

§.1

Mötet öppnades av Ordf. E. Skarman
som hälsade de n.v. välkomna
samt föredrog dagordning som
av mötet godkändes.

§2.

E. Skarman rapporterade att enl.
beslut fr. föregående möte hade
han jemte A. Holm besökt Nors-
borg och där anskaffat lokal för
ett föredrags hållande.

§.3.

Widare rapporterade E. Skarman
att han som ombud besökt
konferensen i Södertelje och att
där beslutats om bildandet
av en Krets av Wensterpartiet.

§.4.

K. Joh. Engkvist rapporterade att
som han jemte H. Widergren
varit tillsatta som ombud att
underhandla med Landtarbe-
tarna om ett föredrag i Landt-
arbetarfrågan så hade han
sjelv varit förhindrad men hade
Widergren trätt i förbindelse
med landtarbetarna vid deras
möte men hade dessa då ej fun-
nit lämpligt att behandla frå-
gan emedan mötestiden var
upptagen för ett fackligt föredrag.

§.5.

K. Joh. Engkvist rapporterade att från
Grovarbetare Avdelningen 221 fram-
stälts en begäran att samtliga arbetar-
organisationer i Tumba skulle gemen-
samt söka åstadkomma en före-
läsningsserie i olika ämnen un-
der den kommande vintersäsongen.
Frågan behandlades och beslöts en-
hälligt att ekonomiskt bidraga till

den samma och till ombud för vidare behandling i frågan valdes A. Holm.

§6.

Mötet uppdrog åt A. Rapp och E. Johansson att hemtaga 10 ex. av tidningen Röda Ryssland¹.

§7.

Avslutning.

som ovan

K. G. Sandberg
T. F. ordf.

K. Joh. Engkvist
sekr

1. *Röda Ryssland*, skriftserie utgiven av Fram förlag 1917–20.

Protokoll fört vid Tumba
vensterkommuns möte den 2/11 1919

§1

Eftersom ordf. och v. ordf. voro frånvarande utsågs
K. Sandberg att leda mötets förhandlingar och
började med att hälsa de närvarande välkomna.

§2

Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§3

Kassör H. Skarman föredrog rapporten för tredje kvartalet.
Inkomst 266.15. Utgift kr 45.87. saldo till nästa kvartal 206.28.
Därutaf på bank 200 kr. samtidigt upplästes revisionsberätt-
telsen som överensstämde med kass. rapport som av
mötet godkändes.

§4

Underteknad rapporterade om föreläsningskommitén samt
begärde ett belopp av omkr. 20 kr som av mötet godkändes.

§5

Wensterkomuns samtliga kommunal fullmäktige rapporterade
om ett och annat från sina sammanträden som av mötet
avhördes med uppmärksamhet.

§6

Frågan om konsumtionsföreningen¹ behandlades och utsågs
A. Holm att påskynda styrelsen för densamma att anordna
ett möte fortast möjligt.

§7

Ett kravkort till kommun af en lista till agitationsfonden
nr. 7208. mötet beslutade att man skulle genomgå protokollet
och utsågs sekr. att jöra detsamma, som av mötet godkändes.

§8

Listorna till agitationsfonden upptogs till behandling och valdes
Holm, K. Sandberg och H. Skarman som godkändes med tacksamhet.
Holm mottog listan 1186, Sandberg 1187, Skarman 1185.

§9

Ett cirkulär av bildande av vänstersocialistiska klubbar.
Skrivelsen lades till handlingarna med den motiveringen
att alla medl inom fackföreningarna som är vänstersocialistiskt
sinnade tillhör vens. kommun.

1. En kooperativ konsumtionsförening bildades i Tumba 1905, men den gick i konkurs 1913. Föreningen återbildades först
1925 (*Botkyrkabygd*, sid 260).

§10

Cirkuläret om folk kaländer behandlades och uppdrogs till
K. J. Engqvist att handhava försäljningen av densamma.

§11

Härefter avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse.

Justerat

som ovan

K. J. Sandberg

A Holm v. sekr.

T. F. Ordf.

Protokoll fört vid
möte med Tumba
Wensterkomun d. 7/12 1919

§1

Mötet öppnades av ordf E. Skarman
som hälsade de n.v. välkomna och
föredrog dagordningen som godkändes.

§2.

Styrelsens åtgörande ang. teckning
av en aktie i tidningen Politiken
godkändes, likaså att ej sända
något ombud till Skandinaviska ar-
betarekongressen¹. Detta på grund
av ekonomiska skäl.

§3

En fråga ang. inkallandet av en
partikongress bordlades till nästa
möte.

§4.

E. Skarman rapporterade från Sö-
derteljekretsens möte och begärde
ett anslag av 50 kr. att användas till
agitation vilket av mötet godkändes.

§5

Upprop ang. insamling till Österrike
och Ryssland upptogs till behand-
ling. Föreslogs att stödja dem båda
och fick Sekr. i uppdrag att skriva
ut en lista detta ändamål
Vad beträffande anslag av kommunen
bordlades till nästa möte.

§6

Mötet uppdrog åt styrelsen att inom
närmaste tiden anordna ett föredrag.

Justeras

§7

H. Widegren Mötets avslutning.

t.f. Ordf.

Alfr. Holm

v. sekr.

1. Den första Skandinaviska Arbetarkongressen genomfördes i Göteborg 1886. 1920 hölls den 9:e kongressen i Köpenhamn.

Protokoll fört vid möte med
Tumba vensterkommun den 11/1. 20

§1

Som ord. av sjukdom var förhindrad utsågs H. Widegren
att föra dagens förhandlingar.

§2

Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§3

Som nya medlemmar i komm. ingingo O. Sandström
E. Olsson och Emma Skarman som av ordf. hälsades
välkomna i vårt arbete.

§4

Kommunal och municipalfullmäktige rapporterade
från sina sammanträden som av mötesdeltagarna
avhördes med uppmärksamhet.

§5

Omröstning till extra partikongress upptogs till
diskussion och beslöts 14 röster mot noll att inställa
densamma, med motivering att det skulle ställa
sig för dyrbart för partiet.

§6

Till kommisjonär för tidskriften Cimmervald¹
valdes H. Widegren.

§7

Ingeborg Falk begärde sitt utträde ur kommunen
med motivering att icke kunna besöka några
möten.

§8

Att påfodra de medl. som är skyldiga till arbetarkom-
mun utsågs Tora Andersson och Daniel Nordin.

§9

För insamling till våra kamrater i Ryssland anslog
komm. 10 kr. så att listan tillsammans med klubbens
inbringade 64 kr.

Justerat

Erik Skarman
Ordf.

§10 Mötets avslutning
Alfr. Holm v. sekr.

1. *Zimmerwald*, en socialistisk månadstidskrift som utgavs av SSV/Fram förlag med tre nummer 1919–21. Namnet syftar på
den antikrigskonferens som hölls i schweiziska Zimmerwald 1915 med deltagande av bl.a. Zäta Höglund och Lenin.

Prottekoll fört vid möte
med Tumba Vänsterkommun
den 1/2 1920

§ 1.

Mötet öppnades af Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkommen och föredrog dagordningen som godkändes.

§ 2.

E. Skarman rapporterade från kredtsmötet en förfrågan hur kommunen ställde sig till Riksdagsmannavalen och uttalade sig Komm: att delta om partiet hade någon kandidat med utsikt till framgång.

§ 3.

H. Videgren föreslog att styrelsen skulle få i uppdrag att anordna ett föredrag med någon popelär talare förslaget godkändes.

§ 4.

En lista från arbetslösa i Södertälje med begäran om insamling afslogs med motivering att Tumba hade nog med arbetslösa här på platsen.

§ 5.

Kasör H: Skarman föredrog raporten för 4 kvartalet.
Inkomster, 258,65 Utgif: 90.25 Saldo till nästa Kvar: 177.55.

§ 6.

Revicorsberättelsen upplästes och godkändes samtidigt med Kassaraporten Revisorerna föreslog full och taksam ansvarsfrihet till den avgående styrelsen vilket godkändes

§ 7.

Styrelseval:

Till Ordf: omvaldes E. Skarman Till Kasör valdes G. V. Anderson efter H. Skarman som avsade sig
Sekreterare valdes J Enkvist vice J. H. Holm
V. Ordf: Daniel Norden Suplanger valdes A. Hällberg. Karl Sanberg. Ejnar Skarman.
Revicorer E. Johansson Julius Nordvall.
Revicorsuplanger valdes Birger Nordvall och John Norden.

§ 8.

Orf. tackade den avgående Kasören med instämmande från samtliga närvarande för det förtjänstfulla arbete som H. Skarman nedlagt under sin Kasörstid för Vänsterkomuns framgång.

§ 9.

Varje medlem får sin medlemsbok afgiftsfritt men förkommer den första får medlemmen betala varje ny.

§ 10.

Fjolårets strykningar upptogs till behandling och förslag framkom om strykningarnas upphävande det uttalades att den tid som gått vara straff nog för de förseelse de begått och det blef även enhälligt beslutat. Härefter upptogs till diskussion om sättet för återinträde. H. Videgren föreslog inröstning med slutna sedlar, som motförslag framkom att de skulle få ingå som vanligt vilket blef mötets beslut. Häremot reserverade sig Videgren som höll på sitt inröstningsförslag så att även de medlemmar som icke var närvarande skulle få säga sin mening.

§ 11

Justeras	Mötets avslutning
D. Norden	dag som ovan A Holm V: Sek:
vise ord.	

Prottekoll fört vid möte
med Tumba Vänsterkommun
den 18/3 1920

§ 1

Mötet öppnades af Daniel Norden som hälsade de närvarande välkommen och föredrog dagordningen som godkändes.

§ 2

Holm rapporterade som Styrelsens beslut att anordna ett föredrag, och lykades det styrelsen att få Fabian Månsson som höll ett föredrag den 20 Februari

§ 3

Ett Sirkulär om bildande af Idrottsföreningar inom de politiska föreningar avslogs.

§ 4

Sirkulär om inbjudan till Distriktskonferens upptogs till behandling och beslöts att utse ett ombud och anslogs till detta 5 kr jämte resa som ombud valdes A. Holm, till supplang H. Widegren.

§ 5

Sirkulär om brochyror och böcker hänsköts till K. Enkvist att granska och hemtaga om det var något af värde.

§ 6

Styrelsens beslut om paketaktion upptogs till behandling och godkändes samt utsågs en kommite på åtta personer fem manliga tre kvinnliga valda blev A Rapp Daniel. John. Oskar. Norden och G W Andersson. Kvinnliga Fröken Tora Andersson Fru Widegren och Fru Holm.

§ 7

Wal av ombud till Byggnadsföreningens årsmöte valda blevo G. W. Andersson. John. Norden. Karl Sanberg och H. Skarman. Supplanger. O. Sandström Daniel. Norden. Oskar. Norden.

§ 8

Kassören föreslog 25 öres förhöjning af kontigenten för manliga medlemmar som av mötet godkändes att träda i kraft den första April.

§ 9

Första Maj demonstration upptogs till behandling och förslag framkom att uppskuta detta möte till den andra söndagen i Maj vilket godkändes.

§ 10

E. Skarman rapporterade från kretsmötet i
Södertälje som beslutade att deltaga i riksdagsman-
navalet under partibetekningen Arbetar partiet.

§ 11 10 öres kvartalsavgift till Söderteljekretsen

Justeras

Avslutning

Erik Skarman

Dag som ovan A Holm W.Sek:

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkomun
d. 4 April 1920

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordningen som godkändes.

§ 2.

Förg. mötets protokoll upplästes och godk.

§ 3.

Av G. W. Andersson föredrogs rapport från paketauktionen som visade en behållning av kr. 37.81. rapporten godkändes.

§ 4.

A. Holm rapporterade från Distriktskonferensen som var besökt av ett fyrtital ombud. bland annat hade beslut fattats om ställningen till höstens riksdagsmannaval samt att kommunerna skulle delta i detsamma under Partibeteckningen Det Social-Demokratiska Wensterpartiet. Resefördelningen hade utgått med kr. 3.58. Rapporten godk.

§ 5.

Från Byggnadsföreningen Heimdals årsmöte rapporterades att i den nya styrelsen invalts 3 av Kommunens medlemmar Edv. Oslsson A. Sandström och J. Nordén.

§ 6.

På förslag av K. Joh. Engkvist beslöts att anskaffa 200 st mötesaffischer vilka skulle inköpas från Partiförlaget.

§ 7.

Styrelsen fick i uppdrag att arrangera ett offentligt möte sönd. d. 9 maj med villkor att anskaffa någon av partiets bästa talareförmågor i annat fall skulle mötet ställas på framtiden för detta ändamål skulle Dansbanan hyras endast för söndagen.

§ 8.

En begäran av K. Sandberg att ur kommunens kassa låna 50 kronor att återbetalas i Maj beviljades enhälligt.

§ 9.

Cirkulär ang. inställandet av 1920 års Partikongress samt innehållande de nya rapport- och kontingentbestämmelserna cirkuläret ifråga godkändes.

§ 10.

Till broschyrkommittee valdes J. Nordén A. Rapp och H. Widegren vilka i samråd med K. J. Engkvist skulle hemtaga och försälja lämpliga broschyrer.

§ 11.

Ett cirkulär ang. den blivande valagitationen godkändes.

§ 12.

Ett cirkulär från den svenska insamlingskommitéen ang. läkemedelsinsamlingen föredrogs vari uppmanades att till förmån för densamma försälja ett märke bestående av kråsnålar knappar och broscher med den ryska arbetarrepublikens vapen infattat i guld och emalj samt till ett pris av 5 kronor. Cirkuläret godkändes och uppdrags åt K. J. Engkvist att mot beställning hemtaga desamma.

§ 13.

Ett cirkulär ang. föreläsningsverksamheten godkändes.

§ 14.

Till korresponderande för Arb. Bildningsförb. valdes A. Holm.

Erik Skarman § 15. Avslutning

Ordf K. Joh. Engkvist
Skr.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wenster-
komun d. 3 Maj 1920

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman.

§ 2.

Förg. mötets protkoll uppl. o godkändes.

§ 3.

Ang. talarefrågan till sönd. d. 9 Maj rapporterades av E. Skarman att ingen av de talare som voro påtänkta kunnat anskaffas men möjligheten fanns att under de närmaste dagarna kunna anskaffa en talare mötet beslutade i händelse härav att antaga densamme. Vartill tillsattes en kommite av följande G. W. Andersson K. Gustavsson A. Holm och J. Nordvall att anskaffa kvinliga kommitterade uppdrogs åt H. Widergren..

§ 4.

Widare rapporterade E. Skarman att han hemtagit 200 st. mötesaffischer vilket av mötet godkändes.

§ 5.

A. Holm rapporterade att han anmält sig som korresponderande för Arb. Bildningsförbund som även godk.

§ 6.

H. Widergren rapporterade att han till försäljning hemtagit Axel Danielssons¹ samlade skrifter som fanns hos honom tillgängliga för de komunmedlemmar som önskade dessa raporten godkändes.

§ 7.

Kassaraport kvartalsraport samt revisionsberättelse föredrogs och utvisade följande Inkomster kronor 351.33. Utg. 218.17. Behålln 133.16. Medlemsantalet 20 manl. och 4 kvinl.

1. Axel Danielsson (1863–1899). Grundade tidningen *Arbetet* och var en av de ledande i SAP från grundandet 1889. Introducerade marxismen i svensk arbetarrörelse.

§ 8

Cirkulär ang. Röda bilenagitationen² behandlades och godkändes samt beslöts att lägga till handlingarna.

§ 9.

Cirkulär ang. en agitationsvecka tiden 1–16 Juni beslöts bordlägga till nästa möte som beslöts hålla Måndagen den 31 Maj Kl. 7 e.m.

§ 10.

Cirkulär ang. Walagationen behandlades och beslöts avvakta Kretsstyrelsens utlåtande.

§ 11.

Ett cirkulär ang. Politikens Aktie-teckning behandlades och beslöts att Komunen skulle teckna en ny Aktie i Politiken. Men att samtidigt göra en hemställan till Expeditionen att om möjligt söka åstadkomma en förbättring i utgivningen med tidningen. Att värkställa aktie-teckningen uppdrogs åt undertecknad och G. W. Andersson.

§ 12.

Avslutning

Erik Skarman
Ordf

K. Joh. Engkvist
Skr.

2. Röda Bilen-turnéerna inför valen inleddes av Socialdemokratiska Ungdomsförbundet 1911. En Mathis och en Buick inköptes (och ytterligare en bil hyrdes) för de uppmärksammade agitationsturnéerna i hela landet.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkomun
d. 31/5 1920

§.1

Mött öppnades av ordf E Skarman
varefter dagordningen föredrogs och
godkändes.

§.2

Förg. mötets protokoll upplästes
och godkändes.

§.3

Den från föreg. möte beslutade Ak-
tieteckningen i Tidningen Politiken
rapporterades av G.W. Andersson såsom
verkställd och godkändes av mötet.

§.4

Ang. lösnummerförsäljningen av Poli-
tiken rapporterades av Engkvist att
han på tidningsexpeditionen
fått frågan ordnad.

§.5

Den förut planerade föredragsfrå-
gan beslöts att ordna till söndagen
d. 27 Juni och uppdrogs åt Engkvist
att till dess ordna talarefrågan.

§.6

Raport av A Holm från kommunal-
fullmäktiges sammanträde bland frå-
gorna av mera allmänt intresse ha-
de även behandlats en begäran om
rättigheter för öl och vinförsäljning i
Fittja men hade av kommunalfull-
mäktige blivit avslaget rapporten
godkändes.

§.7

Cirkulär ang. Partiets Midsom-
martidning Röda rappet¹ föredrogs
och uppdrogs åt undertecknad att
anskaffa den och A. Holm att för-
sälja densamma.

1. Tidskriften *Röda Rappet* utgavs av SKP 1920–26 med Ivar Starkenberg som redaktör.

§.8

Cirkulär ang. försäljning av Wal-
märket en röd rosett bordlades.

§.9

Cirkulär ang. valagitationen från
Distriktsstyrelsens värkställande ut-
skott. meddelades att Tumba Wän-
sterkomun hade fått sig ålagt
att ombesörja densamma inom
Botkyrka och Ekerö Cirkuläret
godkändes.

§.10

Bidragslistan N: 70 till Distrik-
tets valfond uppdrogs att hand-
hava av Edv. Olsson. En lik-
nande lista till Partiets Walfond
bordlades till nästa möte.

§.11

En kommité att sätta sig i förbindel-
se med Partivänner vid Norsborg
valdes av Erik Skarman, A. Holm
och B. Nordvall.

§.12

Såsom ombud till valkonferensen
valdes A. Holm och H. Widergren
med resekostnadsbidrag av 5 kr.
pr. man.

§.13

Den bordlagda frågan ang agitations-
veckan slopades

§.14

Nästa möte beslöts d. 1 Juli Kl. 7.30 e m
Erik Skarman K.J. Engkvist Sekr
Ordf.

Protokoll fört vid möte
med Tumba W. kommun
d. 1/7 1920

§.1

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman var-
efter dagordning föredrogs och godkändes.

§.2

Förg. mötets protokoll upplästes och
godkändes.

§.3

A. Holm rapporterade att föredrag hade
hållits vid Dansbanan d. 20 juni
med S. G. Lorén¹ som talare. Inkomster
vid Dansbanan utgorde kr. 288,72
Utg. kr. 223,23 Behålln. 67,49. rapporten godk.

§.4

Raport av Edv. Olsson ang. Distriktets
vallista som han innehaft hade in-
bringar kr. 102. rapporten godk.

§.5

A. Holm rapporterade att han satt
sig i förbindelse med en Parti-
kamrat Hjalmar Lindgren vilken
lovat att ombesörja valagitationen
på Ekerö.

§.6

Widare rapporterades av A Holm
att till höstens riksdagsmannaval
hade uppsatts som N. 1 Nils Flyg²
och som 2. E Thunström³ Södertälje.

§.7

Ett cirkulär ang. en Nordisk arbetar-
fäst föredrogs och godkändes men
lades till handlingarna.

§.8

Att hemtaga till försäljning 50 st.
av Partiets valmärken uppdrogs

1. S. G. Lorén var facklig redaktör på *Folkets Dagblad Politiken* i början av 20-talet. Avskedades på grund av fylleri och bröt med partiet (brev från Oskar Samuelsson till Edvin E. Persson, SKP 1924: Hur man förbereder en partisprängning, tidskriften *Arkiv* nr 9-10).

2. Nils Flyg, 1891-1943, politiker och publicist, partiordförande för SKP efter Z. Höglunds utbrytning 1924. Ledamot av riksdagens andra kammare 1929-40 för SKP ("Kilbomarna"; från 1934 Socialistiska partiet), chefredaktör för *Folkets Dagblad* 1937-40 och 1942-43.

3. Några uppgifter om E. Thunström har inte gått att få fram.

åt G. W. Andersson.

§.9

Wallistorna 101–102 uppdrogs att handhava för insamling av Edv. Olsson och Ernst Johansson.

§.10

Nästa möte beslöts att hålla den 4. Augusti kl. 7.30 em samt att till det samma inbjuda Social Demokr. ungdomsklubben. Att inbjuda densamma valdes J. Nordehn.

§.11

Att inleda nästa möte valdes E. Skarman.

§.12

Avslutning

Erik Skarman	K. J. Engkvist
Ordf.	Sekr

Protokoll fört vid
möte med Tumba Wenster-
komun d. 4 Aug 1920

§.1

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman
varefter dagordning föredrogs o godkändes.

§.2

Föreg. mötets protokoll uppl. o godk.

§.3

G. W. Andersson rapporterade att han
till försäljning hemtagit 50 st valmärken
vilket av mötet godkändes.

§.4

Widare rapporterades av G. W. Andersson
att K. Sandberg till kommunen återbetalt
sitt lån raporten godkändes.

§.5

Från värkställande¹ gm O. Wallin hade
kommit en skrivelse med begäran att
för Partidistriktets räkning få hålla
en fäst i Tumba. denna begäran avslogs
på grund av att tiden ej lämpade sig
för densamma. Antogs ett förslag av Holm
att i stället anmoda W. U. att vända
sig till Huddinge Wänsterkommun.

§.6

Nästa möte beslöts hålla Sönd. 29. Aug.
Kl. 2 E.m.

§.7

Frågan ang. Valagitationen inleddes
med ett anförande av E. Skarman vilken
påvisade att valstriden i år kommer att stå
hårdare än vanligt detta emedan arbetare-
klassen inom egna läger äro politiskt
sett delade i flera olika åskådningar
varför just Venstersosialismen har
sina fiender såväl till höger som
vänster – valfrågan diskuterades livligt
och mötet beslöt att ingångsätta en ener-
gisk agitation för höstens rigsdagsman-
naval.

1. Distriktsstyrelsens verkställande utskott.

§.8

En agitationskommité tillsattes av
7 medlemmar. dessa blevo A. Rapp, A. Holm
K. Joh. Engkvist, E. Skarman, D Norden, H Widergren
och O. Nordén. Kommitterade fick även i upp-
drag att hemtaga lämplig valliteratur jemte
50 ex. tidningen Folket i Val².

§.9

Erik Skarman	Avslutning.
Ordf.	K. Joh. Engkvist Sekr.

2. *Folket i val*, SSV/SKP:s valtidning 1917–24.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkommun
den 3/10 1920

§ 1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2

Sirkulär No 20 från partistyrelsen besvarades
punkt för punkt, Sirkulär No 21 behandlades
samt lades till handlingarna.

§ 3

Bidragslistan No 523 upptogs till behandling
samt beslöts att Wänster komun skulle tekna
5 kr för att sedan omhändertagas av
A. Rapp.

§ 4

E Skarman rapporterade om Distriktsstyrelsens
möte, samt framförde ett tack till komunen
för dess insamling till (Walfonden) och dess
löfte om två kostnadsfria föredrag
rapporten godkändes, samt tillsattes en komitté
av två personer att ordna desamma, valda
blevo E Skarman och A Holm som godkändes.

§ 5

Kommunvalen upptogs till behandling och
beslöts att invänta inbjudan från gamla
komunen.

§ 6

G. W. Andersson rapporterade om en gåva från
S.D.U.K.¹ av 16 Axier i Byggnadsföreningen Hejmdal
som med tacksamhet mottogs samt uppdrogs
till A. Rapp att muntligen framföra ett tack.

§ 7 Avslutning

Erik Skarman A. Holm W. Sekr
Ordf.

1. Socialdemokratiska ungdomsklubben.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Wensterkomun
den 7/11 1920

§ 1

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman, varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2

Daniel Norden bad om uppskov med rapporten till nästa möte vilket godkändes.

§ 3

Kommissionär för tidningen E. Olsson rapporterade om hemtagandet av 100 st (av tidningen Politikens extranummer) rapporten godkändes.

§ 4

Kommunalvalen upptogs till behandling genom det avslag, som "Gamla" komunen beslutat, om samarbete förslag framkom att invänta dess extra möte Styrelsen fick i uppdrag att sedan ordna frågan vilket av mötet godkändes.

§ 5

Sirkulär No 24 om "komunalprogram" upptogs till behandling, samt beslöts, att kassören skulle hemtaga 50 sty:

Sirkulär No 26 behandlades samt lades till handlingarna sirkulär No 27 bordlades, sirkulär No 28 godkändes och skulle komunen göra till dess så gott den kunde, Sirkulär No 16 å 17 behandlades och beslöts att hemmtaga 25 exemp: (Frisk Nordan¹) och 10 sty: Barntidningar "Smällkaramällen"² samt 10 sty: (Röda Ryssland) att hemtaga dessa uppdrogs åt Kassören.

§ 7

En deputationslista för namnunderskrifter för åstadkommande om "möjligt" lindrigare straff (eventuellt) lindringar i strafflagen i sådana brott som fosterfördrivning, att omhändertaga listan valdes K. Engkvist.

§ 8

Justeras Avslutning
Erik Skarman A. Holm W. Sek:
Ordf.

1. *Frisk Nordan* var partiförlaget Frams, senare Partiförlagets och Folkets förlags, jultidning 1920-40.

2. *Smällkaramellen* var Socialdemokratiska Ungdomsförbundets barntidning.

Extra möte med Tumba
Vänsterkomun den 21/11 1920

§ 1

Mötet öppnades av Orf. Erik Skarman som föredrog dagordningen som godkändes.

§ 2

H. Videgren rapporterade både från Kommunal och Municipalfullmäktige sammanträdena angående Staten¹ för nästkommande år, samt en del smärre frågor rapporten godkändes.

§ 3

Komunen upptog till behandling valen till komunalfullmäktige, Styrelsens förarbeten och dithörande rapporter godkändes.

§ 4

Mötet beslöt enhälligt att gå fram med egen lista, Partibeteckningen Organiserade Arbetare å Hyresgäster samt beslöts att listan skulle innehålla åtta namn.

§ 5

Härefter övergick till val av kandidater och valdes följande personer enhälligt, första Namn Burgman, andra platsen öppen om möjligt för en landtarbetare, tredje öppen för en kvinlig fjärde Holm femte Enkvist sjätte Nordvall sjunde Fru Videgren åttonde Eijnar Skarman.

§ 6

Att sätta sig i förbindelse om fyllandet av de öppnade platserna valdes A Holm, Daniel Norden och Edvard Olsson. § 7

Sirkulär om Julhälsningar i tidningen Politiken att handhava listorna valdes Edvard Olsson och John Norden. § 8

Nästa möte beslöts att avhållas Torsdagen den 25/11 1920 kl: 7

§ 9

Justeras	Avslutning
Erik Skarman	A. Holm W. Sekr:
Ordf.	

1. Budgeten.

Extra möte med Tumba
Wensterkomun den 25/11 1920

§ 1

Underteknad rapporterade om sitt besök hos Fru Karlsson som inte önskade komma ifråga, dels för sjukdom samt sin ålder, men i stället valdes fru Tuland som kandidat på tredje plats.

§ 2

Daniel Norden rapporterade om sitt besök hos landtarbetare och lyckats anskaffa ett namn som ansågs vara bärkraftigt nämligen W. Häll rättare¹ vid Tullinge gård, rapporten godkändes.

§ 3

Som det kommit till kommunens kännedom om bildandet av en W. kommun i Fittja, beslöt Mötet att sända ett ombud, till uppgift komma i förbindelse med Tumba W. K. för valets ordnande och om möjligt anskaffa en kandidat även från det hållet att utföra detta valdes A Rapp. § 4

Mötet beslöt att avhålla ett extra möte Söndagen 28/11 1920 kl: 2 och då inbjuda Häll.

§ 5

Beslut om hemtagandet av 50 sty: av Politikens lördagsnummer att sälja dessa valdes Holm Birger Nordvall Daniel å John Norden samt Rapp å Ernst Johansson.

§ 6

Avslutning

Justeras

Erik Skarman
Ordf.

A Holm W. Sekr.

1. Förman vid större jordbruk.

Protokoll fört vid möte
med Tumba v. kommun den
28/11 1920

§ 1

Mötet öppnades av Orf: som föredrog dagordningen vilken godkändes.

§ 2

Protokollet upplästes och godkändes.

§ 3

Som ny medlem i kommunen ingick G. Häll som av orf: hälsades välkommen till vårt arbete för bröd och frihet.

§ 4

A Rapp hade besökt Fitja för att komma i förbindelse i och för valen men kunde icke påträffa någon som hade vetskap om någon vänster kommun rapporten godkändes.

§ 5

Agnnes Widegren avsåg sig kandidaturen och valdes i hennes ställe, på sjunde plats A. Hällberg.

§ 6

Frågan om partibeteckningen upptogs till behandling förslag framkom att ändra densamma till beteckningen Arbetare vilken godkändes.

§ 7

Trykning av valsedlar uppdrogs att handhavas av Enkvist och Burgman för att tryckas i Södertälje.

§ 8

Valkommitén för Botkyrka valdes tiderna ett å tre H. Widegren och A Rapp och mellan tre å fem Daniel Norden Birger Nordvall och Erik Skarman Vid Björkhaga H. Skarman O Landström J. Norden och E Johansson.

§ 9

K. Enkvist föreslog om tryckandet av valupprop, och beslöts att låta trycka 300 att ordna detsamma valdes A Holm.

§ 10

Municipalfullmäktigevalen upptogs till behandling men bordlades till ordinarie möte som beslöts att avhållas den 6/12 1920.

§ 11

Upprop från minoritetsriktningen¹ om väljandet av ombud till konferens i Västerås upptogs till behandling och beslöt kommunen att icke delta. samtidigt beslöts att hemtaga Broschyrer av båda riktningarnas tankar att hemtaga dessa valdes Kassören.

§ 12

Justeras

D Norden

Wise Ordf.

Avslutning

A Holm v. Sek:

1. Avser sannolikt anhängarna till Ivar Vennerström. De hade motsatt sig anslutningen till Komintern 1919 och när SSV bytte namn till SKP 1921 uteslöts de och fortsatte under det gamla partinamnet. Vennerströms SSV återgick till SAP 1923.

Protokoll fört vid möte
med Tumba v: kommun den
6/12 1920

§ 1

Mötet öppnades av v: Ordf: Daniel Norden som
föredrog dagordningen vilken godkändes.

§ 2

Protokollet från Föregående möte upplästes och
godkändes.

§ 3

Kasören G. W. Andersson föredrog rapporten
för (3)dje kvartalet inkomster 286,42 utgifter 191,50
behållning till nästa kvartal 98,52.

§ 4

Revisorsberättelsen över räkenskaperna för (3)dje
kvartalet upplästes och i likhet med kassarapporten
godkändes Revisorerna föreslog full och taksam
ansvarsfrihet vilken godkändes.

§ 5

Daniel Norden rapporterade om festen den 30/10
behållning 33,50 rapporten godkändes.

§ 6

Edvard Olsson rapporterade om jul- och Nyårshälsningar
som lyckats anskaffa 12 sty: rapporten godkändes.

§ 7

Municipalfullmäktigevalen upptogs till behandling
och beslöts att delta i valen under beteckning
Arbetare, listan skulle innehålla åtta namn
i följande ordning första Julius Nordvall
andra P. Pettersson tredje A. Hällberg fjärde
G. W. Andersson femte E. Johansson sjätte O. Nordvall
sjunde J. Svanström åttonde B. Lindrot
vilket av mötet enhälligt godkändes.

§ 8

mötet beslutade att låta trycka 500 valsedlar
att ombestyras detta valdes H. Widegren och
A. Holm som godkändes.

§ 9

som valkomiterade valdes Daniel Norden
H. Widegren E. Olsson och A. Rapp.

§ 10

att handhava och försälja tidningen
Frisk Nordan föreslogs E. Olsson som
av mötet godkändes.

§ 11 Avslutning

justeras

Eriks Skarman

A Holm V. Sek:

Protokoll fört vid möte
med Tumba W. Komun den
2/1 1921
§ 1

Mötet öppnades av Ordf: Erik Skarman som
föredrog dagordningen vilken godkändes.

§ 2

Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§ 3

Walkomiten rapporterade om Municipalvalet
valda blevo å partibetekningen Arbetare
J. Nordvall och P. J. Pettersson

§ 4

Sirkulär rörande omröstningen¹ och rättigheter
och skyldigheter till densamma frågan
Diskuterades och förslag framkom att hänskjuta
frågan till styrelsen för dess ordnande, förslaget
godkändes.

§ 5

Sirkulär om tiden för kongræssens hållande
godkändes.

§ 6

Samorganisations sirkulär No 13 upptogs till behandling
och godkändes att handhava listan valdes Daniel
Norden listans No 00439.

§ 7

H. Widegren framkom med ett förslag om
avhållande av en fest för stärkandet av kassan
förslaget godkändes och till förberedande
komite valdes Daniel Norden K. Enkvist A. Holm
O. Landström och H. Videgren som supplang
Birger Nordvall.

§ 8

Förslag framkom om en gemensam fest med
Klubben att framlägga frågan till Klubben
valdes underteknad Förslaget godkändes
och valdes som komiterade från kommunen
E. Johansson och A. Hällberg.

Justeras

§ 9

Avslutning

Erik Skarman

Ordf.

Alfred Holm V. Sek:

1. Detta syftar på den medlemsomröstning om godkännande av de 21 villkoren för medlemskap i Komintern som genomfördes inför partikongressen 1921. 5432 medlemmar röstade för och 1549 mot. På partikongressen beslöt man att (med 173 röster mot 34) betrakta de som motsatte sig villkoren som icke tillhörande partiet, som hädanefter skulle heta Sverges Kommunistiska Parti.

Protokoll fört vid möte
med Tumba W. Komun
den 6/2 1921

§ 1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som föredrog dagordningen vilken godkändes.

§ 2

Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§ 3

Som ny medlem ingick C. B. Lindrot som hälsades välkommen.

§ 4

Kasören G. W. Andersson föredrog kassarapporten för fjärde kvartalet Inkomster 313, 87 Utgifter 262 Behållning till nästa kvartal 51,87, härafter föredrogs Revisorsberättelsen, Kassarapporten godkändes ävenså Revisorernas berättelse, samtidigt föreslog revisorerna full och tacksam ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar vilket av mötet godkändes.

§ 5

E. Skarman rapporterade att han hemtagit 25 stycken av Z. Höglunds (Wänsterpartiet och Moskvavillkoren¹) rapporten godkändes.

§ 6

Sirkulär om bildandet av en Lantarbetarkomite avskrefs från dagordningen.

§ 7

Val av ombud till Byggnadsföreningens årsmöte upptogs till behandling och valdes följande tjugo K. Enkvist. Ejnar Skarman. Alfred Holm. H. Skarman. A. Rapp. Erik Skarman. Ernst Johansson. A. Hällberg. H. Widegren. J. Nordvall. Agnes Widegren. Karl Sandberg. G. W. Andersson. Oskar Johansson. Daniel Norden. Birger Nordvall. John Norden. Oskar Landström. Edvard Olsson. Birger Lindrot. samtliga godkändes. Som supplanger valdes Signe Holm. Emma Skarman. Karl Gustavsson Oskar Norden. Tora Andersson. G. Häll.

§ 8

Sirkulär om kristendomsundervisningen i skolorna hänsköts till Klubben.

§ 9

Sirkulär om rapportering vid militärinrykningar hänsköts till Klubben.

§ 10

Styrelsevalet upptogs till behandling men som tiden var långt framskriden fram kom förslag om ett extra möte under veckan och beslutades att

1. Zeth Höglund, *Vänsterpartiet och Moskvavillkoren*, Fram 1920.

avhålla detta den 9 februari Styrelsevalet
bordlades därefter, ävenså Diskucition om Teserna².

§ 11

Enkvist framkom med en ny fråga hur bör
Wensterkomunens representanter ställa sig till
Högersocialisternas gruppsammanträden efter en
stunds diskucition ansåg mötet enhälligt att
Wensterkomunens representanter icke bör deltaga
i deras sammanträden.

Justeras	§ 12	Avslutning
Axel Rapp		Alfr. Holm W. Sek:

2. De 21 teserna eller villkoren för medlemskap i den Kommunistiska Internationalen, vilka skulle behandlas på den kommande partikongressen (se nästa protokoll).

Protokoll fört vid möte
med Tumba W. kommun den 9/2 1921

§ 1

Wensterkommuns extra möte öppnades av Ordf. Erik Skarman som föredrog dagordningen vilken godkändes.

§ 2

De tjugo punkterna för anslutning till Tredje Internationalen¹ upptogs till behandling och utspann sig en rätt så livlig diskussion, en hel del punkter kunde helt godkännas varemot en del i synnerhet punkterna 2 och 7 icke kunde godkännas utan vissa betänkligheter ävenså punkterna 3, 9, 11, 16, 21. Mötet gick härfter till votering med öppen röstning (handuppräckning) varvid avgåvos 4 ja röster och 8 nej.

§ 3

Motionshäftet upptogs till behandling men bordlades.

§ 4

Styrelseval. Till Ordf. valdes Axel Rapp och till Kassör

1. De 21 villkoren för anslutning från 1920 års Kominternkongress hade i sammanfattning följande innehåll:

1. *All propaganda och agitation måste ha en verkligt kommunistisk prägel och motsvara Tredje Internationalens beslut och program.*
2. *Avlägsnande av reformister och "centrum-män" från alla ansvariga poster inom arbetarrörelsen.*
3. *Skapande av en illegal organisation parallellt med den legala.*
4. *Systematisk och ihärdig propaganda inom armen.*
5. *En rationell och systematisk agitation på landsbygden*
6. *Skyldighet att avslöja socialpatriotismen och socialpacifismen.*
7. *Fullständig och definitiv brytning med reformismen.*
8. *Stöd till anti-kolonial och anti-imperialistisk frigörelsekamp mot den "egna" bourgeoisien.*
9. *Systematisk kommunistisk propaganda i massorganisationerna.*
10. *Kamp mot den i Amsterdam grundade gula fackföreningsinternationalen.*
11. *Avlägsnande av tvetydiga element från partiets parlamentsfraktion och dess underordnande under centralkommittén.*
12. *Demokratisk centralism.*
13. *Regelbundet rensande av partiet från insmygande småborgerliga element.*
14. *Förbehållslöst stöd till varje sovjetrepublik i dess kamp mot kontrarevolutionen.*
15. *Utarbetande av kommunistiska partiprogram i Kommunistiska Internationalens anda men avpassade efter de särskilda förhållandena i varje land.*
16. *Alla beslut av Kommunistiska Internationalens kongress liksom även av exekutivkommittén är bindande för alla till Kommunistiska Internationalen anslutna partier.*
17. *Partiets namn ska vara ... (landets namn) Kommunistiska Parti (sektion av Kommunistiska Internationalen).*
18. *Alla ledande partiorgan ska publicera de viktigaste officiella dokumenten från Kommunistiska Internationalens exekutivkommitté.*
19. *Extra partikongress för behandling av dessa villkor.*
20. *Minst 2/3 av medlemmarna i partistyrelsen måste utgöras av partivänner som redan före Kommunistiska Internationalens andra kongress entydigt uttalat sig för anslutning till Tredje Internationalen.*
21. *De partimedlemmar som principiellt förkastar de av Kommunistiska Internationalen antagna riktlinjerna ska uteslutas ur partiet.*

G. W. Andersson. vidare valdes Karl Sandberg
B. Lindrot Daniel Norden. styrelsen konstituerar
sig själv och som supplanger valdes Birger Nordvall
Ernst Johansson

§ 5

H. Widegren rapporterade från Munisipalfullmäktige
sammanträdet rapporten godkändes.

§ 6

Daniel Norden rapporterade från den förberedande
komiten för en fest för stärkande av komunens
kassa komiten har kommit till resultatet
att avhålla bara vanlig dans med paketauktion
vilket komiterade förhyrt lokal den 26/2 1921.
rapporten godkändes och samtliga komiterade
kvarstår komiten beviljades handlingsfrihet

Justeras § 7 Avslutning

Axel Rapp Alfr. Holm W. Sek:

Protokoll fört under möte
med Tumba V. kommun den 6/3 1921

§ 1

Mötet öppnades av ordf. A. Rapp som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2

Föregående mötes protokoll upplästes och godk.

§ 3

A. Holm rapporterade fr. fästen den 26/1 med en behållning av 89,05 rapport godk.

§ 4

K. Sandberg rapporterade fr. kommunalfullmäktige att där tillsatts en nödhjälpskommitte varvid kommunen har en säkerställd medl. rapporten godk.

§ 5

Till revisorer valdes J. Nordvall o E. Johansson som av mötet godk.

§ 6

Cirkulär No 3 av Arbets-ut angående val av ombud till partikongressen. fr. uppt. till behandl. och avstyrktes på grund av ekonomiska skäl vilket godk.

§ 7

Cirkulär fr. Södertelje Kretsen angående förslag till stadgar och till ombud. fr. upptogs till behandl. som ombud valdes Alfr. Holm dagtagta¹ erkändes med 5 kr som av mötet godk.

§ 8

E. Skarman erinrade om att vi bör anordna till ett föredrag. fr. upptogs till behandl. det föreslogs att vi skall försöka att få H. Bergegren² att hålla föredrag. i det fallet beviljades Styrelsen handlingsfrihet, inträdesavgiften sattes till 50 öre, arbetslösa vinna inträde på klar fackfören.bok som godk.

§ 9

E. Skarman framkom med en begäran om att få låna motionerna för partiprogram.

1. Antagligen dagtrakta[mente].

2. Henrik (Hinke) Bergegren, 1861–1936. Bergegren företrädde den anarkistiska oppositionen i SAP och uteslöts 1908. Var ledande i den ungsocialistiska rörelsen som konkurrerade med det socialdemokratiska ungdomsförbundet, men anslöt sig till SSV/SKP 1921 och följde med Kilbom/Flyg 1929.

Som ej vidare förelåg till behandl. avslutades
mötet och ordf. tackade för visat inräse.

Justeras

Dag som ovan

D. Nordén Sekret.

ordf.

Protokoll fört under möte
med Tumba V. kommun den 3. April 1921

§ 1

Mötet öppnades av ordf. som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2

Föregående mötes protokoll upplästes och godkändes.

§ 3

A. Rapp rapporterade från Söderteljekretsen att den är nedlagd och att i stället Södertelje kommunen handhaver förbindelsen mellan kommunerna rapporten godkändes.

§ 4

Cirkulär No: 5. 1+2 upptogs till behandling förslag om bordläggning till nästa möte godk.

§ 5

Cirkulär No: 6 upptogs till behandl. förslag av A. Holm att vi bör gå i författning om att få H. Bergegren som talare den 5 maj och att styrelsen beviljas handlingsfrihet vilket godk.

§ 6

Cirkulär No: 7 1921 angående kommunernas handlingar bordlades till nästa möte vilket godk.

§ 7

Som ej nogot vidare förelåg till behandling avslutades mötet och ordf tackade för visat intresse.

Justeras

Axel Rapp

ordf.

Dag som ovan

D. H. Nordén

sekreterare

Protokol fört med Tumba
V. kommun den 8 maj 1921

§ 1

Mötet öppnades av ordf. A. Rapp som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2

Föregående mötes prottokol upplästes och godk.

§ 3

Som ny medlem inröstades B. Svänsk.

§ 4

E. Skarman rapportterade angående anskaff. av talare, som H. Bergegren hade insjuknat uppsköts föredraget tills vi kann få honom vilket godk.

§ 5

Kommunistiska Partiets 1:sta maj resolution lades till handl.

§ 6

Det bordl. cirkul. N:o 5. 1+2 upptogs till behandl. som frambringade en livlig debatt varvid framk. försl. av J. Engkvist att det skall företagas omröstning på extra möte som avhålls den 11. maj kl. 8 em. som godk. ett förslag av E. Skarman att omröstningen skall ske medelst öppen acklamation godk.

§ 7

bordläggning på kontient fr¹. samt ombudsmannafr. till nästa möte vilket godk.

§ 8

som intet vidare förelåg till behandling avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse

Justeras

K A Rapp

ordf.

Dag som ovan

D. Nordén

sekret

1. Kontingentfrågan, dvs frågan om medlemsavgiften.

Protokoll fört under extra
möte med Tumba V. kommun
den 8 juni 1921

§ 1

Mötet öppnades av vise ordf. K. Sandberg
som hälsade de närvarande välkomna.

§ 2

Föregående ordinarie mötes protokoll
upplästes och godk.

§ 3

Som omröstningsprotokollet¹ hade
förkommit, avbröts mötet, och föreslogs
att hålla ett extra möte Söndagen
den 12/6 eventuellt för ny omröstning
vilket enhälligt godk.
ordf.

K. A. Rapp²

1. Här avses protokollet från det möte som enligt beslut den 8 maj skulle hållas den 11 maj. Protokollsboken innehåller inga anteckningar från det senare datumet. Sannolikt är det separata protokollsanteckningar som förkommit och som därför inte förts in i protokollsboken.

2. Ingen sekreterare har undertecknat detta protokoll, men stavning och handstil avslöjar att det är Nordén som hållit i pennan. Det är justerat av Rapp (i egenskap av kommunordförande), trots att denne uppenbarligen inte var med på mötet.

Protokoll fört under
möte med Tumba Frisosialistiska Kommun¹
den 12/6 1921

1

Mötet öppnades av ordf. A. Rapp som
hälsade välkommen.

2

på dagordningen förekom endast
omröstning för ställningstagande till
partiet, varvid framkamm 7 ja 5 nej
de övriga stälde sig neutrala.

3

Alfr. Holm uttalade sig för att de
medl. som önskar ansluta sig till partiet
får göra det individuellt.

4

som ej vidare förelåg till behandl.
avslutades mötet och ordf. tackade
för visat intresse.

Justeras	dag som ovan
K A Rapp	D. Nordén

1. Det här är första gången denna beteckning på arbetarkommunen används. Den förekommer i ytterligare tre protokoll innan man slutligen övergår till Tumba Kommunistiska Arbetarkommun. Något beslut om att ändra namn eller utträda ur partiet finns inte protokollfört.

Protokoll fört under möte
med Tumba Fri Social. Kommun
den 8/9 1921

1

Mötet öppnades av ordf. som hälsade
de närvarande välkommna.

2

som ej sekret hade protokollet färdigt
beviljades uppskov till nästa mote som
godk.

3

Som ny medl. inröstades Walfrid och
Oskar Larson och Erik Nilsson, Sven
Grimborg samtliga godk.

4

Nästa mötesfr. upptogs till behandl.
och beslutades att träffas som vanligt
första söndagen i varje månad kl. 3 em.
som godk.

5

Valagitationen upptogs till behandl.
och beslutades att delta i valen
och göra vad att var medl. bör göra
vad han kan vilket godk.

6

A. rapp avsåg sig ordf.skapet från
och med detta godk. val av ny ordf.
bordlades till nästa möte som godk.

7

som ej mera fanns att behandla
avslutades mötet och ordf. tackade
för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
K A Rapp	D. Nordén
ordf.	Sekreterare

Protokoll fört under
möte med Tumba Friscial. Arb. Kommun
den 2. Okt 1921

1.

Mötet öppnades av D. H. Nordén
som hälsade de närvarande välkom.

2.

Som ordf. för mötet valdes D. Nordén.

3.

Protokoll från föregående möte upp-
lästes ock godk.

4.

A. Holm upptog en fr. angående den
varande Kommunens ställning. fr. upptogs
till behandl. och diskuterades varvid
framkom ett förslag av H. Skarman
att ett extra möte skall utlysas genom
afichering så att alla medl. bliver
närvarande, för att då göra ett bestemt
uttalande över kommunens ställning.
Extra mötet beslutades att avhållas söndag
den 9 Okt. kl. 4 em. förslag av A. Rapp att
utarbete en dagordning till mötet fr.
hänsköts åt styrelsen vilket enhälligt

5

godk.

Som inte vidare förelåg till behandl.
avslutades mötet och ordf. tackade för
visat intresse.

Justeras

dag som ovan

Erik Skarman

B. Svensk

ordf.

tillförord. Sekret.

Protokoll fört under extra möte
med Tumba Frisocial. arb. Kommun
den 9 Okt. 1921

1

Mötet öppnades av D. Nordén som
hälsade de närvarande välkom.
varäfter dagordning för mötet upplästes
o godk.

2

Frågan Kommunens ställning till partierna
upptogs till behandl. varvid uppstod
en stunds debatt, varvid övergicks till
röstning för ställningstagande som
blev enhälligt med 16 röster för Kommun.
partiet.

4

Till styrelse valdes E. Skarman
D. Nordén, A. Rapp, E. Nillson, O. Nordén
till supelanter valdes O Larsson
B. Nordvall, J. Nordén. till revisorer
Alf. Holm, Edv. Olsson vilka av mötet
godk.

5

Kontientfr. upptogs till behandl. varvid
framkom förslag att hänsjuta den
frågan åt styrelsen att utreda till
nästa möte som godk.

6

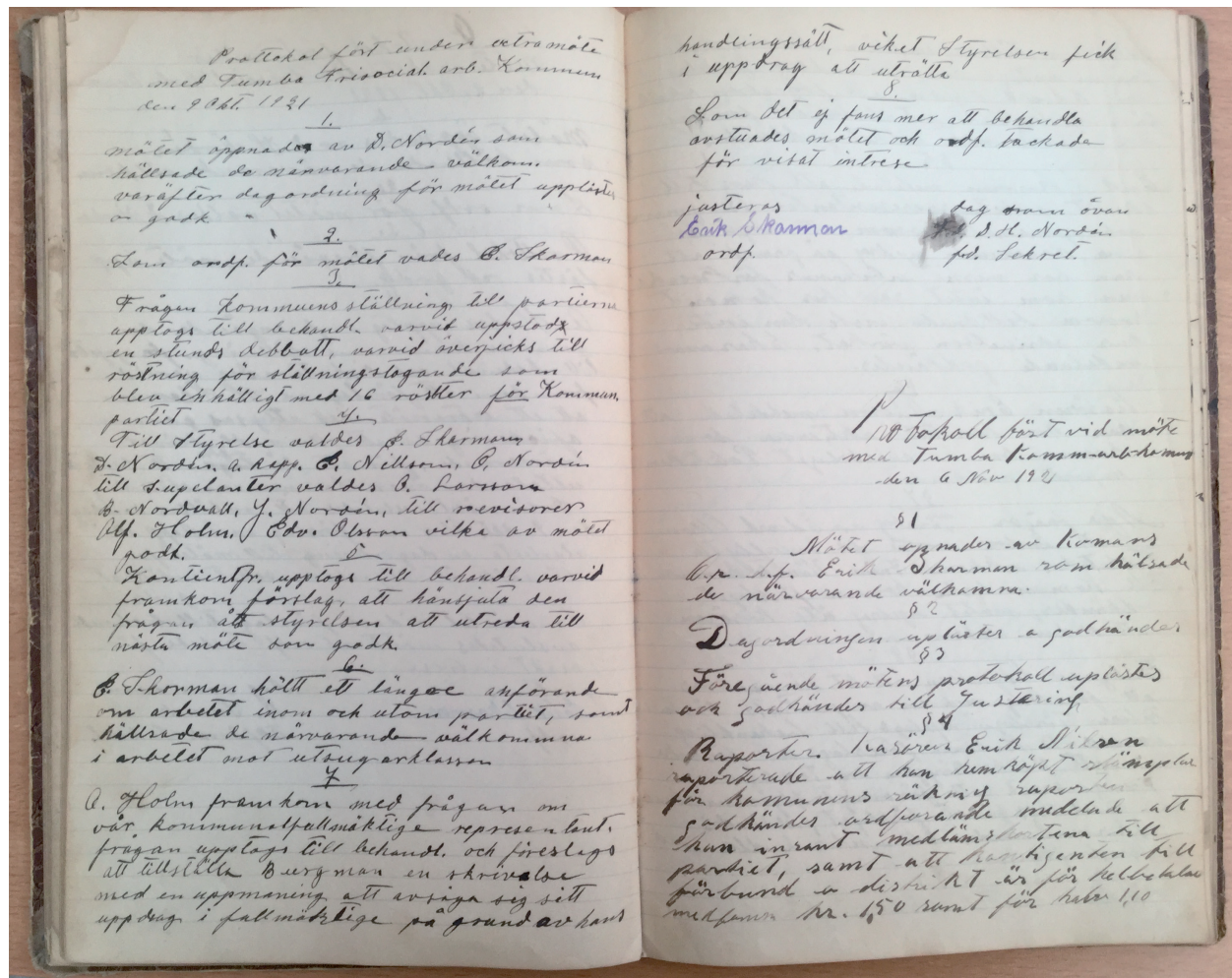
E. Skarman höll ett längre anförande
om arbetet inom och utom partiet, samt
hälsade de närvarande välkomna
i arbetet mot utsugarklassen.

7

A. Holm framkom med frågan om
vår kommunalfullmäktige representant.
frågan upptogs till behandl. och föreslogs
att tillställa Burgman en skrivelse
med uppmaning att avsäga sig sitt
uppdrag i fullmäktige på grund av hans
handlingssätt, vilket Styrelsen fick
i uppdrag att uträtta.

Som det ej fanns mer att behandla avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse.

Justeras dag som ovan
Erik Skarman D. H. Nordén
ordf.

Protokollet från det möte där kommunen bestämmer sig för att tillhöra Sverges Kommunistiska Parti.

Protokoll fört vid möte
med Tumba Komm. arb.-komun
den 6 november 1921

§ 1

Mötet öppnades av Kamrat
O.r.d.f. Erik Skarman som hälsade
de närvarande välkomna.

§ 2

Dagordningen upplästes o godkändes

§ 3

Föregående mötens protokoll uplästes
och godkändes till justering.

§ 4

Rapporter. Kasören Erik Nilson
rapporterade att han hemfört stämplat
för kommunens räkning rapporten
godkändes ordförande meddelade att
han insänt medlemskortena till
partiet samt att kontigenten till
förbund¹ o distrikt är för helbetalande
medlem. kr. 1.50 samt för halv. 1.10
pr kvartal o medlän. Kontigent
frågan upptogs till behandling förslag
av Edvard Olson att styrelsen skall
få i uppdrag att utarbeta ett förslag
till nästa möte vilket godkändes.

§ 5

Erik Skarman meddelade att han till-
skrivit arbetarerepresentanten Burgman
och uppmanat honom att avgå från
sina kommunala uppdrag på grund att
han har mistat arbetarnas förtroende
men som intet sars har kommit
honom till handa viste han inte
hur skrivelsen värvat. Skarmans
meddelande godkändes.

§ 6

Kasören Erik Nilson meddelade att
han har hemtat aktierna som
kommun har i aktiebolaget Politiken
rapporten godkändes.

1. Osäkert vad "förbund" syftar på, borde ha stått "parti" – kanske sekreteraren av gammal ungdomsklubbsvana skrev fel.

§ 7

Nya frågor Förslag av Edvard Olson
att ~~ändra namn på~~ överflytta
Folkets hus aktierna Från Wänsterkomun
till Kommunistiska komun förslaget
godkändes, mötet uppdrog åt kasören
att ordna detsamma.

§ 8

Förslag av Styrelsen att det bör anordnas
ett föredrag med en av partiets bästa
talare. Förslaget upptogs till behandling
varvid B Nordvall föreslog att försöka
få utt Hinke Bärggren en Torsdag eller
Fredag, samt att för övrigt styrelsen skulle
få handlingsfrihet förslaget godkändes.
Skarman valdes att under handla med
föredraghollare.

§ 9

Som intet vidare förelåg
till behandling avslutades mötet
och Ordf tackade för visat inträse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	Axel Rapp
Ordf.	Sekreterare

Protokoll
fört vid ordinarie möte Söndagen den 4/12 1921

§1

Mötet öppnades av Ordf. som hälsade de närvarande välkomna varefer dagordningen för mötet uplestes o godkändes.

§2

Föregående mötets protokoll uplestes och godkändes till justering.

§3

Rapporter Kasören rapporterade att Styrelsen har ordnat till en biograf-föreställning i metropolbiografen den 7/12 1921 för de hungrande i Ryssland. mötet godkände Styrelsens åtgörande.

§4

Kontigentfrågan uptogs till behandling förslag av Holm att kontigenten skall utgöra två kr för helbetalande och för halvbetalande medlem kr 1.25 per kvartal förslaget godkändes enhälligt av mötet.

§5

Skarman medelade att han ännu ej kommit till något resultat med någon föredragshållare. Skarman fick i uppdrag att fortsätta underhandlingarna med dem.

§6

Nya frågor E. Olson medelade att Byggnads-föreningens styrelse fodrade ett protokollsutdrag för att kunna värkställa namnändring på Folkets hus andelarna undertecknad fick i uppdrag att utskriva ett Protokollsutdrag.

§7

Kasören föreslog att komm. bör anordna en ofäntlig dans för att förbättra komunens kassa. Förslag av Edvard Olson att bordlägga frågan till nästa möte förslaget godkändes. Mötet gav Olson i uppdrag att reservera en Lördag för komunens räkning.

§8

Förslag av E. Olson att det skall väljas två justeringsmän. valda blevo Birger Nordvall och Oskar Norden till protokollsutdraget.

§9

Nästa mötes fråga uptogs till behandling mötet beslutade att det skall avhållas efter Nyår samt att styrelsen skall få anordna det på den lämpligaste tiden.

§10

Cirkulär No 14 från Frams Förlag 1921 Cirkuläret uplästes och godkändes samt lades till handlingarna. Ett cirkulär från Distriktsstyrelsens W U angående tillsättande av en valagitationskommite förslag av undertecknad att godkänna det och lägga det till handlingarna förslaget godkändes.

§11

Som undertecknad glömt att införa en punkt i föregående mötets protokoll beslöt möte att den skall införas i detta protokoll under Nya frågor. Kasören framkom med ett förslag att komunen bör till sätta en komite för att ordna Rysslandsjälpen mera effektivt valda i komiten ble förslaget godkändes kommiten fick i uppdrag att försöka anordna en biograf-föreställning vars nettoinkomst skall oavkortat tillfalla Ryssland. till kommiten valdes E Skarman E Nilson samt Axel Rapp som av mötet godkändes.

§12

E Nilson vädjade till E Nilson föreslog att varje Kommunmedlemm skall sällja 5 st biljetter till Bografföreställningen. förslaget godkändes.

§13

Som intet vidare förelåg till behandling avslutades mötet Ordf. tackade för visat inträse.

Justeras

Erik Skarman
Ordf.

Dag som ovan

Axel Rapp
Skr.

Protokoll fört under
möte med Tumba
Kommunistiska arbetarkom
den 4 Januari 1922

§1

Mötet öppnades av Komunens ordförande som hälsade de närvarande välkomn samt föredrog dagordningen för mötet som godkändes.

§2

Föregående mötes protokoll uplästes och godkändes till justering.

§3

Rapporter, Skarman meddelade att han överlämnat sirkuläret till klubben som behandlat det samt valt en referent för politiken.

§4

Nya frågor, Erik Nilson föreslog att komunen bör försöka att anordna en tillställning för att få in medel till det hungrande Ryssland, som Erik Nilson ansåg att inte komunen har någon skyldighet att anordna något för de arbetslösa i Tumba utan det tillhörde högerkomunen aldenstund Landet styres av en högersosialdemokratisk regering¹ vari flera instämde förslaget godkändes, men på förslag av B Nordvall bordlades förslaget till ett kommande möte.

§5

B Nordvall föreslog att komunen bör skicka en tacksamhetsskrivelse till Westerbärg för hanses godvilja och tillmötegående vid anordnandet med biografföreställningen för Rysland förslaget godkändes mötet updrog åt styrelsen att ombesörja det.

§6

Revisorsberättelsen för 3je kvartalet uplästes och godkändes varvid kassan uttvisar en behållning av kronor 122,42.

§7

Nästa mötes fråga uptogs till behandling vilket skall avhållas den 5 Februari 1922

1. 13 oktober 1921–19 april 1923 styrdes Sverige av en socialdemokratisk minoritetsregering med Hjalmar Branting som statsminister.

kl 3 em. i Folkets Hus Tumba.

§8

Den bordlagda frågan om dansen
för kommunen upptogs till behandling
mötet beslutade att dansen skall
avhållas 4de Lördagen i Januari eller
eventuellt 1st Lördagen i Februari månad
däta år. Till kommite valdes A Holm
Valfrid Larson Oskar Sandström
Daniel Norden samt Erik Nilson
vilket godkändes mötet uppdrog åt
kommiten att anskaffa serveringsjälp
samt beslöt förövrigt att giva
kommiten handlingsfrihet.

§9

Som intet vidare förelåg till behandling
avslutades mötet och ordförande tackade
för visat inträse.

Justeras

Erik Skarman

Ordf.

Dag som ovan

Axel Rapp

Sekr.

Protokoll fört under
möte med Tumba
Kommunistiska arbetar-
komun den 5 – 2 1922

§1

Mötet öppnades av ordf E. Skarman
som hälsade de närvarande välkomna.

§2

Dogordningen för mötet uplästes och
godkändes.

§3

Föregående mötets protokoll uplästes
och godkändes till justering.

§4

Intagning av nya medlämmar som
nya medlämmar inröstades Ludvig
Svenson Axel Anderson samt
C A Gustavson.

§5

Rapporter Kasören rapporterade över
Biografförestälningen för de nödlidande
i Ryssland varvid Beholningen blev
kr 395,50 revisorers och kassarapporten
upplästes varvid kassan utvisar en beholning
på kr 99,37, rapporterna godkändes
Revisorerna föreslog styrelsen full
o tacksam ansvarsfrihet för den tid
revisionen omfattar vilket av mötet
godkändes.

§6

Ett Cirkulär från kommunistiska
arbetsutskottet med anledning om
att sända en Deputation till
regeringen för lindrandet av arbetslösheten¹
Cirkuläret diskuterades livlig en
stund varefter mötet beslutades att
överlämna sirkuläret till de
organiserade arbetslösas förening men
om de inte skule välja något ombud
skulle komunen gemensamt med

1. En stor demonstration mot arbetslösheten genomfördes i Stockholm söndagen den 12 mars och en deputation ledd av bl.a. Zeth Höglund och Karl Kilbom överlämnade en resolution undertecknad av 846 ombud för fackliga och politiska arbetarorganisationer till Hjalmar Branting som då var statsminister.

klubben anordna ett möte och där
välja ombud.

§7

Den bordlagda frågan om insamlingen
till Ryssland uptogs till behandling
på förslag av undertecknad att avskriva
den från Dagordningen på grund av
de tryckta tiderna som nu är
rådande Förslaget godkändes.

§8

Styrelseval Styrelsens omvaldes
den nu sittande styrelsen omvaldes till
en pärjod till. Styrelsen funkionerade
sig på samma sätt som förut med den
ändringen at vise sekriterarn övertog
sekriterarns plats.

§9

Eventuelt på förslag av Holm diskutera-
des den för dagen så aktuella frågan
enighetstanken. frågan diskuterades livligt
en stund varefter mötet beslutade att
diskusionen skall utgöra svar på frågan.

§10

Avslutning Som intet vidare förelåg
till behandling avslutades mötet
och er.d.f. tackade för visatt inträse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	Axel Rapp
Ordf.	F D Sekriterare

Protokoll fört under mötet med
Tumba Kommunistiska arbetarekomm.
Söndagen den 5 Mars 1922

1

Mötet öppnades av kommunens ordf. E. Skarman
som hälsade de närvarande välkomna.

2

Föregående mötes protokoll upplästes
och utan anmärkning godkändes
till justering.

3

Ordföranden rapporterade att de arbetslösas
förening har valt ett ombud till
masdeputationen raporten godkändes.

4

Kassören rapporterade om dansen i Folkets
hus den 28 Januari vilket blev en
behållning av kr. 9:10 raporten godkändes.

5

Styrelsen rapporterade at de har utsett
ett ombud till masdeputationen i
Stockholm den 11-12 Mars. den valde
var A. K. Rapp. raporten godkändes.

6

Förslag av L. Svensson att
dagtraktamäntet för ombudet skall
skall bestå med 10: kr. per dag.
godkändes

7

Skarman medelade att ombudet
skall medhava en fullmakt för att
kunna underskriva resolutioner
vilket godkändes

8

Förslag av J. Nordén att till Byggnads-
föreningens årsmöte den 12.3 uppsätta och
välja tjugo ombud efter medlemsmatrikeln och att
uppsätta Axel Andersson som kandidat till styrelsen
vilket godkändes

9

Mötet föreslog att stryka alla medlemmar som
icke har besökt mötena sedan Komunen har
anslutit sig till Kommunistiska partiet styrelsen
fick i uppdrag att ordna saken samtidigt

att fråga C. A. Gustavsson om han tänker att stå kvar i gamla komun¹ och i så fall stryka honom vilket av mötet enhälligt godkändes.

10

Sirkulär om broschyr "Rövarhövdingen Max Hölz"² beslutade mötet att godkänna och lägga till handlingarna.

11

Förslag av A. Rapp att väst sirkuläret väst svenska kuriren³ skall överlämnas till klubben vilket godkändes.

12

Som intet annat förelåg till behandling avl avslutades mötet och ordf. tackade för visat intresse.

Just.	Dag som ovan	D. Nordén
Erik Skarman		sek
Ordf.		

1. Noteringen är svårtolkad. "Gamla kommunen" syftar i regel på den ursprungliga socialdemokratiska arbetarekommunen, men det är svårt att förstå varför någon medlem skulle stå kvar i denna fem år efter brytningen. Den kommunistiska arbetarekommunen är enligt protokollen en direkt fortsättning på SSV-kommunen och något spår av en kvarvarande SSV-kommun efter namnbytet finns inte i protokollen.

2. "Rövarhövdingen" Max Hölz: *En dödskraftig revolutionär*, Göteborg 1921. Översättning och förord av A.J. Smålan (pseudonym för N. Albert Johansson). Max Hölz, 1889–1933, var en tysk kommunist (uteslöts ur Kommunistische Partei Deutschlands, KPD, 1921 och anslöt sig till utbrytargruppen Kommunistische Arbeiterpartei Deutschlands, KAPD). Han deltog i organiserandet av revolutionära militära förband i samband med Kapp-kuppen 1920, "Ruhrs Röda Armé". Utvisades till Sovjet 1928.

3. *Väst-Svenska Kuriren*, SSV/SKP:s dagstidning i Göteborg. Följde med Kilbomspartiet 1929 och lades ner 1931.

Protokoll fört under mötet
med Tumba Kommunistiska
Arbetarkommun
Söndagen den 2/4 1922

§ 1

Mötet öppnades av ordf. E Skarman
vilken hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilken godkändes.

§ 2

Föregående mötes protokoll upplästes
och utan anmärkning godkändes till
justering.

§ 3

[Rapporter]¹Axel Rapp rapporterade om massdeputationen
rapporten godkändes

§ 4

Erik Skarman rapporterade om partidistriktets
årskonferens fredagen den 14 april – 22

§ 5

rapporten upptogs till behandling och mötet
beslutade att sända ett ombud den
valde blev John Nordén vilket godkändes
Supplang E Olsson § 6

förslag av Edvad Olsson om dagtrack-
tamente för ombudet 10 – kr. vilket godk.

§ 7

Sirkulär. Sirkulärtet N:3 godkändes
och lades till handlingarna

§ 8

Två bidragslistor till massdeputa-
tionen N: 1706 och 1707 upptogs
till behandling A Rapp föreslog
att komunen skulle teckna 5 kr
på en av listorna vilket godkänd

§ 9

att handhava listorna valdes
Axel Rapp samt John Nordén
vilket skulle redovisas till
komunens kasör vilket godk.

§ 10

Erik Skarman medelade
att komunen skulle välja 20 ombud

1. Inskrivet mellan raderna över "Axel".

till Folkets hus extra årsmöte
samtliga blevo valda efter
medlemsatrikeln vilket godk.

§ 11

förslag av A Rapp att kommunen
skulle bidra klubben med 15 kr
till Hinke Berggren föredrag
den 4 apr – 1922 vilket godk.

§ 12

förslag av Erik Nillsson att
ordna ett första maj möte
en kommitté valdes att ordna
saken, valda blevo Erik Skarman
Axel Rapp Edvard Olsson
kommitén begärde handlingsfrihet
vilket godk.

§ 13

mötet beslutade att instämma
i klubbens förslag om Svenska
fångarna i Amerika²

§ 14

Som inget annat förelåg till
behandling avslutades mötet
ordförande tackade de närvarande
för visat intresse

dag som ovan

Just.

Erik Skarman

Ordf

Oskar Norden

Sekr

2. 1917 hade syndikalisterna Carl Althén, Ragnar Johansson och Sigfrid Stenberg dömts till långa fängelsestraff i USA för spridande av revolutionär propaganda och "konspiration". De benådades efter fem år och utvisades till Sverige i januari 1923.

Protokoll fört under
möte med Kommunistiska
Arbetarkommun. Tumba
den 15 maj 1922

§ 1

Mötet öppnades av ordf.
E Skarman som hälsade de
närvarande välkomna varefter
dagordningen för mötet upplästes
och godkändes.

§ 2

Som nya medlämmar
inröstades Axel Brask och
J E Samuelsson.

§ 3

Som den ordinarie sekrite
inte var närvarande fans
inget protokoll att föredraga.

§ 4

Rapporter Skarman meddelade
litet om Distriktskonferensen
men rapporten bordlades tills ombudet
infant sig.

§ 5

Kassa o revisorsberättelsen
upplästes och godkändes
varvid kassan utvisar en
behållning av kr 78.14
på förslag av revisorerna
beviljades styrelsen
ansvarasfrihet för den
tid som revisionen
omfattar.

§ 6

Nästa mötes fråga uptogs
till behandling mötet
beslutades att det skall
avhållas annandag pingst

§ 7

På förslag av Holm beslutades
att komunen skall hyra banan
Edvard Olson valdes att
förhyra banan.

§ 8

Cirkulär no 13 med biföljande bidragslista för insamling till Ryssland uptogs till behandling, på förslag av Holm att Komunen bör antäcka sig för under – hållet av ett barn men att försöka få in så mycket som möjligt på frivillighetens väg och det som fattas skall kommun lägga till förslaget godkändes. Erik Nilson åtog sig listan. cirkuläret no 13 lades till handlingarna. ett cirkulär om förbundets¹ midsommartidning upptogs till behandling och bordlades till nästa möte.

§ 9

En skrivelse från Byggnadsföreningen Heimdal med upman. att teckna flera andelar. skrivelsen bordlades till vidare.

§ 10

På grund av att de arbetslösa avhöll en demonstration den 7/5 1922 och högerkommunen påstår att det är kommunistiska arbetarkommunen som har anordnat densamma, samt en oförsämd tidningspolemik och grova lögnery som har skrivits i Socialdemokrat beslutades mötet att tillsätta 2 personer att besvara densamma. Till kommitté valdes Axel Rapp o Erik Skarman.

§ 11

Till diskussionsfråga till nästa möte föreslog Erik Nilson sommaragitationen som godkändes till inledare valdes E. Nilson.

1. Sannolikt ungdomsförbundet.

§ 12

Som intet vidare förelåg
till behandling avslutades
mötet och ordf. tackade
för visad uppmärksamhet.

Justeras Dag som ovan
Erik Skarman Axel Rapp

O.r.d.f. v. sekr.

Protokoll fört under
under mötet med
Komunistiska arbetare-
komunen Tumba
den 5 Juni 1922

§1

Mötet öppnades av ord.f. Erik Skarman
vilken hälsade de närvarande välkomna
varefter dagordningen för mötet upplästes
och godkändes.

§2

föregående mötets protokoll upplästes och
utan anmärkning godkändes till Justering.

§3

John Nordén rapporterade om
Partidistriktets årskonferens rapporten
upptogs till behandling och godkändes.

§4

Edvard Olsson rapporterade om att
komunen får hyra dansbanan
den 10 o. 11 Juni rapporten godkändes.

§5

Axel Rapp föreslog att en
kommite skulle välgas till dansbanan
förslaget upptogs till behandling.

§6

Valda till kommite blev, manliga
John Nordén, Axel Rapp,
Erik Nilsson, Sven Grimborg,
Erik Skarman, samt kvinnliga
Signe Holm, Jenny Söderlund.

§7

Axel Rapp medelade att en
besjylning från Ejnar Valin
att det finns strejkbrytare inom
Tumba komunistiska parti. frågan
upptogs till behandling Axel Rapp
föreslog att frågan skulle hän-
skutas till klubbens ordinarie möte
vilket godkändes.

§8

Styrelsen framkom med förslag
om att Tumba kommunistiska
arbetarkommun skulle anordna

en agitationsturne som skulle sträcka sig Tumba Grödinge Riksten, Fittja samt Rönninge [två ord överstrukna] frågan upptogs till behandling förslag av Rapp att styrelsen skulle hänvända sig till Partistytelsen vilket godkändes.

§9

Ordförande meddelade om massdeputationen mötet godkände styrelsens förslag om att sända samma ombud som klubben.

§10

Sirkuläret folkets midsommar godkändes och lades till handling Sirkuläret Ryska Nödhjälps – kommiten överlämnades till klubben.

Sirkuläret Röda röster godkändess och lades till handlingarna.

§11

Tredje internationalens exekutivkommiten sista beslut o. förhandlingar frågan upptogs till behandling förslag av John Nordén om bordläggning till nästa möte vilket godkändes.

§12

förslag av Erik Nilsson att komunen önskar gå jimensamt med klubben om basaren frågan diskuterades varpå det framkom förslag av Edvard Olsson att utse två personer som framförde frågan till klubben valda blevo Rapp o Nilsson vilket godkändes.

§13

Nästa mötes fråga upptogs till behandling vilket beslutadess att hållas i ordinarie tid.

§14

Som inget annat förelåg till behand-
lig avslutades mötet ordförande
tackade för visat intresse.

Justeras dag som ovan

Erik Skarman Oscar Nordén

Ord.f. Sekreterare

Protokoll fört under
mötet med Tumba
Komunistiska Arbetarkomun
den 2 Juli 1922

§1

Mötet öppnades av ordföranden Erik Skarman vilken hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordning för mötet vilket godkändes.

§2

föregående mötes protokoll upplästes och utan anmärkning godkändes till Justering.

§3

Nya medlemmar

Som nya medlemmar inröstades
Gunnar Larsson medlem i Grov o.
Fabrik¹ samt Erland Vallgren medlem i
Gutarförbundet²

§4

Kasören uppläste rapporten för dansen
den 10 o 11 Juni Utgifter 18,81
inkomster 51,94 vilket godkändes.

§5

förslag av E. Olsson att styrelsen
får i uppdrag att sammankalla
agitationskommiten vilket godkändes.

Bordlagda frågan §6

Holm framkom med förslag om att en
kommite skall tillsättas att utarbete
exekutivkomitens sista beslut o. förhandlingar.

Till kommitterade valdes A Holm samt
Erik Skarman vilket av mötet godkändes.

§7

Sirkuläret N:=13 överlämnades till
agitationskommiten
Sirkuläret Vykort av Nannsen³ till
förmån för hungrande Ryssland
godkändes o. lades till handlingarna

1. Svenska Grov- och fabriksarbetarförbundet, grundat 1895 som Svenska Grovarbetarförbundet, från 1949 Svenska fabriksarbetarförbundet.

2. Svenska Gjutareförbundet 1893-1964.

3. Fridtjof Nansen (1861-1930), norsk vetenskapsman, upptäcktsresande och diplomat. Under västmakternas blockad av den revolutionära regimen i Sovjetunionen försökte han få igenom nödhjälp till den ryska befolkningen.

Sirkulär från distriktet om konferensen
i Södertelje den 9 Juli 1922.

§8

Holm framkom med förslag om att
sända två ombud till konferensen
i Södertelje den 9 Juli 1922 kl 10 fm.
vilket av mötet godkändes

förslag av Rapp att, §9

Dagtraktamente för ombudena skall
vara 10 kronor vilket godkändes.
till ombud för konferensen valdes
Erik Skarman, Axel Rapp
till supplanger valdes E. Olsson
samt V. Larsson.

§10

Sirkulär till komuner inom Stock-
holms läns distrikt av Sverges
Komunistiska parti godkändes
o. lades till handlingarna.
Sirkulär från Folkets dagblad
Poletiken till komunstyrelser

§11

förslag av Holm att styrelsen
skall skriva till Poletiken
o. meddela hur många Poletik det
finns här, samt att det inte finns
någon som åtagit sig att sälja
densamma vilket av mötet
godkändes

§12

Som inget annat förlåg till behand-
ling avslutades mötet ordföranden
tackade de närvarande för visat
intresse.

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	O. Nordén
Ordf	Sekreterare

Protokoll fört vid möte
med Tumba K.A.K. den
6/8 1922

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkommen samt förklarade mötet öppnat.

§2

Protokollet från föregående möte upplästes och godkändes.

§3

Erik Skarman rapporterade från Kretsmötet i Södertälje vari ingick, att komunen skulle tillsätta två kandidater till landstingsmannavalet men det var för Skarman omöjligt att uppbringa några som ville åtaga sig nämnda kandidatur, rapporten godkändes.

§4

Kassaraport samt Revisionsberättelse upplästes och godkändes Inkomster kr: 392, 47
Utgifter kr: 246, 81

§5

Sirkulär från arbetsutskottet för prenumeration och lösnummerförsäljning upptogs till behandling förslag uppkom att tillsätta två kommissionärer, valda blevo Erik Skarman J. Norden som prenumerationärer för tidningen Poletiken.

§6

Sirkulär från D.S. om försäljning av Nils Flyg författad brochyr¹, upptogs till behandling förslag framkom att hemtaga 120 ex. att hemtaga dessa valdes E. Nilsson.

§7

Sirkulär från D. W. U.² om tillsättande av en facklig ledare upptogs till behandling Komunmötet valde E. Skarman.

§8

Avslutning

Justeras

Erik Skarman dag som ovan A Holm
Ordf. Tillf: Sek:

1. Sannolikt Nils Flyg, *Dagens hårda verklighet: en populär framställning av dagens situation och dess lärdomar för arbetarklassen*, Fram 1922.

2. Distriktsstyrelsens verkställande utskott.

Protokoll fört vid
mötet med Tumba
K.A.K. den 3/9 1922

§.1.

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordningen vilken godkändes.

§.2.

Föregående mötets prottkoll upplästes och godkändes.

§.3.

E. Skarman rapporterade om att Nils Flyg skulle hålla två föredrag Söndagen den 3/9 1922 men vartt förhindrad för det var ungdomsinternationalens dag så han var upptagen i Stockholm.

§.4.

Sirkulär till Landstingsmannaval upptogs till behandling, förslag av E Olsson att hänskuta detsamma Klubben samt Agitationskommiten att sälja lösnummer av F. D. Politiken samt att komun skulle tillsätta en kommite att dela ut valsedlar vilket godkändes.

§.5.

till kommitterade valdes
E. Olsson, O. Sandström. A. Holm,
samt E. Samuelsson, vilket godk.

§.6.

Sirkulär N:o 16 upptogs till behandl
förslag av E Olsson att Agitations-
kommiten skall hemtaga 1000 exemp.
av inför landstingsmannavalet
och 1000 st av smärre flygblad.

§.7.

Avslutning

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	O. Nordén
Ordf.	Sekreterare

Prottkoll fört under
mötet med Tumba
K. A. K. Söndagen 1/10 1922

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilket godkändes.

§2

Föregående mötes prottokoll upplästes
och godkändes till Justering.

§3

Agitationskommiten rapporterade om
Nils Flygs föredrag vilket av
mötet godkändes.

§4

Kommunalvalet upptogs till behandling
förslag av Holm att kandidater till
kommunalfullmäktige behöver icke
tillhöra partiet men skall vara
fackligt organiserade, vilket godkändes
samt att en kommite på tre personer
skall tillsättas som skall ombesörja
tryckningen av valsedlar, vilket
godkändes. §5

till kommitterade valdes A Holm
J. Engkvist O. Norden kommiten
fick handlingsfrihet.

§6

kommitterade till vallokalerna

till kyrkan valdes Erik Skarman
Birger Nordvall John Norden
till Björkhaga skola A Holm
Edvard Olsson J. Engkvist
samt Oskar Sandström
till Tullinge Skola valdes E. Samuelsson
G. Larsson, Rapp, O. Norden
vilket av mötet godkändes.

§7

Sirkulär om Folkalendern år 1923
Sirkuläret upptogs till behandling mötet
beslutade att välja en kommissionär
som kommissionär valdes Gunnar

Larsson vilket godkändes

§8

Sirkulär, Karl Marks livshistoria¹
mötet beslutade att godkänna
Sirkuläret å lägga det till handlingarna.

§9

Sirkulär från klartesecktionen i Stockholm²
Sirkuläret upptogs till behandling
kasören fick i uppdrag att hemtaga
20 lotter vilket godkändes.

§10

Som inget annat förslag till
behandling avslutades mötet ordförande
tackade för visat intresse.

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	O. Norden
Ordf.	Sekreterare

1. Franz Mehring, *Karl Marx: hans livs historia*, 1–3, Fram 1921, 1922.

2. Stockholmssektionen av den radikala studentorganisationen Svenska Clartéförbundet, grundat 1921.

Protokoll fört under mötet
med Tumba K. A. K. Söndagen
den 5/11 1922

§1

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordning för mötet vilket godkändes.

§2

föregående mötets protokoll upplästes och godkändes till Justering.

§3 Rapporter

A. Holm rapporterade om tryckningen av valsedlar utgifter 27 kr. 50. öre. rapporten godkändes.

§4 kasören rapporterade uppläste kassa-rapporten för 3dje kvartalet 1922

inkomster 299 kr 66 öre, utgifter 141 kr 80 öre. behållning till nästa kvartal 157 kr 86 öre samt revisionsberättelse för 3dje kvartalet upplästes och godkändes.

§5 Sirkulär

Sirkulär No 9 upptogs till behandling av en del utalanden beslutade mötet att bisträcka partiet på frivillig väg
vilket enhälligt godkändes.

§6 Sirkulär till kommunerna upptogs till

behandling förslag av Holm att varje närvarande medlem skall taga varsitt kort och värva så många som möjligt samt att redovisning sker till kasören
vilket godkändes.

§7

Sirkulär Studievärksamheten upptogs till behandling vilket godkändes och lades till handlingarna.

§8

förslag av A Holm att alla medlemmar som inte har betalt sin intredesavgift skall ha en uppmaning om inte det gör någon värkan skall dom strykas, strykta blev utan uppmaning Brask samt C. A. Gustavsson vilket godkändes.

§9

Som inget annat förlåg till behandling
avslutades mötet.

Justeras dag som ovan

Erik Skarman O. Nordén

Ordf. Seckreterare

Protokoll fört under mötet med
Tumba K-A-K Söndagen den 3/12 1922

§1 Mötet öppnades av ordföran Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna samt föredrog dagordning för mötet vilket av mötet godkändes.

§2
föregående mötes protokoll upplästes och godkändes till Justering.

§3 Sirkulär
Från Poletiken God Jul och Gott nytt år
Sirkuläret upptogs till behandling, till att hand-
hava listan blev O. Norden vald vilket
godkändes.

§4 Sirkulär till Arbetarkommunerna från
Arbetsutskottet Sirkulärets innehåll är stadgar för
sellerna inom nykterhets och idrottsrörelsen
samt fackförenings och bildningsrörelsen
Sirkuläret godkändes å lades till handlingarna.

§5
Sirkulär till komuner ungdoms å kvinnoklubbar
sirkuläret upptogs till behandling kasören fick
i uppdrag att hemtaga en lista insamlingen
avsedd till ett Skand. – barnhem i Ryssland
vilket godkändes.

§7
Sirkulär till klubbar och komuner sirkulärets
innehåll Jul å Nyårskort, men som en
sådan lista var ute från klubben godkändes
sirkuläret och lades till handlingarna.

§8
Sirkulär angående en broschyr av Z. Höglund¹. Sirkuläret
upptogs till behandling kasören fick i uppdrag
att beställa 20 ex. vilket godkändes².

§9
En del cirkulär upplästes från
”Frams förlag” angående brochyren
under rubriker ”Reformismens döda

1. Antingen Zeth Höglund, *Fascismen kommer! Vad gör Sverges arbetare till sitt försvar?* eller *Har bolsjevismen gjort bankrutt?*, båda Fram 1922.

2. Efter sidbyte före denna rad ändras handstilen, stavningen och paragrafnumrens placering, men Oscar Nordén anges som ende sekreterare sist i protokollet.

hand över fackföreningsrörelsen”³ samt ett ”Sunt föräldraskap”⁴ och ”Frisk Nordan”⁵ samtliga cirkulär godkändes och lades till handlingarna.

§10

Nästa Mötesfråga upptogs till behandling vilket blev bestämt för styrelseval.

§11

Som inget mer fanns att behandla avslutades mötet.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	
Ordf	Oscar Nordén
	sekr

3. Fackliga propagandaförbundet, *Reformismens döda hand över svensk fackföreningsrörelse : fakta som tala ang. den fackliga byråkratins uppträdande på L.O.-kongressen*, Fram 1922.

4. Marie Carmichael Stopes, *Ett sunt föräldraskap : tillägnas alla dem, som vill se vårt släkte förkovras i kraft och skönhet*, Fram 1922.

5. *Frisk Nordan*, Frams jultidning 1920–1940.

Protokoll fört under mötet
med Tumba K – A – K
Söndagen den 7/1 1923
§1

Mötet öppnades av Ordf- E. Skarman
som hälsade de närvarande välkomna, samt
föredrog dagordning för mötet vilket godkändes.

§2
föregående mötets protokoll upplästes och
godkändes till Justering.

§3
Kasören rapporterade att han hemtagit
20 ex av Z Höglunds brochyr
vilket godkändes.

§4
medelande från d-s- om ett ombud
för Politiken, mötet beslutade att
kommissionärerna skall handhava detsamma.

§5
En fråga framkom av Samuelsson att
det är nödvändigt att få ut en föredrags-
hållare, frågan diskuterades, Samuelsson
fick i uppdrag att ordna detsamma.

§6
Gunnar Larsson framkom med ett förslag om att vi
skall hemtaga broschyren Reformismens
döda hand över fackföreningsrörelsen förslaget
upptogs till behandling kasören fick i uppdrag
att hemtaga 10 ex.

§7
Som inget annat förlåg till behandling
avslutadess mötet ordf- tackade för visat
intresse

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	Oskar Nordén
Ordf-	Sekr.

Protokoll fört under
Mötet med Tumba
K – A – K. Söndagen
den 4/2 1923

§1

Mötet öppnades av Ordf- Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilket godkändes.

§2

föregående mötes protokoll upplästes
och godkändes till Justering.

§3

Erik Nillsson rapporterade att han hemtagit
10 exemplar Reformismens döda hand över
fackföreningsrörelsen samt att han slut-
sålt desamma, vilket godkändes.

§4

Erik Nillsson rapporterade om bildande
av A-B-F Cirklar i Tumba mötet godkände
Styrelsens handling i frågan.

§5

Sirkulär från Värkställande utskottet
No 1, 2 diskuterades livligt samt godkände
demsamma samt lades till handlingarna

Sirkulär No 3 §6

från v-u vilka vädjar till oss att anordna
en fest samt att behållningen skall tillfalla
distriktet. Sirkuläret upptogs till behandling
mötet beslutade att hyra lokal. Samuelsson
fick i uppdrag att ordna desamma.

§7

Sirkulär N. 4-5 från v.u. att komunen skall
inskicka rapport angående komunens arbete för
föregående år samt om ombud till
Distriktskonferansens i år Sirkuläret bordlades
till nästa möte vilket godkändes.

§8

Sirkulär N. 1 från Km-A-sk¹ godkändes å lades
till handlingarna

§9

kallelse till årsmöte i Tumba flkets hus
bordlades till nästa möte.

1. Svårtolkat. Möjligen förkortning av "Kommunistiska (partiets) Arbetsutskott", alltså den centrala partiledningen.

§10

Som inget annat förslag till behandling
avslutades mötet.

Justeras

Dag som ovan

Erik Skarman

O. Nordén

Ordf.

Seck.

Prottkoll fört under mötet
med Tumba K-A-K
Söndagen den 4/3 1923

§1

Mötet öppnades av Ordf Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilken godkändes.

§2

föregående mötes prottokoll uppläses och
godkändes till Justering.

§3

Erik Nillsson rapportterade att han
satt sig i förbindelse med Folkets
husstyrelsen angående festen för distriktet
och att vi får hyra lokalen Lördagen den 9/3
vilket godkändes.

§4

Sirkulär från Arbetsutskottet Sirkuläret upptogs
till behandling Erik Nilsson föreslog att
komunen skall teckna 10 kronor till
partiets stödorganisation¹ vilket av mötet godkändes.

§5

Sirkulär från Clartés lotteri sirkuläret
uptogs till behandling samt godkändes
å ladess till handlingarna.

§6

Holm rapporterade om komunalsammanträdet
rapporten uptogs till behandling
samt godkändes.

§7

Val av ombud till Destriktsårskonferans
frågan upptogs till behandling vald till
ombud blev Erik Skarman, som supplang
Erik Nilsson vilket godkändes samt att
ombudet skall inlemna räkning för på
kosstnaderna när konferansen är slut.

§8

Val av ombud till Folkets hus årsmöte
valda blevo samtliga medlemmar efter
mattrickeln vilket godkändes.

1. Det som åsyftas kan möjligen vara en svensk avdelning av Internationella Arbetarhjälpen (Internationale Arbeiterhilfe, IAH), grundad 1921, eller Internationella Röda hjälpen (Internationale Rote Hilfe, IRH), grundad 1922, båda humanitära hjälporganisationer informellt knutna till Komintern. I nästa protokoll rapporteras dock inbetalningen gjord till "stödjefonden", vilket låter mer som ett stöd till partiet självt.

§9

val av styrelse bordlades till nästa
möte som inget annat förslag till
behandling avslutades mötet ordföran
tacka för visat intresse.

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	O. Nordén
Ordf.	Seckr.

Protokoll fört under
Mötet med Tumba K.A.K.
Söndagen den 5/4 – 23.

§1

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilket godkändes.

§2

Föregående mötes protokoll upplästes
och godkändes till justering.

§3

Erik Nilsson rapporterade att han
insänt tio kr. till stödjefonden
vilket godkändes.

§4

Erik Skarman rapporterade att han
inlämnat räkning till kasörn på rese-
fördelning till årskonferansen vilket
var en summa på tio kr. vilket godkän

§5

Erik Skarmans rapport om årskonferansen
bordlades till nästkommande möte
vilket godkändes.

§6

Sirkulär från V. U. att ombud skall
väljas till Partikongressen i år
och att valsedlar utsändes från v.u.
å medelas hur valet skall verkställas.

§7

Sirkuläret upptogs till behandling å mötet
beslutade att sända ett ombud, som
ombud valdes Erik Skarman vilket godk.

§8

Som inget annat förslag till behandling
avslutades mötet. ordf tackade för visat intr.
Justeras Erik Skarman dag som ovan
Ordf. Oscar Nordén Sekr.

Protokoll fört under mötet
med Tumba K-A-K. Söndagen
den 6 – maj – 1923

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet vilket
godkändes.

§2

Föregående mötes protokoll upplästes
och godkändes till Justering.

§3

Förslag framkom av Birger Nordvall
att Komun skall förfråga sig med
Folketshusstyrelsen att få hyra dansbanan.

§4

Förslaget upptogs till behandling och
två personer blev valda att skriva
en ansökan till Folketshusstyrelsen
valda till detsamma blev Erik Skarman
Oscar Nordén vilket godkändes.

§5

Som inget annat förlåg till behandling
avslutades mötet. ordf tackade för
visat intresse.

Justeras	dag som ovan
Erik Skarman	Oscar Nordén
Ordf.	Sekrt.-

Protokoll för under mötet
med Tumba Kommunistiska Arbetar-
kommun d. 1-7-1923

§1

Mötet öppnades av ordf. E Skarman
varefter dagordningen upplästes och
godkändes.

§2

Som inte ord. sekreterare var
närvarande valdes B. Nordvall
till mötets sekr. som godk.

§3

Till kommitterade för dansen lördagen
och söndagen den 21-22-7 utsågs
Erik Skarman, Erik Nilsson, Birger Nordvall
John Norden, Alfred Holm, Walle Larsson
Oskar Sandström som godk.

§4

Styrelsen föreslog att de 2 som
kokar kaffe skulle handhava det-
samma som godk.

§5

Cirkulär för spridandet av Politiken
lades till handlingarna som godk.

§6

Cirkulär upplästes från Stockholms läns
partidistrikts stödorganisation om för-
säljning av premier, som försäljare
utsågs John Norden som godkändes.

§7

Cirkulär angående om cellbildning
som godk. och lades till handlingarna.

§8

Cirkulär från D.S. fackledare upplästes
och upptogs till behandling, detsamma
hänsköts till Erik Skarman vår
fackledare.

§9

Som inget mer förelåg till behand-
ling avslutades mötet och ordf.
tacka för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	Birger Nordvall
ordf.	g. Oskar Norden
	sekreterare

Protokoll fört under
mötet med Tumba K. A. K.
Söndagen den 2/9 1923

§.1

Mötet öppnades av Ordf Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
samt föredrog dagordning för mötet
vilken godkändes.

§.2

föregående mötes protokoll upplästes
och godk. till Justering.

§.3

En del Sirkulär från Arbetsutskottet
godkändes å lades till handlingarna.

§ 4

medelande från Arbetsutskottet N:r 10
medelandet upptogs till behandling förslag
framkom att kommun skulle teckna en
Acktie i tidningen Politiken vilket
godk. enhellt.

§ 5

förslag om en Acktieklubb bordlades
till nästa möte.

§ 6

En fråga framkom att kommun
skall hyra Folkets hus frågan bordl.
till nästa möte.

§ 7

Som inget annat förlåg till behand-
ling avslutades mötet ordföran tacka
för visat intress samt förklarade mötet
avslutat.

Justeras
Erik Skarman
Ordf.

Dag som ovan
O. Nordén
Sekrit

Protokoll fört under mötet
med Tumba K. A. K. Söndagen d. 7-10
1923

§ 1

Mötet öppnades av ordf. E Skarman
samt föredrog dagordningen som
av mötedeltagarna godk.

§ 2

Föregående mötes protokoll
upplästes och godkändes.

§ 3

Kassören rapporterade att han
köpt en (1) axie i Politiken.
raporten godkändes.

§ 4

Ett cirkulär upplästes från kummuni-
stiska Arbetsutskott angående
propaganda för Politiken i höst
att ordna detsamma valdes
Alfred Holm och Erik Nilsson som godk.

§ 5

Erik Nilsson framkom med för-
slag att det skall uttaxeras
på varje medlem till en
axie i Politiken som godk.

§ 6

John Nordén framkom med
förslag att kumunen skulle
hyra Folkets hus för en dans
att ordna detsamma valdes
A Holm som godkändes.

§ 7

Som inget mer fanns att behan-
dla avslutades mötet av ordf.
som tacka för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	Oskar Nordén
ordförande	sekreterare

Protokoll fört vid
möte med Tumba K A. K.
den 4/11 1923

§ 1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkommen.

§/2

Då Sek. var frånvarand bordlades
protokollsuppläsningen till nästa möte
och som Sek. för mötet valdes underteknad.

§/3

Kamrat E. Skarman rapporterade om
det tillämnade föredraget av Kilbom¹
och då Distriktstyrelsen skulle meddela
reseplan föreslog Kamrat E. Nilsson
att frågan skulle hänsjutas till en
komité, förslaget godkändes och
som komité valdes E. Skarman
E. Nilsson och A. Holm.

§/4

Kamrat Erik Nilsson rapportterade att
han enligt uppdrag inköpt en Axie i
F. D. Poletiken. Samt om dansen den 2/10
vilken inbringade en behållning av 50 kr 30 öre
rapporterna godkändes.

§/5

Som namnupptagare för Poletikens
Julhälsning valdes Birger Nordvall
och John Norden.

1. Karl Kilbom, 1885–1961, riksdagsledamot 1922–24, 1929–44, redaktör för Folkets Dagblad Politiken. Vid partisplittningen 1929 följde Kilbom det SKP som uteslutits ur Komintern och som 1934 bytte namn till Socialistiska Partiet. 1937 uteslöts Kilbom ur SP och han återvände till Socialdemokraterna.

§/6

Ett Cirkulär för inköp av Ryska
Revolutionens Historia² överlämnades
till E. Nilsson.

§/7

Förslag framkom om att utskriva
en insamlingslista till vår sjuka
kamrat G. Larsson. Förslaget godkändes
Och att utskriva listan valdes E. Nilsson
samt för komunens del tekna 10 kr
å densamma.

§/8

Avslutning

Justeras	Dag som ovan Alf. Holm
Erik Skarman	T.f. Sek.
Ordf.	

2. Fredrik Ström, *Ryska revolutionens historia i sammandrag*, Fram 1924.

§1

Möttet öppnadess av Ordf. Erik Skarman
vilken hälsade de närvarande välkom
samt föredrog dagordning för
mötet vilken godkändes.

§2

Föregående mötes prottokoll upp-
lestes och godkändes till Justering.

§3

Erik Nillsson rapportterade att
A. B. f avdelning i Tumba har
en uttaxering på 25 öre per medlem
o år, rapporten upptogs till behand-
ling, mötet beslutade att meddela
avdelningen att komun inte har
någon sirkel, vilket godkändes.

§4

Birger Nordvall rapportterade att han
inskickat Jul å Nyårshällsning
vilket godkändes.

§5

Erik Skarman framkom med
förslag at komun skall låna
klubben pengar till ett föredrag
förslaget upptogs till behandling
och godkändes samt att
komun skänkte 7 kr till Affisch
er till nemnda föredrag vilket
godkändes.

§6

Styrelseval bordlades till
nästa möte vilket godkändes.

Justeras	§7	dag som ovan
Erik Skarman	Avslutning	O Nordén
Ordf.		Sek.

§ 1.

Mötet öppnades av Kommunens Ordf. Eric Skarman som hälsade mötesdeltagarna välkomna och föredrog dagordningen som utan anmärkning eller ändring godkändes.

§ 2.

Som ej sekreteran var närvarande uppskötts protokollsuppläsningen tills nästa möte och sek. för mötet valdes J. Nordén som av mötet godkändes.

§ 3.

Som nya medlemmar ingingo Einar Johansson Tullinge och Helge Engkvist Tumba, vilka av mötet godkändes.

§ 4.

Ett cirkulär angående (Den materialistiska historieuppfattningen)¹ av N. Buscharin Ungkarlsflickan², Den tyska revolutionens problem³ Minnesskrift över Karta Dalström⁴ alla från Frams förlag godkändes och överlämnades till kamrat Holm.

6

Ett cirkulär från N. O. V.s⁵ rikslöge upplästes cirkuläret upptogs till behandling och beslut fatades att medlemmarna skall arbeta för nykterhet och upplysning.

7

Cirkulär från Partits A. U. angående att alla klubbens medlemmar som har fyllt tjugotre (23) år skall ansluta

1. Nikolaj Bucharin, *Den materialistiska historieuppfattningen*, Fram 1923. Bucharin var en av de ledande bolsjevikerna. Han var ordförande för Komintern 1927–29 och avrättades 1938 under Stalins utrensningar.

2. Victor Margueritte, *Ungkarlsflickan, Parisisk sederoman*, Fram 1924. Margueritte (1888–1942) var en fransk författare och dramatiker, stödde kvinnans frigörelse och medverkade i den kommunistiska pressen.

3. Grigorij Zinovjev, *Den tyska revolutionens problem*, Fram 1924. Zinovjev var ordförande för Komintern 1919–26; avrättades 1936 efter att ha dömts för terrorism i en skenrättegång.

4. Henrik Fredrik Spak, *Kata Dalström, En minnesskrift*, Fram 1924. Se även not till prot. 13 juni 1926.

5. Nykterhetsorden Verdandi.

sig till partit cikuläret upptogs
till behandling och det fattades
beslut om att Styrelsen tillsammans
med klubbens styrelse skall under-
söka saken, Samtidigt beslutade
mötet att välja en agitations-
kommité på 6 personer för
yttre agitation valda blevo
Holm, Samuelsson, E. Nilsson
G. Larsson Einar Johansson, samt
Birger Nordvall.

8

Kamrat Samuelsson framkom
med ett förslag om en extra ut-
taxering av en krona och månad
en tid framåt av varge medlem
till förmån för de tyska barnen
Holm gjorde tilläggsförslag om
att hemtaga 2 st. eller flera listor
för att eventuellt utekring
samla pengar till nämnda
förslag⁶ vilket av mötet enhälligt

9 godkändes.

Kassa o revisors-berättelse
upplästes varvid visade ett
Saldo av 33.-78 revisorerna
förslog ansvarsfrihet åt styrels
vilket av mötet godkändes.

10

Styrelseval till styrelse åter-
valdes Eric Skarman Eric
Nilsson Oskar Nordén
Axel rapp nyvald blev
Einar Johansson till supl.
valdes B. Nordvall och Walfrid
Larson till revisorer återvaldes
A Holm och J. Nordén Som faklig
ledare valdes E Skarman alla godkändes.

§ 11

Det framkom ett förslag om att kommunen
skall hemköpa ett kopparstick av Lenin⁷
frågan upptogs till behandling

6. Tillskrivet i vänstermarginalen: "S. K. J."

7. Vladimir Iljitj Lenin hade gått bort ett par veckor tidigare, den 21 januari 1924.

mötet beslutade om att tillställa klubben
samma fråga och att tillsammans med klub-
ben hemköpa nändor kopparstick och upp-
sätta det Folkets Hus.

§12

Kamrat E. Skarman meddelade att
D. S. skall anordna en föreläsning.

Styrelsen fick i uppdrag att själva
utröna om komunen av ekonomiska
skäl kan deltaga med ombud.

13

Kamrat Nilsson upptog frågan om
blokaden vid Ålén & Holm Stockholm
mötet uttalade sin sympati för sina
svältavlönade kamrater och beslutade
att bojkotta firman⁸.

14

Mötet uttalade ett tack till kamrat
Samuelsson för hans goda arbete
för Politiken.

15

Som intet annat fans att behandla
avslutades mötet med avsjungande
av Internationalen varefter
Ordf. tackade för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	J. Nordén tillförorn.
Ordf.	sek

8. Dagen innan, den 2 februari, kunde man i Svenska Dagbladet under rubriken "Konflikten med handelsarbetarna har utvidgats" läsa bl.a. "Konflikten med handelsarbetarna har på fredagen utvidgats till att omfatta även Åhlén & Holm, i det firmans till handelsarbetarefackförbundet anslutna lagerpersonal, uppgående till omkring 120 arbetare, nedlagt arbetet. Den strejkande personalen utgöres huvudsakligen av kvinnliga arbetare." Av notisen framgår att företaget använder strejkbrytare och tidningen noterar uppenbart nöjt att verksamheten inte påverkats.

Protokoll

Fört vid Tumba K. Arb. Komuns möte Söndagen den
2 Mars 1924

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som
hälsade samtliga mötedeltagare välkomna varefter
dagordningen för mötet upplästes och godk.

§2

De två föregående mötenas protokoll upplästes och
godk till Justering.

§3

Erik Nilsson rapporterade att han hört sig för angående
föredragshållare i samband därmed meddelade Erik
Skarman att Karl Kilbom ej ville resa till sådana små
platser som Tumba emedan det fans mycket större arbetsfält
komiten har fortfarande föredragsfrågan omhand.

§4

Erik Skarman meddelade från Byggnadsföreningsstyrelsen
om att ett tilltänkt kopparstick av Lenin får uppsättas
i Folkets hus som godk.

§5

Alfred Holm rapporterade om bokinköpen genom
bokringen samt meddelade att det ännu var för några
antecknade om han skulle kunna rekvirera de dyra
böckerna. gjorde en uppmaning att några flera skall
ansluta sig.

§6

Som nya medlemmar i komunen blevo anslutna
10 st som beviljades enhälligt.

§7

Som ombud till Byggnadsföreningens årsmöte
valdes följande

Alfred Holm	
Erik Skarman	Edvard Olsson
John Nordén	J. Samuelsson
Axel Rapp	Herman Skarman
Valfrid Larsson	Einar Johansson
Oskar Nordén	Axel Persson
Birger Nordvall	Gustav Hagdal
Oskar Sandström	John Johansson
W. L. Salin	Gottfrid Gustavsson Hugo Psson
Gunnar Larsson	Helge Engkvist
supleanter	Oskar Larsson Einar Skarman

§8

Ett Cikulär från A. Utskottet angående en föredragsturné
i försvarsfrågan. Erik Nilsson föreslog att vi gemensamt

med klubben skall ordna frågan som hänsköts åt styrelsen.

§9

Cirkulär angående Stockh. Distriktets årskonferens den 24–25 Mars. mötet beslöt att skicka ett ombud föreslagen blev C. Bergström samt att ombudet skall lämna räkning till kassören på afgifterna för besöket.

§10

Meddelande från Partiet om att hemtaga en sparbössa vilket beslöts samt hänsköts till styrelsen.

Även uppmaning att hemtaga manifest i militärfrågan vilket hänsköts till klubben.

§11

Kassören väckte frågan om att få slippa updraget om upptagande av en uttaxering till Tyskland vilket beviljades istället tillsattes Sverre Niklasson att hand-
hava detta.

§12

En fråga väcktes om anskaffandet av en Sovjettsflagga frågan upptogs till behandling beslut fattades om att hänskuta frågan till klubbmötet och eventuellt få klubbens kvinnliga medlemmar åtaga sig sy en sådan samt att klubb o. komun skall gemensamt bestrida omkostnaderna.

§13

Som intet vidare förelåg till behandling avslöts mötet med sjungandet av Internationalen. Ordf tackade för visat intresse.

Tumba den 2 Mars 1924

Justeras

Enl uppfattning

Erik Skarman

T.F. sekret. B E Nordvall

Ordf.

Protokoll

Fört på Tumba kom. arbetarkomuns möte

söndagen den 6 april 1924

§.1.

Mötet öppnades av Ordf Erik Skarman
som hälsade de talrikt församlade välkomna
förklarade mötet öppnat.

§.2.

Då ej protokolls-boken fanns hänskjöts upp-
läsningen till nästa möte.

§.3.

Såsom nya medlemmar i komunen ingingo
Edvin Eriksson, Harald Persson Evert Ramér
Hjalmar Hjälmar E. G. A. Johansson Erik A. Johnsson
K. A. Karlsson A. S. Eriksson H.V. Larsson
Karl G. Andersson O. E. G. Nilsson Oskar Karlsson
Harald Östling Oskar Lindin Lars Holmkvist
samtliga blevo av mötet godkända.

§.4.

Samuelson rapporterade att den av honom omhän-
derhavde listan för Tysklandsinsamlingen redovis.

§.5.

Erik Skarman rapport om anskaffandet av talare
då detta visat sig för dyrt för komunen beslöts
att bordlägga frågan.

§.6.

Kamrat Bergströms utförliga rapport över dis-
triktskonferansen godkändes av mötet.

§.7.

Kamrat Niklasson framdrog att ett missförstånd
blivit begånget vid uttaxeringen för Tyskland
Erik Nilsson föreslog då att listorna skulle
bli fria för vem som helst att skriva på
vilket av mötet godkändes.

§.8.

Holms rapport från komunalstämman
godkändes.

§.9.

På grund utav att medlemsantalet stigit
inom komunen så att lilla lokalen ansågs i
fortsättningen för knapp föreslog Edvard Olsson
att hemställa till Folkets Husföreningen att få
stora lokalen istället till 2 söndagen i måna-
den mötestiden skulle då bli kl 2 – 6 em förslaget
godkändes av mötet och hänsköts till styrelsen.

§.10.

Då det förut varit före att kommunisterna kommun o. klubb skulle anordna ett sedvanligt 1 majmöte, men då annan förening kommit före med hyra av dansbanan där mötet ansågs lämpligast att hållas, fick arbetsutskottet sig av mötet ålagt att utarbeta förslag vilket godkändes.

§.11.

Till att sköta kommunens aficering utsågs G. Larsson

§.12.

Kommunens beslut blev att hemtaga porträtt av Lenin.

§.13.

S. Niklasson valdes till literaturchef för att med klubbens dito arbeta gemensamt, att stödja utgifterna för hemtagning av litteratur för detta skulle kommunens kassa var tillgänglig.

§.14.

Erik Nilsson föreslog att 200 st 1 majmärken skulle hemtagas vilket av mötet godkändes valda till att sälja dessa blevo kamraterna Axel Persson H. Sahlin, Hagdahl, J. Johansson även 50 ex av Förstamajtidn. Revolt¹ skall hemtagas försäljare blir G. Larsson och E. Johansson.

§.15.

Kamrat Erik Nilsson föreslog diskussion men då tiden var knapp beslöts att flytta förslaget till nästa möte ämne "cellverksamheten" med Bergström som inledare.

§.16.

Då frågan om verkstadsklubben varit aktuell beslöt mötet att tillsätta gruppleddare inom respektive fackföreningar valda blevo följande kamrater För Gutarna Sahlin, för Järn o Metall E. Johansson för Grov o. fabrik Samuelsson grupperna numreras från början 1.2.3. Då kamrat Samuelsson frågade om de olika gruppernas medlemmar skulle få besöka varandras sammanträden beslöt mötet att ej av princip göra detta.

1. Revolt, kommunisternas första maj-tidning 1919–1945.

§.17.

Som intet vidare förelåg till behandling
avslöts mötet med sjungandet av Hundra-
gruppernas sång. ordf. tackade för visat
inträse.

enl. uppfattning

justeras

Tumba den 6/4 1924

Erik Skarman

Einar Johansson

Ordf

sekt

Protokoll

Fört på Tumba Kom. Arbetarkomuns ord möte
söndagen den 11/5 1924

§.1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat.

§.2.

Protokollet upplästes och godkändes till justering.

§.3.

Såsom nya medlemmar i komun ingingo
Karl Johansson, Elis Alfred Fredriksson, Wilhelm Johansson
Karl Eriksson, Anton Wilhelm Johansson, David Leonard
Nillsson, Frits Herbert Björk, Karl Axel Hellström
samtliga blevo av kommunen godkända.

§.4.1.

Rapporter. Skarman rapporterade att dansbanan av
Byggnadsföreningen ställts till kommunens förfo-
gande den 16–17 augusti, vilken tid även av mö-
tet ansågs lämplig.

mom. 2.

Kamraterna som haft 1 maj märken och tidningen
Revolt till försäljning redovisade för dessa.

mom.3.

Niklasson redovisade Tysklandslistorna vilket
godkändes.

mom.4.

Skarman rapporterade att Leninporträttet nu
köpts och upphängst på hänvisad plats i lokalen.

mom.5.

De olika gruppledarna inom respektive fackfö-
reningar rapporterade arbetets fortskridande.

mom.6.

Erik Nilsson rapporterade från A. B. F. att en av-
slutningsfest skulle hållas i folkets hus lör-
dagen 17/5 klockan ½ 8.

mom.7.

Rapport från Skarman från Folkets Hus årsmöte.

§5.mom.1.

Talarfrågan uppe till behandling men beslöts
att bordlägga denna för att få talare mera
lämpligt till valen i höst.

mom.2.

Mötet företog röstning på partiets kandidat-

list. då ej alla medlemmar voro närvarande
bestämde att listor skulle sändas med de när-
varande till dessa.

mom.3.

Distriktskonferansen beslut om agitationen för
Tumbas vidkommande behandlades och godkändes.

§.6.

Diskussion över ämne cellvärksamheten, då kamrat
Bergström ej var närvarande iledades ämnet av Erik
Nilsson, anmälda talare E. Johansson Erik Nillson
Samuelsson, Skarman Sahlin. diskussionen blev
livlig och god. §.7.

Frågan om facklig centralorganisation¹ på
platsen diskuterades ingående. talare voro
Nordén och Skarman.

§.8.

Ett ämne till diskussion föreslogs för nästa möte
av E. Johansson vilken blir försvarsfrågan med
förslagsställaren som inledare.

mom.2.

ett förslag av E. Johansson att inbjuda lant-
arbetarna till nästa möte godkändes.

§.9.

Då inte vidare förelåg avslutades mötet
sedan ordf tackat de närvarande för
visat inträse.

Tumba som ovan

Erik Skarman
ordf.

Einar Johansson
sekt.

1. Facklig Centralorganisation, FCO, var fram till 1977 namnet på en lokala sammanslutning av LO-anslutna fackliga organisationer. Kallas numera LO-sektion.

Protokoll

Fört på Tumba Kom. Arb. Komuns möte
i Folkets Hus söndagen den 8/6 1924

§.1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman som
erinrade kamraterna vad dagens viktigaste frå-
ga gällde varefter mötet antog dagordningen.

§.2.

Föregående mötes protokoll upplästes och god-
kändes.

§.3.

Kamrat Norden rapporterade insamlingslistan
till valfonden vilket godkändes.

§.4.

Skarman rapporterade att Nynäshamnsklubben
vill ha Österhaninge istället för So-
runda för sin valagitation vilket av mö-
tet bifölls och hänsköts till komiten
för utredning.

§.5.

Då lantarbetarna inbjudits till komuns
möte, men ej voro närvarande på grund av
deras fridag tillbringades i Vallentuna hän-
skjöt mötet till styrelsen att fullfölja frågan.

§.6.

Rapporten av Erik Nilsson om föredraget på
dansbanan med kamrat Åsböj¹ som talare godkän-
des av mötet.

§.7 mom.1.

Kassören föredrog kassarapporten för 1sta kvartalet
vilken av mötet godkändes.

mom.2.

Revisorerna föredrogo sin rapport och yrkade
tacksam ansvarsfrihet åt styrelsen vilket av
möte beslutades.

§.8.

En skrivelse förelåg om axiuteckningen och par-
titidningens spridning. Förslag av Holm att ka-
sören skulle få i uppdrag att sätta sig i för-
bindelse med Politikens red. angående detta
och även rätta ett fel som uppkommit.

1. Någon person med detta märkliga namn (eller något liknande) har inte kunnat identifieras.

§.9.

Kamrat Östling tog hand om listan till
Z. Höglunds 40års dag.

§.10.

Ett cirkulär förelåg från Stockholms Läns
Komunistiska Partidistrikts V. U. om att sända
representanter till möte i Södertelje valda blevo
Elis Fredriksson, Hagdal, Holm, Samuelsson
V. Larsson, Allan Vallgren, Bergström och som
supl. H. Skarman, Gunnar Larsson.

§.11.

Cirkulär från Partiet angående litteratur
överlämnades till Literaturchefen.

§.12. mom.1.

En skrivelse om extra partikongress² behand-
lades daton för kongressen blir den 19–20 Augusti Juli.

mom 2.

Diskussion utlystes i frågan och godkändes
av mötet talare voro Holm Erik Nilsson V.
Larsson Karl Bergström Erik Skarman Gunnar
Larsson Förslag av Holm att tillsända Partiets
A. U. en skrivelse som protest mot de olämpliga
skriverirna i pressen. Ett förslag av Bergström
att tillsätta ett redaktionsutskott på tre per-
soner valda blevo Holm Bergström Erik
Skarman båda förslagen blevo av mötet en-
hälligt godkända.

§.13.

Vidare beslöts att styrelsen skall sätta
sig i förbindelse med Parti o distrikt till
valen.

§.14.

Val av kongressombud företogs vald
med majoritet blev Bergström vilket av
mötet godkändes.

§.15.

Diskussion inleddes av undertecknad i
försvarsfrågan talare voro Erik Nilsson
V. Larsson Samuelsson diskussionen fick
utgöra svar på frågan.

2. På våren 1924 skärptes konflikten i SKP mellan en majoritet av partiets arbetsutskott under ledning av Zeth Höglund och en minoritet bestående av bl.a. Karl Kilbom och Sven Linderöth. AU-majoriteten motsatte sig Kominterns tilltagande centralisering och kritiserade agerandet i den s.k. norska frågan – Det Norske Arbeiderparti hade gått in i Komintern 1919, men splittrades när partiet inte ville byta namn 1921. AU-minoriteten stödde, och stöddes av, Kominterns ledning. Striden utkämpades offentligt i partiets tidning mellan Höglunds falang och Kominterns ledning (AU-minoriteten fick dock inte tillgång till debattutrymmet). På den extra partikongressen stod det klart att AU-minoriteten hade en stor majoritet av partiet bakom sig. Höglunds fraktion bildade ett eget SKP som verkade i två år innan det 1926 återgick till SAP.

§.16.

Då redaktionsutskottet fått sin skrivelse klar under mötet, förelags denna och godkändes enhälligt.

§.17.

Kamrat Bergström föreslog att uppdelas Kamraterna efter matrikeln för agitationen vilket av mötet godkändes.

§.18.

Mötet beslöt att hålla nästa möte i det fria platsen skulle senare bestämmas genom afficering.

§.19.

Mötet avslutades i god tid sedan ordf. tackat de närvarande för visad uppmärksamhet.

Justeras	Tumba den 8/6 1924
Erik Skarman	Einar Johansson
ordf.	sekt

Protokoll

Fört på Tumba Kom. Arb. Komuns ord. möte
onsdagen den 16/7 1924 i Munkhättan¹.

§.1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skaman som
hälsade samtliga närvarande och föredrog
dagordningen vilken godkändes.

§.2.

Protokollet från föregående möte uppläs-
tes och godkändes.

§.3.

Som nya medlemmar ingingo Gustav Rund-
gren och Nils Vester vilka av mötet hälsa-
de välkomna och inröstades.

§.4.

Valfrid Larsson rapporterade från Södertelje
angående kretsmötet och uppmanade mötet
att inbetala kontingent för 2.dra kvartalet
för att kommun skulle ha rösträtt rapporten
godkändes av mötet.

§.5.

Erik Nillsson rapporterade att han fullgjort
sitt uppdrag till Politikens exp vilket godk.

§.6.

Kamrat Blomberg rapporterade från cellarbetet
vid Guteriet² vilket visade vackra resultat
på det goda arbete som medlemmarna nedlagt
vilket även av mötet uppskattades till
fullo. rapporten godkändes.

§.7.

Kamrat Östling redovisade listan för
Partiets valfond summa Kr. 43.50 vilket
av mött tacksamt godkändes.

§.8.

Kamrat Johansson föreslog mötet att ute-
sluta Axel Hellström ur cellen på grund
av olämpligt handlingssätt mot Partiets
prinsiper, vilket av mötet bestämdes.

1. Munkhättan, eller snarare Munkhättorna, är två kullar belägna strax norr om järnvägsspåret i Tumba. Av föregående protokoll framgår att mötet hölls utomhus.

2. Syftar sannolikt på AB Separators gjuteri i Tullinge.

§.9.

Kamrat Blomberg uppmanade kamraterna att delta i lustresan till Strängnäs i vilket alla instämde.

§.10. mom 1.

E. Skarman uttalade sig om att en talare behövdes till i Augusti med instämmande av John Norden att styrelsen skall underhandla med talare vilket av mötet godkändes.

mom. 2

Samuelsson väckte förslag om att tåga från station dagen för föredraget, med avslag av John Norden, mötet biföll Norden avslag men bestämde i stället att musiken från Separator skall spela vid banan, styrelsen fick i uppdrag att hyra musik.

§.11. mom 1

Cirkulär förelåg om Partiets valtidning vilket upplästes i sin helhet av ordf. mötet beslöt att sprida tidningen i följande ordn. Samuelsson 25 exp. E. Johansson 25 ex. Nordvall 25 ex klubben 25 ex. vald att insända något skriftligt blev underteckn.

mom 2.

Även en valtidning för Stockholms Län utkommer att sprida denna blir John Johansson med 25 ex. till Tumba 100 ex. att utdelas till där bosatta kamrater till försäljning.

§.12.

Undertecknad framförde en hälsning från kamrat Hinke Bergegren till kommunen och föreslog efter hinkes uttalande att under sammankomster och möten tänka på kamrater i vapenrocken, skrammel upptogs genom John Jonsson och inbringade kr 6 till vilket undertecknad föreslog att dibustrera vidare.

§.13.

Mötet avslutades i god ordning deltagarna tackades av ordf.

justeras

Erik Skarman
prdf.

Tumba den 16/7 1924

Einar Johansson
sekt.

Protokoll
fört å möte med Tumba K. Arbetar-
komun Söndagen den 10 augusti 1924 i
Folkets Hus

§.1.

Mötet öppnades av ordf. E. Skarman som
hälsade de närvarande välkomna och
förklarade mötet öppnat.

§.2.

Som nya medlemmar ingingo följande
Bertill Svensk, John Holmberg, Edvin Carlsson
Ruben Carlsson och Ture Pettersson vilka enhälligt
godkändes av mötet.

§.3.

Kassaraporten och revisorernas berättelse
upplästes och godkändes, styrelsen beviljades
full och tacksam ansvarsfrihet.

§.4.

Rapport från styrelsen att komun gemen-
samt med klubben haft ett föredrag på
Tumba dansbana den 2 augusti med Nils
Flyg som talare, utgifterna blevo 10 kr
på varje. Styrelsen skulle senare inkomma
med en skriftlig rapport. rapporten godk.

§.5.

Styrelsen rapporterade vidare att den tänkt
att anordna föredrag i Grödinge och
Norsborg, med A. Backström och Charles
Fredriksson¹ som talare, rapporten godk.

§.6.

Kandidatlistan för riksdagsmannavalet
upplästes och godk.

§7.

Ett cirkulär om en broschyr, Sverige
Följer med sin tid² beslutades beställas
agitationslagen.

§.8.

Ett cirkulär från Partidistriktets V. U.
med anledning om att komun skulle
arrangera fester o. d. för att trygga
distriktets ekonomi till valen behandlades

1. I ARAB:s arkiv finns ett fotografi från 1927 med beskrivningen "Charles Fredrikssons begravning, Solna". Inga uppgifter har hittats om A. Backström.

2. Nils Flyg, *Sverige följer med sin tid. Om värds läget och dagens problem hemma och ute*, Frams förlag, 1924.

men som mötet ej ansåg tiden lämplig
nu på grund av de många fester och
basarer som nyss varit, beslöts istället att
anså 25. kr ur kassan.

§.9.

A. Blomberg föreslog att mötet skulle
göra ett uttalande i partistriden, förslaget
upptogs till diskussion, möte beslöt enhälligt
uttala följande, Tumba K. Arbetarkomun
utalar sig för ett enat Kommunistiskt
Parti på Tredje Internationalens grund,
Samuelsson och Blomberg fick i uppdrag
att insända utalandet till Partiet.

§.10.

Kommitterade till dansbanan den 16 Aug.
blevo följande valda, A. Holm, E. Olsson
H. Östling, G. Larsson J Nordén, Elis Fredriksson
John Johansson, E. Carlsson. De kvinnliga
hänsköts till klubbens möte Tisdagen d 12 aug.

§.11.

Som ingenting vidare fans att behandla
tackade ordf. de närvarande för visat
intresse och förklarade mötet avslutat.

Justeras

Erik Skarman
ordf.

Tumba dag som ovan

Enligt uppfattning

John Johansson

T. f. Sekrt:

Protokoll

Fört å möte med Tumba Kom: Arbet:-
Komun Onsdagen d: 17 Sept. 1924.

§.1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna,
varefter dagordningen för mötet upplästes
ock godkändes.

§.2.

De två föregående mötenas protokoll
upplästes ock godk.

§.3.

Som nya medlemmar ingingo
Gustav Eriksson ock Bertil Holmberg
båda från Separator.

§.4.

Styrelsen rapporterade att kamrat
Nils Flyg avhållit 2 föredrag Söndagen
den 14. sept., ett på Tumba dansbana
ock ett i Norsborg, rapporten godk.

§.5.

Underteknad rapporterade över debet
ock kredit från dansbanan den 16-17
Aug, vilket inbringade komun en
nettobehållning på kr. 142:14.
rapporten godk.

§.6.

Styrelsen rapporterade att valsedlarne
vore hemkomna, rapp: godk:

§.7.

John Nordin föreslog att en kommité
till Björkhaga¹ vallokal skulle väljas,
valda blevo E. Olsson, G. Hagdalh
Valfrid Larsson, H. Salin, Ruben Carlsson
Carl Bramér ock Eric Nilsson.

§.8.

Till Tullinge vallokal valdes,
Einar Johansson ock John Holmberg.

§.9.

Till Botkyrka ock Salems vallokaler valdes 8 man
att konstituera sig själva, valde blevo
Edv. Johansson, A. Blomberg, K. Bergström

1. Björkhaga skola på Högbrinksvägen i Tumba, ursprungligen byggd 1905 men ut- och tillbyggd flera gånger. Skolan används fortfarande som vallokal.

J. Johansson, Hj. Larsson, Sixten Engkvist
Yngve Engkvist, T. Pettersson.

§.10.

Grödinge kommitén kompletterades
med Bertill Svensk.

§.11.

Samuelsson utsågs att anskaffa ock
utdela valkuvert.

§.12.

Mötet beslöt att utdela tidningen Folket
i Val gratis.

§.13.

Två bidragslistor från Kom. Partiet
Sektion av K. I. behandlades, valda att
handha dessa blevo vid Separator E. Johansson
ock Tumba John Nordin.

§.14.

John Nordin föreslog att komun skulle
anslå 5. kr. till varje lista, förslaget godk.

§.15.

Två cirkulär från Stockholms läns
distrikt bordlades tills ytterligare
medelande kommit.

§.16.

Ett cirkulär från Partiet med
anledning om stöd åt Landtarbetare
upplästes, Blomberg fick i uppdrag
att framföra det på ett möte med
Tumba Fackliga Samorganisation.

§.17.

John Nordin föreslog om hemtagandet
av 60 exemplar av Folkets Dagblad Politiken
till den 20 sept., mötet beslutade i enlig-
het med förslaget.

§.18.

Som ingenting vidare fans att be-
handla tackade ordf. de närvarande för
visat intresse ock förklarade mötet
avslutat.

Tumba dag som ovan

Justeras

Enligt uppfattning

Erik Skarman

John Johansson

Ordf.

T. F. Sekr:

Protokoll

fört å möte med Tumba Kom. Arbetarkomun
Söndagen 12/10 1924 i Folkets Hus.

§.1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som
hälsade de närvarande välkomna, varefter dagordn.
för mötet upplästes och godkändes.

§.2.

Föregående mötes protokoll upplästes och god-
kändes för justering.

§.3.

Som nya medlemmar i kommunen ingingo
Rickard Andersson, Karl Andersson, Hilding Sjö-
lander, Karl Karlsson, Erik Fredriksson, Ruben
Malmström, samtliga godkända kamrater.

§.4.

Kassaraport för 3dje kvartalet upplästes. ställningen
är Inkomster kr 365.10 Kontant i kassan 141.85
Utgifter ” 223.25
dessutom en utestående fordran på kr 116.00
Rivisorsberättelsen godkändes, full och tacksam
ansvarsfrihet för styrelsen den tid revisionen
omfattar beviljades.

§.5.

Partiets fordran på kommunen att skaffa 10 prenum.
godkändes och beslöts att överlämna till
prenumerantanskaffarn S. Engkvist.

§.6.

Cirkulär på bronscykler från förlaget, över-
lämnades till literaturchefen.

§.7.

Ett cirkulär från Ungdomsförbundet, att
stödja pressen till det yttersta godkändes
och lades till handlingarna.

§.8.

Holm begärde ordet då han hade en del
frågor att behandla vilka beslöts att
diskutera, men då ej holm på grund av
förhinder ej kunde närvara, beslöt mötet
att bordlägga saken till nästa möte.

§.9.

Ett cirkulär förelåg från partiet angående
rekonstruktionsfonden, då höglundarna stulit
Partiets alla tillhörigheter måste vi börja från
början, Bergström begärde ordet avslöt sig till

fullo med cirkuläret. Skarman relaterad tidningen Folkets Dagbl. Politikens ställning, följande talare voro Nilsson, Johansson, John Johansson, E. Johansson, Samuelsson, Sahlin, följande uttaxering bestämdes, för medlemmar över 23 år Kr 5.00 – under ” ” ” 2.00 –

Att för Tumba övervaka uttaxeringen blevo valda av mötet 3 personer Edvard Johansson Einar Johansson, Gunnar Larsson, kamraterna vid Separator få själva utse sig komite.

§.10.

Förslag av undertecknad att taga en del ur komunkassan godkändes, Sahlin föreslog att sända 50 kr godkändes av mötet.

§.11.

Ett cirkulär om partikongressen bordlades.

§.12.

Mottioner till kongressen skall lämnas till komunstyrelsen för vidare befodran.

§.13.

Kamrat Skarman beminde de närvarande om klubbens nästa möte, då diskusion skall förekomma, ämne ”Annarkismen i arbetarrörelsens tjänst”.

§.14.

Lista för Partiets falfond indrages och tecknade 5 kr överföres för rekonstruktionsfonden.

§.15.

Då kamrat Cederblad avsåde sig lösnummerförs. valdes istället Ruben Malmström o Helge Engkvist att sälja 5 exp. vardera.

§.16.

Förslag förelåg att varje medlem skall skaffa varsin prenumerant och hänvisa denna till prenumerantanskaffarn.

§.17.

Då inte vidare förelåg till behandling avslutades mötet ordf. tackade kamraterna för visad uppmärksamhet och offervilja.

Tumba den 12/10 1924

Erik Skarman
ordf.

Einar E. Johansson
sekt.

Protokoll

fört å möte med Tumba kom. arbetarkomun Sön.
den 9/11 1924 i Folkets Hus.

§.1.

Mötet öppnades av ordföranden Erik Skarman som hälsade mötesdeltagarna välkomna, uppläste dagord vilken godkändes.

§.2.

Protokoll från föregående möte upplästes och godkändes.

§.3.

Kassaraport av Kamrat Sahlin, för Partiets krigsrustning Sma Kr. 103.00 vilket godkändes.

§.4.

Edvard Johansson begärde uppskov med sin rapport då han ej fått in medel av alla vilket av mötet beviljades.

§.5.

De av föregående möten valda prenumerantanskaffarna rapporterade, vilket godkändes.

§.6.

Holm föredrog för mötet Botkyrka komuns inkomst och utgiftsstat. Frågan om beviljningskronans¹ höjande eller sänkande föreledde en stuns diskussion, och ett utalande av Holm att kamraterna skall sluta upp mera mangrant till stämmorna inom kommunen i vilket alla instämde.

§.7.

Ett cirkulär från partiet om boken Materialistisk historieuppfattning² behandlades hänskjöts till literaturchefen godkändes av mötet.

§.8.

En del listor omfattande för Julhälsningar för tidn. Politiken, Partiets jultidning Frisk Nordan, vald till att handha detta blev Jon Johansson vilket av mötet godkändes.

§.9.

Ett cirkulär på böckerna Gustav II Adolf³ och Boken om Lenin⁴, förslag framkom att

1. Kommunalskatten, egentligen är en beviljningskrona (senare skattekrona) 100 kr kommunalt beskattningsbar inkomst.

2. Nikolaj Bucharin, *Den materialistiska historieuppfattningen*, Fram 1923.

3. Franz Mehring, *Gustav II Adolf*, Fram 1924.

4. Sannolikt Lev Borisovic Kamenev, *Lenin: liv och lära*, Fram 1925.

hänskjuta detta till klubben, godkändes
av mötet.

§.10.

Ett cirkulär innehållande Örebroprogrammet⁵
upplästes, Förslag av Sahlin att godkänna
detta vilket blev mötets beslut.

§.11.

John Johansson föreslog att överlämna näm-
da cirkulär till Tumba F. S. godkändes.

§.12.

Frågan om Barn Gilles verksamheten⁶ på
platsen, frågan hänsköts till klubben.

§.13.

Att insända ett referat till Politiken vald
blev kamrat Bergström.

§.13.⁷

Val av ombud till Partiets kongress företogs
vald till att föra komunen talan och utöva
dess rösträtt blev Kamrat Erik Skarman med
Erik Nilsson och Bergström som ersättare.

§.14.

Holm upptog sin diskussionsfråga från mötet
föregående månad, han relaterade sin syn på
en del frågor, bland annat i relionsfrågan, vil-
ken är Holms skötebarn, efter en stuns diskussion
voro kamraterna överens i denna fråga.

§.15.

Då intet vidare förelåg för behandling av-
slutades mötet, ordf. tackade för intresset
under mötet.

	Tumba dag som ovan
Erik Skarman	Einar E. Johansson
ordf.	sekt.

5. "Örebroprogrammet" som antogs av metallarbetarfacket i Örebro 1924 innehöll bl.a. krav på 30-procentiga lönehöjningar och fick fullt stöd av SKP:s kongress.

6. Partiets och ungdomsförbundets barnverksamhet, en parallell till socialdemokratiska Unga Örnar.

7. Felnumrerat, skall vara §14.

Protokoll
fört å möte med Tumba Komm. Arbet:
Komun Söndagen d. 11 Januari 1925 i
Folkets Hus

§.1.

mötet öppnades av ordf. Kamrat Skarman
som hälsade de närvarande välkomna
och föredrog förslag till dagordning vilken
godkändes av mötet.

§.2.

Föregående mötes protokoll upplästes
och godkändes.

§.3.

Som nya medlemmar ingingo
Axel Jansson o. Gustav Brandt
som enhälligt inröstades.

§.4.

Kamrat E. Johansson rapporterade från
17.års festen¹. Inkomster kr: 166:71 och
utgifter kr: 103:04. Behållning kr. 63:37.

§.5.

Kamr: E. Nilsson rapporterade över
partioffensiven: kontanter var insändt
till partiet Summa 426:92 kr. vilket får anses
vara ett gott resultat: rapp: godkändes.

§.6.

Kassarapporten upplästes av kassören
kassans ställning var: Inkomster summa: kr: 273:85
Utgifter " " 269:00
Saldo före nästa kvartal " " 4 85
rapporten godkändes.

§.7.

Revisorerna uppläste sin raport vilken
även godkändes.

§.8.

Revisorernas förslag om full och tacksam
ansvarsfrihet för styrelsen beviljades.

§.9.

Kamr. Skarman rapporterade från partiets
kongress², vilken belystes fullt ock klar-
läggande, som till fullo av mötet godk.

1. Syftar väl på 17-årsdagen av Tumba Socialdemokratiska Ungdomsklubbs bildande 1907. Några spår av tidigare årsdagar finns inte i protokollen.

2. SKP:s sjätte kongress genomfördes 22-24 november 1924. Höglundspartiet, som också kallade sig SKP, genomförde sin "sjätte" kongress 6-7 september samma år.

§.10.

Förslag framlades av E. Johansson att ingå till N. O. V. med begäran att disponera Söndagen den 18. Januari för att gemensamt med klubben fira minnet av våra döda kamrater Lenin, Karl Leibknekt³ o. Rosa Luxemburg⁴. Mötet beslutade i enlighet med förslaget. Till kommitterade valdes kamraterna Gunnar Larsson o. Samuelsson event: Edvard Johansson.

§.11.

Till förbundets nyårsoffensiv valdes Axel Rapp ock Einar Johansson.

§.12.

Skarman väckte frågan från kretsstyrelsen i Södertelje, där förslag väckts om kretsens förläggning till Tumba. frågan upptogs till behandling. Av diskussionen framkom ett förslag av Holm vilken yrkade bordläggning, vilket godkändes av mötet.

§.13.

Den litteratur som Partiet ansett att komunen borde sälja i anledning av offensiven diskuterades mötet enades om att ej hemtaga någon litteratur utan ansåg att den del som klubben fått sig pålagd skulle räcka att sprida för Tumbas vidkommande, beslutades i denna riktning.

§.14.

Då Folkkalendern⁵ för år 1925 av någon anledning ej tryckts på Frams förlag utan istället på tryckeriakiebolaget Boken, väcktes frågan om detta av Holm och upptogs till behandling. Då ingen av de närvarande kunde lämna nödiga upplysningar valdes undertecknad av mötet att hos Partiet höra sig för i nämnda sak.

3. Karl Liebknecht (1871–1919), grundade tillsammans med Rosa Luxemburg Spartacusförbundet 1916 och Tysklands Kommunistiska Parti (KPD) 1919. Liebknecht röstade ensam mot krigskrediterna i den tyska riksdagen 1914. Han mördades av frikärssoldater tillsammans med Luxemburg efter revolutionsförsöket 1919.

4. Rosa Luxemburg (1871–1919), polsk-tysk socialdemokrat, senare kommunist, fil. dr. i nationalekonomi. Mördades tillsammans med Karl Liebknecht 1919.

5. Den första Folkkalendern gavs ut av socialdemokratiska ungdomsförbundet 1915. Den var en illustrerad almanacka med folkbildande artiklar i skilda ämnen och utkom till 1943, de sista åren utgiven av SKP/Socialistiska Partiet. SKP:s förlag Arbetarkultur gav ut Fickkalendern Vår Bok 1938–1966. SAP:s motsvarighet var Tidens kalender (1922–92).

§.15.

Val av styrelse upptogs till behandling, men då ej tillräckligt antal kandidater anmälades hänskjöts frågan till mötet i Febr, då också omorganisering av styrelse bör företagas.

§.16.

Då intet vidare förelåg till behandling avslutades mötet sedan ordf. tackad för visat intresse.

Dag som ovan

Erik Skarman
ordf.

Einar Johansson
sekt.

Protokoll

Fört å möte med Tumba Kom. Arbetarkomun den 8/2
i Folkets Hus

§ 1.

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna och föredrog förslag till dagordning, vilken godkändes av mötet.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkän.

§ 3.

Som ny medlem i kommunen ingick Hedvig Ramstet, som av mötet godkändes.

§ 4.

Raport av undertecknad angående uppdraget till Partiet om Folkkalenderns tryckning att kalendern tryckts på Tryckeriab. Boken istället för Frams berodde därpå att ej Frams tryckeri har till förfogande de små stilar som behövas för denna sak och då Tr. A. B. Boken är fullt i Partiets ägo går förtjänsten till detta. rapporten godkändes.

§ 5.

Raport av E. Skarman angående hyrning av Folkets Hus för dans, då det skulle bli ledigt tills lördagen den 28 mars, beslöt mötet att använda denna dag till allmän bal.

§ 6.

Val av komite för dansen bordlades.

§ 7.

Inbjudan från Folkets Husföreningen till årsmöte, vilket godkändes av mötet. årsmötet hålles den 25 mars kl 4 em. i Folkets Hus.

§ 8.

Då ej val av ombud kunde företagas till ett fulltaligt antal, bordlades detta till mötet i mars.

§ 9.

Ett cirkulär från kvinnoutskottet¹ om en värvningsvecka upptogs till behandling, en stuns livlig diskussion följde i frågan, i vilken mötet enades i ett förslag av Rapp att ej bilda särskild kvinnoklubb utan ansluta kvinnorna direkt till komun, mötet uttalade

1. 1921 ersattes Vänstersocialistiska kvinnoklubbarnas samorganisation av Sveriges kommunistiska partis kvinnoutsrott. Efter 1923 utsågs kvinnoutsrottets ledamöter direkt av SKP:s arbetsutskott.

sig emot att bilda särorganisationer, utan
ansåg kvinnan på kommunens möten vid sidan
om mannen, frågan lämnades i övrigt öppen
Förslag av Herman Skarman med instämmande av
Edvard Johansson.

§ 10.

Styrelseval företogs av mötet. enhälligt valda
blevo. Omval, Erik Skarman, Erik Nillsson
Einar Johansson. nyval. Edvard Johansson,
J. E. Samuelsson, Edvard Olsson, Harald Östling,
med Gunnar Larsson, Herman Skarman som
supleanger. Till revisorer omvaldes de gamla.

§ 11.

Då ej kommunen på länge haft ett föredrag
väcktes frågan av Erik Skarman, mötet ena-
des om att få Kamrat Kilbom att tala
till att verkställa detta utsågs styrelsen.

§ 12.

Anonsfrågan för kommunens räkning upptogs
till behandling, beslut blev att fortsätta
med annonsering som vanligt.

§ 13.

Val av Platsombud för Politiken företogs
valda blevo Erik Nilsson, Erik Skarman
vilka av mötet godkändes.

§ 14.

Undertecknad väckte nyckterhetsfrågan
inom samhället och borde kommunen
i denna jöra sitt uttalande för sin
ställning till denna, frågan lämnades
öppen för diskussion.

§ 15.

En stunds diskussion uppkom rörande en
del frågor som komma att beröras på Folkets
Hus årsmöte, mötets beslut blev ett ej upp-
sätta några kandidater till styrelsen för
Folkets Hus.

§ 16.

Då intet vidare förelåg avslutades mötet
sedan ordf tackat för visat intresse.

Justeras	Dag som ovan
Erik Skarman	Einar Johansson
ordf.	sekt.

Protokoll

fört å ordinarie möte söndagen den 8 Mars 1925
med Tumba Kom. Arbetarkomun.

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som
hälsade de närvarande välkomna, varefter dagordn
upplästes och godkändes av mötet.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkänd.

§ 3.

Som ny medlem ingick Nils Oskar Leopold
Lindgren, och godkändes av mötet.

§ 4.

Då förfrågan gordes av mötet, varför ej något
föredrag hållits, rapporterade styrelsen att före-
draget ej kunnat hållas, då ej talar gått att
anskaffa, rapporten godkändes av mötet.

§ 5.

Kamrat Holm rapporterade från kommunalfullm-
äktigesammanträdet i Feb. rapporten godkändes och
upptogs, mötet ansåg att nämnden ej fullföljt
fullmäktiges beslut, mötet utalade sig, att
kamraterna så gott sig göra låter övervakar
att beslut följs av nämnden. Förslagsställare
var kamrat Blomberg.

§ 6.

Fyllnadsval företogs av representanter för Fol-
kets Hus årsmöte, valda blevo kamraterna Holm
Elis Fredriksson, Martin Larsson, Oskar Lindgren
summa valda 13 st. Blomberg åtog sig att väcka
frågan på cellen för att få antalet fullt.

§ 7.

Blomberg föreslog även att de till årsmötet
valda skulle avhålla ett förberedande ombuds-
möte vilket skulle avhållas den 17 Mars kl 8 i
Folkets Hus, förslaget godkändes av mötet.

§ 8.

Val av komite för dansen den 28 mars upptogs
valda blevo Blomberg, Axel Rapp, John Norden
Harald Östling, B. Nordvall, Elis Fredriksson
som sup. Holm kvinnl. Anna Larsson o. Fru
Holm, komiten beviljades handlingsfrihet.

§ 9.

Barngillesfrågan som varit bordlagd upptogs
till behandling, styrelsen som förberett frå-

gan instämde med innehållet i cirkuläret. Diskussion följde. då mötet ej ännu ansåg tiden vara inne för start av gillet, beslöts att bordlägga frågan till vidare.

§ 10.

Ett cirkulär förelåg om en månadstidskrift för Partiet, (namnet är utlyst genom pristävlan) beslut blev att översända cirkuläret till cellen vid Separator för att där behandla denna, och utröna hur möjligheterna är för spridningen, för att sedan lämna uppgift till komunen frågan bordlades i övrigt.

§ 11. mom 1.

En del cirkulär i arbetslöshetsfrågan behandlades, beslöts att överlämna detta till de arbetslösa Förening, för att dessa ytterligare i sin tur vända sig i frågan till Tumba F S. om detta skulle behövas.

mom. 2

En skrivelse angående arbetsgivarföreningens lokout-hot behandlades. beslutades av mötet att hemställa till styrelsen för Tumba F. S. att igångsätta ett möte så fort sig göra låter för att där behandla situationen. till att verkställa beslutet valdes Blomberg.

§ 12.

Ett cirkulär från Partiet behandlades. det gälde för komunerna att fortsätta kampen i den riktning de börgat, att organisera försäljning av sovjetstjärnan och instruktionsboken för driftcellerna¹. Beslut blev att cellen skulle hemta boken till försäljning för att sedan ta med till Tumba överblivna exp. Blomberg fick i uppdrag att sälja stjärnan vilket han med tack-samhet antog.

§ 13.

Försäljningen av tidn. "Röda röster"² behandlades. mötet ansåg att ej fler exp. kunna spridas för närvarande, att sälja tidn. bli de samma som förut.

1. *Vårt nya organisationsarbete, Instruktion över driftcellernas organisation och deras praktiska arbete som organisationens grundenhet*, Fram 1924/*Instruktion för driftcellsarbetet, Utg. av Sverges kommunistiska parti (sektion av Kommunistiska internationalen)*, Fram 1925.

2. Tidningen *Röda Röster* gavs ut av Sverges Vänstersocialistiska Kvinnoklubbars Samorganisation, senare av SKP:s kvinnoutsnitt, 1919-30.

§ 14.

Ett cirkulär från Koperativa på platsen behandlades, föreningen att komunen skulle teckna en andel
Ett förslag av Holm, att vänta tills att komunen får medel därtill, godkändes av mötet.

§ 15.

Undertecknad önskade att komunen måtte inköpa en portfölj för sekrt, frågan behandlades och önskemålet godkändes av mötet.

§ 16.

Ett cirkulär om inbjudan till Stockholms dist. konferans den 10-12 April behandlades, mötet beslöt att sända 2 ombud vilket godkändes.
Förslag av Blomberg att ombuden skall hava 5 kr per dag gänte reseersättning, förslaget godkändes. Då komunens ekonomi ej är så god ansåg att medlem skulle samlas in genom listor för att täcka utgiften. En lista beslöts för separator och en för Tumba, till att handhava dessa valdes Samuelsson för Separator och Erik Nilsson för Tumba Valda till ombud blevo Blomberg, Erik Nilsson med John Johansson som supl.

§ 17

En fråga utogs av Herman Skarman, huruvida komunens representanter i Kommunalfullmäktige skulle i fortsättningen ställa sig till de komunala frågor mötet utalade sin protest mot socialdemokraternas taktik när det gäller frågor till arbetarnas fromma tillexp. arbetslöshetsfrågan vilken av socialdem blivit ytterst snedvriden. Mötet enades om att när sådana frågor uppkomna så att våra representanter anse att ett komunmöte är behövt begära sammankallandet av ett sådant.

§ 18

Då intet vidare förelåg avslutades mötet sedan ordf. tackat i närvarde för intresset under dagens förhandlingar.

P. S. Enär ej hela antalet antalet representanter till byggnadsföreningens årsmöte blivit infört i § 6. på grund av att ej val kunde företagas på en gång till komma följande medlem.
Gunnar Larsson, Johan Samuelsson, Hilmer Sahlin, Harald Östling, O. E. Mattsson, Erik Nilsson, Edvard Johansson, Birger Nordvall, John Norden,

Artur Karlsson, Bertil Holmberg, Ruben Karlsson,
Harald Andersson, Gustav Eriksson,
Ture Pettersson, Karl Karlsson, summa 20 st.
Justeras Tumba den 8/3 1925
Erik Skarman Einar Johansson
ordf. vise sekt.

Protokoll

fört å ordinarie möte fredagen den 17 april 1925 med
Tumba Kom. Arbetarekommun.

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade
de närvarande välkomna, varefter dagordningen
upplästes och godkändes av mötet.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkändes.

§ 3.

Som nya medlemmar ingick K. G. Melander
D. P. Karlsson, J. Eliasson, samt E. Andersson, vilka god-
kändes av mötet.

§ 4.

Kamrat John Norden rapporterade at behållningen av
Kommunens dansafton blev 59:43. godkändes.

§ 5.

Kamrat Einar Johansson rapporterade från de arbetslösas
förening, rapporten godkändes.

§ 6.

Kamrat Erik Skarman rapporterade styrelsens beslut angå-
ende 1 maj demonstrationen, rapporten upptogs till
behandling, E. Skarman yrkade avslag på demonstrationen
på grund av att musik ej kunde anskaffas.
Kamrat E. Skarman fick i uppdrag att anskaffa talare
till 1 maj mötet vid dansbanan.

§ 7.

Kamrat E. Skarman meddelade angående Revolts¹ 1 maj-
tidning, samt om 1 maj märken och röda nejlikor
förslaget godkändes av mötet.

§ 8.

En skrivelse från Tumba Fackliga Samorganisation upp-
lästes angående A. Gårdman, varvid en livlig debatt
uppstod, Kamrat A. Holm yrkade på Gårdmans ute-
slutande ur Kommunen vilket enhälligt bifölls av
mötet.

§ 9.

Skrivelse från Byggn. Föreningen Heimdal angående teck-
nande av andelar till Folkets Hus upplästes och godkän-
des och beslöts att instämma i Holms förslag att
Kommunen tecknar sig för 10 andelar som av
medlemmarna genom uttaxering skulle betalas.

1. *Revolt*, Kommunistiska Partiets 1:sta-majtidning, 1919-45.

§ 10.

Kamrat H. Engkvist vädjade till Kommun att tillsätta en kommissionär för Politiken ty Klubbens kommissionär kunde ej ha arbetet för både Klubben och Kommun mötet instämde och valde kamrat G. Larsson till kommissionär för Politiken samt till annonsanskaffare utsågs kamraterna Erik Nilsson och Erik Skarman.

§ 11.

Kamrat H. Engkvist meddelade att en del kommunmedlemmar besöker filadelfiamöten² vilket han fann olämpligt, mötet uttalade att det är olämpligt samt beslöt att medlemmarna ej bör gå på några filadelfiamöten.

§ 12.

Kamrat John Nordén föreslog att A. Holm och E. Olsson skulle tillsättas att granska klubbens böcker och handlingar vilket bifölls av mötet.

§ 13.

Förslag väktes av kamrat Blomberg att skaffa en talare som skulle bemöta Ström³ på hans diskussionsmöte i Folkets Hus, kamrat E. Nilsson upplyst att Partiet ej hade någon till vårt förfogande, kamrat E. Skarman utsågs av mötet att försöka skaffa talare på Partiet eller Ungdoms Förbundet.

§ 14.

Då intet vidare förelåg att behandla avslutades mötet sedan ordf. tackat de närvarande för vissat intresse under mötets förhandlingar.

Tumba den 17.4. 1925

Justeras	Edvard Johansson
Erik Skarman	sekr.
ordf.	

2. Filadelfiaförsamlingen i Stockholm (pingströrelsen) hade en s.k. utpost i Tumba och en egen församling grundades 1926, då även det dittillsvarande Folkets Hus köptes av församlingen. Ett nytt Folkets Hus uppfördes i Segersjö (*Botkyrkabygd*, sid 118).

3. Fredrik Ström (1880–1948), riksdagsledamot 1916–19, 1921 o 1930–48, partisekreterare för SAP 1911–16, för SSV 1917–18 och för SKP 1921–24. Ström bröt tillsammans med Höglund med SKP och Komintern 1924 och tillhörde vid denna tidpunkt ett parallellt SKP. Detta parti återinträdde i SAP 1926.

Protokoll

fört å möte med Tumba Komm. Arbetarekom.
söndagen den 10-5. 1925 i Folkets Hus.

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. kamrat Skarman
som hälsade de närvarande välkomna,
samt föredrog förslag till dagordning som
godkändes.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och
godkändes.

§ 3.

En inträdesansökan i Komm. av Melander¹
avslogs enhälligt.

§ 4.

(mom. 1.) Skarman rapporterade att det av komm.
anordnade majmötet på Tumba Dansbana den
3 maj med Arvid Vretling² som talare gick på
en kostnad av 12 kr. rapporten godkändes utan
debatt.

(mom. 2.) Kamrat Blomberg rapporterade från
partidistriktskonferensen, en diger rapport
som godkändes.

(mom. 3) Undertecknad meddelade att Söder-
tälje kretsens V. U. (av Sverges Komm. Ungdoms-
förbund) beslutat att avhålla Studiekonferens
i Södertälje Folkets Hus den 21 maj till vilken
samtliga kamrater är välkomna, Materialistisk
Historieuppfattning³ och Bondefrågan⁴ kommer
där att diskuteras.

§ 5.

(mom 1.) Kamrat Holm framlade förslag
att ändra mötestiderna, förslaget godkändes
och frågan hänsköts till styrelsen.

(mom 2.) Politikens paroll, Fyll våra pappers-
källare⁵, diskuterades och beslutades att utsända

1. På föregående möte beviljades en K. G. Melander inträde i arbetarkommunen.

2. Arvid Vretling (Wretling), tillhörde ungdomsförbundets och partiets ledning (periodvis stationerad i Moskva), stannade i Kominternpartiet vid partisprängningen 1929. Skrev bl.a. *Kommunistiska partiet 20 år, en kort historik*, Arbetarkultur 1937.

3. N. Bucharin, *Den Materialistiska historieuppfattningen*, Fram 1923.

4. Oklart vilken bok detta är, Kungliga Bibliotekets katalog Libris listar ingen så tidig utgåva med denna titel.

5. En något kryptisk paroll. Ordet "papperskällare" återfinns i Per Wästbergs *Ett hörntorn vid Riddargatan och andra stockholmsskildringar*, Wahlström & Widstrand 1980, och syftar där på tryckeriet Federativs papperslager där "skalder, hemlösa och landsortsbor" kunde övernatta. Möjligen handlar det om en insamling till tryckpapper.

två listor, den ena att handhavas av kamrat Östling och cirkulera i Tumba, och den andra av E. Johansson och att cirkulera på Separator.

§ 6.

(mom. 1.) Ett cirkulär från Partiet att Tumba Komm. Organisationer erövrat 7 pris med 203 poäng i Höstoffensiven priset var i form av böcker, och mötet beslutade att skänka dem till klubben.

(mom. 2.) Ett cirkulär från Arbetsutskottet och Kvinnoutskottet om organisationsbestämmelser för arbetet bland kvinnorna, beslöts hänskutas till klubben.

(mom. 3.) En skrivelse från Frams förlag om boken Lenin⁶, hänsköts till literaturchefen.

§ 7.

Som ingenting vidare förelåg till behandling tackade ordf. de närvarande för visat intresse och förklarade mötet avslutat.

Tumba dag som ovan

Enligt uppfattning

Erik Skarman
ordf.

John Johansson
T. F. sekret. (infört av E. Johansson)

6. Lev Borisovic Kamenev, *Lenin: liv och lära*, Fram 1925.

Protokoll

fört å ordinarie möte torsdagen den 11 juni 1925
vid Munkhättan.

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som
hälsade de närvarande välkomna, varefter dag-
ordningen upplästes och godkändes.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och
godkändes.

§ 3.

mom 1. Kamrat Blomberg rapporterade från instruktions-
mötet i Södertälje, rapporten godkändes.

mom 2. Undertecknad rapporterade från kyrkstäm-
man i Botkyrka, rapporten godkändes.

mom 3. Kamrat Skarman rapporterade styrel-
sens beslut angående den planerade dans-
banan i Grödinge i samband med en
sommarfest med basar, en kommitte på
tre personer blev vald som gemensamt med
styrelsen skulle ordna saken, valde blevo
kamraterna Blomberg, Sahlin, V. Larsson.

§ 4.

Skarman meddelade att kommun i år liksom
föregående år blivit ålagda att ombesörja
agitationen i Sorunda, mötet beslöt att välja
10 st. kamrater, varav 7 från kommun och 3
från klubben, valda från kommun blevo
A. rapp, E. Skarman, H. Östling, Einar Johansson,
J. Norden, Edw. Johansson, E. Nilsson. Till agitations-
lag i Botkyrka valdes V. Larsson, E. Ohlsson, H. Sahlin

§ 5.

G. Larsson

Som kamrat G. Larsson av sagt sig försäljningen
av Politiken på grund av bristande tid, uppdrog
mötet åt styrelsen att anskaffa en försäljare.

§ 6.

Undertecknads förslag om bildande av en arbetare-
sångkör godkändes, samt valdes undertecknad
till ledare.

§ 7.

Styrelsens förslag till ändring av mötestiderna
godkändes, förslaget innebär att ordinarie kommun-
möte skall hållas andra torsdagen i varje månad.

§ 8.

Cirkulär angående midsommar tidningen Röda Rappet behandlades och godkändes.

§ 9.

Angående F. D. Politikens Rysslandsresa beslöts att utse E. Ohlsson att i Tumba Fackliga samorganisations styrelse vidare befordra saken.

§ 10.

Som ingenting vidare förelåg till behandling tackade ordf. de närvarande för visat intresse och förklarade mötet avslutat.

Tumba Dag som ovan

Erik Skarman
ordf.

Edw. Johansson
sekreterare

Protokoll

fört vid möte med Tumba Kommunistiska Arbetarkommun torsdagen den 9 juli 1925.

§ 1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna, varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§ 2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkändes.

§ 3.

Såsom nya medlemmar anmälades J. L. Wiberg och C. H. Hallgren, vilka av mötet godkändes.

§ 4.

(mom. 1.) Kamrat E. Ohlsson rapporterade från Tumba Fackliga samorganisation angående rysslandsresan, rapporten godkändes.

(mom. 2.) Cirkulär angående Rysslands boken¹ författad av Engelska Fackföreningsdelegationen, behandlades, samt meddelade undertecknad att en kamrat i cellen vid Separator gått i författning att anskaffa boken samt försälja densamma.

(mom. 3.) Cirkulär från Frams Förlag godkändes samt beslöts överlämna det till cellen.

(mom. 4.) Cirkulär från Internationella Arbetare Hjälpén, godkändes, samt fick styrelsen i uppdrag att vid förefallande behov inköpa alster från Internationella Arbetare Hjälpén.

§ 5.

Cirkulär från Sverges Kommunistiska Parti angående fascistligorna och regementsföreningarna², saken debatterades, och föreslog kamraterna Samuelsson och Blomberg att låta cellen vidare befordra saken. godkändes.

§ 6.

Skrivelse från S. K. P. angående händelserna i Bulgarien³, kamrat Samuelsson föreslog

1. *Ryssland: officiell rapport av engelska fackföreningsdelegationen till Ryssland och Kaukasus i november och december 1924*, Fram 1925.

2. Högern manade till bildandet av regementsföreningar som protest mot 1925 års försvarsbeslut, vilket innebar nedrustning och en relativt stor minskning av antalet regementen i landet.

3. 16 april genomförde medlemmar i det illegala Bulgariens Kommunistiska Parti ett attentat i St Nedeljakyrkan i samband med begravningen av offret för ett annat attentat två dagar tidigare. 150 människor, däribland ett antal höga militärer och politiker, dödades. Attentatet blev förevändning för undantagstillstånd och en omfattande terror riktad mot kommunisterna.

att vi skulle upptaga det på våra resp. fackföreningsmöten, för övrigt uttalade mötet sin skarpa protest mot terrorn i Bulgarien.

Kamrat Einar Johansson föreslog at vi skulle anordna ett offentligt protestmöte vilket av mötet enhälligt godkändes.

§ 7.

Skrivelse från Internationella Röda Hjälpens angående bildande av Lokalavdelningar av I. R. H. Kamrat Blomberg föreslog att saken skulle upptagas på resp. fackföreningar i och för att överlämnas till Tumba Fackliga Samorganisation. godkändes.

§ 8.

Som ingenting vidare förelåg till behandling tackade ordf. de närvarande för visat intresse och förklarade mötet avslutat.

Tumba dag som ovan

Enligt uppfattning

Erik Skarman

Edw. Johansson

Ordf

sekreterare

Protokoll

Fört på Tumba Kommunistiska arbetarkommuns ordinarie möte

Söndagen den 13/9 1925

§ 1.

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna, varefter dagordningen upplästes och godkändes.

§.2.

Föregående mötets protokoll upplästes och godkändes till justering.

§.3.

Ordinarie Sekr. Edvard Johansson meddelar att han på grund av avflyttning från orten, måste avsäga sig de uppdrag han innehaft.

§.4.

Erik Skarman rapporterar om höstfestkommitténs beslut. Rapporten godkändes.

§.5.

Erik Skarman rapport från ungdomsklubbens senaste möte angående klubbens pappersrulle¹ och om att kommunstyrelsen skulle hjälpa klubben att utfå en fordran av viss person². Godkändes samt beslutades att klubben med dessa pengar skulle betala pappersrullen.

§.6.

Erik Nilsson och John Norden rapporterar att de inkasserat 40 kronor av klubbens tillgodohavande hos viss person. Godkändes.

§.7.

Cirkulär från Frams förlag om Rysslandsresan. Godkändes och överlämnades till cellen.

Cirkulär om brochyren "En skurk är en skurk"³ Birger Nordvall föreslog att tillsätta en som sålde brochyren. Godkändes och att verkställa förslaget valdes Gustaf Brandt.

Cirkulär om div. brochyror och tidningen Husfadern⁴ godkändes och överlämnades till cellen.

§.8.

Cirkulär från Politikens styrelse om aktieteckning å 604 aktier varav kommer 4 st på Tumbas lott. 2 på kommunen o 2 på klubben.

Bordlades

1. Gissningsvis en insamling till papper till Politiken ("fyll våra papperskällare"; se not till prot. 10 maj 1925).

2. Det finns ingen ledtråd till vem "viss person" är.

3. Iwan Engcrantz, *En skurk är en skurk : En vidräkning med de vitfinska arbetarmördarna : Med anledning av åtalet mot Folkets dagblad Politiken*, Fram 1925. Engcrantz, som var redaktör och ansvarig utgivare för Politiken, dömdes till fyra månaders fängelse för artikeln "Till vitfinnarnas ära undertryckes yttrandefriheten i Sverige" i samband med Finlands president Relanders statsbesök i Sverige i juni 1925.

4. Förutom en "familjejournal för Stocksund med omnejd", utgiven 1929, finns ingen tidskrift med detta namn i Kungliga Bibliotekets katalog.

§.9.

Cirkulär från Partiet o förbundet ang. propaganda för Sovjet-unionen och kampen mot fascismen. överlämnades till cellen.

§.10.

Cirkulär från partiet angående Höglundsförråderiet⁵, godkändes.

§.11.

Cirkulär från partiet ang rapport från driftceller, och Leninlistor till fackorganisationerna. Godkändes och beslutades att överlämna en lista till cellen och till ansvarig för lista inom kommun valdes John Nordén.

§.12.

Cirkulär från partiet om ett uttalande från Göteborgs Metallarbetare⁶. Anton Blomberg föreslår att cirkuläret överlämnades till cellen med uppmaning att göra allt för att genomdriva det. Godkändes och beslutades.

§.13.

Cirkulär från Partiets o förbundets studiekommitté ang vinterkursen på Brunnsvik, godkändes och lades till handlingarna.

§.14.

Bordlagd fråga ang kassarapport o revisionsberättelse upptogs o behandlades samt godkändes. Likaså godkändes revisorernas yrkade om full och tacksam ansvarsfrihet för styrelsen under den tid revisionen omfattar, nämligen 1a o 2dra kvartalet.

§.15.

Anton Blomberg föreslog att revisionsberättelsen skulle medsändas till cellen, vilket beslutades.

§.16.

Alfred Holm föreslog att kommunens brädhög skulle säljas vilket beslutades och styrelsen fick i uppdrag att avyttra den till högsta möjliga pris.

§.17.

Med anledning av Kamrat Edv. Johanssons avflyttning skedde en ömsesidig avtackning för gemensamt arbete.

5. Den tidigare partiledaren Zeth Höglunds partisplittring 1924 (Se även not till prot. 8 juni 1924).

6. Metalls avdelning 41 i Göteborg uppmanade i augusti 1925 LO att sammankalla en landsomfattande facklig konferens facklig enighet och skärpt kamp mot strejkbryteriet (se även not till prot. 13 februari 1925).

§.18.

Anton Blomberg föreslog att Edv. Johansson skulle skaffa en ny kamrat i sitt ställe, förslaget godkändes.

§.18.⁷

Som intet vidare fanns att behandla avslutades mötet och Ordf. tackade för visat intresse.

Justeras	Tumba dag som ovan
Erik Skarman	enl. uppfattning
Ordf.	Gustaf Brandt
	tillf. sekr.

Protokoll

fört å Tumba kommunistiska arbetarekommuns
ordinarie möte söndag 15 nov 1925.

§1.

Mötet öppnades av Ordf kamrat Erik Skarman som
hälsade de närvarande välkomna.

§2.

Dagordningen upplästes och godkändes

§3.

Föregående mötes protokoll upplästes och
godkändes till justering.

§4.

Rapporter. Kamrat Östling rapporterar från byggnads-
föreningens styrelse att kommunen får lokaler till
offentlig dans sista lördagen i månaden. Rapporten
godkändes.

Kamratkassör Nilson rapporterar att virket som
kommunen haft i lager blivit sålt till ett pris av
20 kronor. Godkändes.

Kamrat Holm avlämnade rapport från kommunal-
fullmäktiges sammanträde, rapporten godkändes.

§5.

Skrivelser o cirkulär. Ang. höstoffensiven under
parollen Förankra partiet hos massorna! behand-
lades och kamrat Nordvall föreslog att 2 av listorna
skulle stanna i Tumba och 3 st sändas med cirkuläret
till cellen vid Separator och att cellen själv
för sin del skulle taga ställning till frågan vilket
beslutades. Till att handhava listorna för Tumba
valdes kamraterna B. Nordvall o H. Östling och till
att närvara vid cellmötet valdes kamrat E. Skarman.

§6.

Cirkulär från Politiken ang upplagan, kamrat
Blomberg föreslog att frågan skulle tagas upp på
cellmötet, vilket beslutades.

§7.

Cirkulär från Politiken ang. tecknande av reverser
för att täcka uppsagda banklån. Kamrat Blomberg
föreslog att extramöte skulle utslysas och
att kamrat Karl Malmros vid hämtnings påföljd
vara närvarande och inleda frågan. Godkändes o beslutades.

§8.

Skrivelse ang Jul o nyårshälsningar i Röda Röster o Politiken
för Röda Röster valdes kommissionären och för
Politiken ansvarar undertecknad bläcksyndare.

§9.

Frågan om dans den 24 nov upptogs och beslutades att tillsätta en kommité på sex personer valda blevo kamraterna Nordvall, Holm, Skarman, Östling Larsson o Brandt.

§10.

På framställning från klubben ang gemensam julotta o av. samkväm föreslog kamrat Blomberg att respektive styrelse skulle samarbeta, vilket beslutades.

§11.

Förut bordlagd fråga ang. aktier bordlades till extra-mötet.

§12.

Med anledning av kamrat Blombergs osaliga förflyttning till annan ort, skedde en ömsesidig avtackning för gemensamt arbete och kamrat Blomberg uppmanades att "titta in" då han hälsade på.

§13.

Som intet vidare fanns att behandla avslutade ordf. mötet och riktade några tack-samma ord till kamrat Blomberg för det förtjänstfulla arbete han nedlagt för rörelsen.

Tumba dag som ovan

Justeras

Gustaf Brandt

Erik Skarman

Ordf

t. f. sekreterare

Protokoll

fört med Tumba Kom. Arb. Komun sön. den 13/12 -25

§:1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade de välkomna och förklarade mötet öppnat. Varefter dagordn. godkändes.

§:2.

Föregående mötes protokoll upplästes och godk.

§:3.

Rapporter: Kamrat Östling rapporterade för dansen den 24/12 – Utgifter Kr: 95:33

Inkomster ” 139:52

Behållning ” 44:19

Rapporten godkändes till fullo av mötet.

§:4.

Kamrat J. Norden rapporterade Leninlistan till inlämning vilket godkändes.

§:5.

Ett cirkulär från Partiet behandlades och beslöts att överlämna detta till klubben.

§:6.

En inbjudan förelåg angående Göteborgskonfer.¹ vilken diskuterades vilken beslöts att överlämna till driftcellen vid separator.

§:7.

Ett cirkulär till Kommunstyrelsen och tidningsombud behandlades.

§:8.

2 st. Listor förelåg för mötet, vilka gällde de av Kalmaroffren vilka blivit dömda till fängelsestraff². Mötet beslöt att Östling skulle taga en lista och den andra överlämnas till cellen vid Separator.

§:9.

Kamrat Nilsson rapporterade att han beställt affischer vilket av mötet godkändes. ett förslag av samme man att 3 man skulle närvara vid cellmötet, där Göteborgsfrågan skulle behandlas. förslaget skulle godkändes av möt.

1. Metalls avdelning 41 i Göteborg, där kommunisten Ernst Ohlsson var ordförande, uppmanade i den så kallade Göteborgsresolutionen i augusti 1925 LO att sammankalla en landsomfattande facklig konferens facklig enighet och skärpt kamp mot strejkbryteriet. Eftersom LO avslag denna begäran beslöt avdelning 41 i slutet av november att själv organisera en sådan konferens i Göteborg den 23 januari 1926. Konferensen samlade representanter för 300 fackföreningar och valde en enhetskommitté på 19 personer, som skulle realisera det arbetsprogram som antogs.

2. Syftar på en strejk i Kalmar där inkallandet av strejkbrytare lett till sammandrabbningar mellan arbetare och polis.

§:10.

Som inte vidare fanns att behandla, avslutades mötet sedan ordf. tackat för visat intresse.

justeras

Dag som ovan

Erik Skarman

Einar E. Johansson

ordf.

vise sekt.

Protokoll

fört med Tumba Kom. Arbt. Komuns ord. möte
söndagen den 10 jan 1926

§:1.

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat.

§:2.

Dagordningen upplästes och godkändes.

§:3.

Föregående mötes upplästes och godkändes till justering.

§:4.

Rapporter: Kamrat Östling rapporterade angående tidningsrullen. beslut om snar redovisning, godkändes av mötet.

§:5.

Nya frågor. Diskussion angående en Julfest upptogs till behandling. beslut blev att hålla denna Lördagen den 16/1 och anordna denna som familjefest med dans kring gran, påsutdelning, musik, deklamation m.m. valda till komité blevo A. Holm Edvard Olsson, John Norden Erik Skarman, Harald Östling, komiten möten förlades hos Holm.

§:6.

Folkets Hus styrelsens åtgärd att stänga lokalen för allmän dans diskuterades, ett flertal talare hade ordet, efter en livlig debatt beslöts att tillställa föreningens styrelse en skrivelse där de erhålla vårt fulla gillande i dess föranlåtna åtgärd med stängning. till att författa skrivelsen valdes: Erik Skarman o Einar Johansson, vilka av mötet godkändes.

§:7.

Frågan om en Leninfest hållande upptogs till behandling men beslöts att hänskjuta frågan till klubben, till att verkställa detta valdes E. Johansson och E. Skarman.

§:8.

En fråga förelåg från styrelsen angående klubbens väl och ve för fortsatt arbete och aktivisering, frågan diskuterades ingående av flera talare där det delvis belystes att föryngringsprosessen gått litet bakvänt och

önskade att någon kamrat från kommuns vid klubbens styrelseval skulle ställa sig till förfogande för ledning och hjälp. mötet beslöt att diskussionen fick utgöra svar på frågan.

§:9.

Frågan om F. D. P.s. tidningsupplaga skulle höjas till 65 ex enligt Particirkulär till den 1 Feb. 1926 diskuterades. styrelsens förslag om 5 mars godkändes, Edvard Olsson föreslog E. Skarman, B. Nordvall, J. Nordén, med 2 kamrater från klubben utgöra en arbetsam tidningskommite godkändes av mötet.

§:10.

Ett cirkulär från Frams Förlag angående prover på förlagets alster och beslöt mötet att bordlägga detta till nästa möte.

§:11.

Fråga förelåg angående nyteckning av andelar till Folkets Hus. uppgift lämnades at kassören att 1 andel betalts och önskade mötet att samtliga betalts innan årsmötet i mars.

§:12.

Kommunstyrelsens förslag om att höstoffensiven för Partiet skulle avslutas med innevarande resultat för att kommunen själv skulle få ekonomiskt andrum. godkändes.

§:13.

Förslag förelåg att inbjudan kamraterna Edvard Johansson och Blomberg tills familjefesten godkändes utan debatt.

§:14.

Som dagordningen var genomgången och intet mera förelåg för behandling avslutades mötet under ordf. tacksamhetsbetygelser.

Justeras

Erik Skarman

ordf.

Dag som ovan

Einar Johansson

v.sekt.

Protokoll fört å möte med Tumba

Kom. Arb. Komun Sönd. d. 14/2 -26

§:1.

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat.

§:2.

Dagordningen godkändes och till mötets sekreterare valdes Birger Nordvall.

§:3.

Ombudet från Göteborgskonferensen ansåg att ej någon rapport behövdes av honom, enär mycket klarläggande referat varit synliga i pressen mötet godk konferensens beslut.

§:4.

Kassören rapporterade att han fått in 22 kr från Separator, att tillföras höstoffensiven, vilken godk.

§:5.

Kassa o revisorsrapport för 3 – 4 kvartalet 1925 upplästes, ansvarsfrihet beviljades styrelsen.

§:6.

Cirkulär från Partiet upplästes angående en tidning "Den arbetande Jordbrukaren"¹ som skall spridas, pris 5 öre. Förslag framkom att tillsätta en person som hänvänder sig till lantarbetarna med nämnda alster, till detta uppdrag valdes Edvard Olsson, som rapporterar till nästa möte.

§:7.

Cirkulär från förbundet om agitationen bland kvinnorna samt spridandet av tid. "Röda Röster" cirkuläret godkändes och lades till handlingarna.

§:8.

En uppmaning från tid F.D.P. om ytterligare spridning av densamma, vilket överlämnades till tidningslaget.

§:9.

Ett cirkulär från Frams Förlag om litteratur särskilt om boken "Socialismens Historia"² Och vad vi upplevat i Sovjet-Ryssland³ vilket överlämnades till literaturchefen.

1. Tidningen var organ för Jordfolkets förbund, ett försök av SKP under 20-talet att organisera den arbetande jordbruksbefolkningen. Organisationsnamnet återkommer senare i "Kilbomarnas" officiella partinamn, Socialistiska partiet (Arbetarnas och Jordfolkets förbund).

2. Max Beer, *Socialismens Historia* 1-2, Fram 1925-26.

3. Möjligen: *En studieresa i Sovjet-Ryssland: Den svenska statstjänar delegationens rapport från en resa i april 1925*, Fram 1925.

§:10.

Förslag framkom att cellen vid Separator skall
välja 10 ombud till Byggnadsföreningens årsmöte
vilket av mötet godkändes.

§:11.

Val av ny styrelse för komunen uppsköts till
nästa möte.

§:12.

Val företogs till ombud för att närvara på
Byggnadsföreningens årsmöte valda blevo
Karl Hallgren, Hilmer Sahlin, Alfred Holm,
Edv. Olsson, Sigfrid Eriksson, John Norden
Valfrid Larsson, Erik Skarman, Erik Nilsson
Birger Nordvall, Herman Skarman, samtliga av mötet
godkända.

§:13.

Då ej mera fanns att behandla avslutades
mötet sedan ordf visat sin tacksamhet för samt-
liga behagat närvara.

Tumba den 14/2 1926

Erik Skarman

Birger Nordvall

[oläsl.] ordf.

tillf. sekt.

infört av E. Johansson

Protokoll fört å möte med
Tumba Kom. Arbetarkomun sön
den 15/3 -26 i Folkets Hus.

§:1

Mötet öppnades av ordf Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna, varefter dagord upplästes och godkändes.

§:2

Protokollet upplästes från föregående möte och godkändes för justering.

§:3

Förslag framkom att välja en kamrat att ha hand om kandidatlistan över de som väljas för Separator att närvara på Folkets Hus årsmöte. till detta valdes V. Larson "Separator".

§:4

En insamlingslista förelåg sänd från Partiet för att till våra gamle kamrat Hinke Bergegrens 65 års-dag kunna lämna honom en minnesgåva vald till att handha detta valdes J. Norden.

§:5

Ett cirkulär angående en konferens i Örbyhus att hållas den 21/3 vilken skulle behandla jordfolkets betryckta ställning. Kamrat Skarman relaterade frågan för mötet och framhöll att det jorts vad det kunnat för att få en torpare eller en arendator att resa dit upp men då detta ej låtit sig göra erbjöd sig undertecknad att resa dit för att i någon mån göra vad som kundes. Mötet accepterade tacksamt förslaget.

§:6

Ett cirkulär innehållande beskrivning på speciell lantarbetarlitteratur behandlades men beslöts att lägga detta till handlingarna.

§:7

Talarefrågan för 1 maj uppkom till behandling och fick styrelsen i uppdrag att handha detta

§:8

Då April månad är Jubeleumsmånad för F. D. P. har Partiet för denna skull påbjudit ett extra krafttag för tidningen och propaganda för övrigt, då mötet ej var redo att fatta

beslut i denna fråga bordlades denna.

§:9

F. D. P.s medelände no 1 upplästes, och behandlades godkändes och lades till handlingarna.

§:10

Cellen vid Separator förslag till kandidater för årsmötet. nämnda äro: Samuelsson, Evert Andersson, Sverre Niklasson, Ture Pettersson, Martin Larsson, Allan Vallgren, E. Jansson, Oskar Karlsson, Erik Fredriksson samtliga godkända och invaldes av mötet.

§:11

Som ny medlem i kommunen inröstades Erik H. Jansson vilken av ordf. hälsades välkommen.

§:12

Val av styrelse företogs. återval föreslogs mötet. istället för Gunnar Larsson och Samuelson valdes Birger Nordvall o H. Sahlin samtliga valda och godkända.

§:13

Ordf. erinrade om de frågor som varit före på distriktets konferens i Södertälje. En stunds debatto följde på dessa frågor, då dessa varit av sådan natur att vidare behandling ansågs behövas. föreslog Holm att Komm o Klubbens styrelser få slutdiskutera desamma. Förslaget fick mötets fulla gillande.

§:14

Då intet mer fanns att behandla avslutades mötet sedan ordf tackat för visat intresse.

Erik Skarman	Tumba dag som ovan
	Einar Johansson
Ordf	sekt

Protokoll
fört med Tumba Kom Arb. Komuns
ordinarie möte Söndagen den 11/4 1926

§:1

Mötet öppnades av ordf Erik Skarman som hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat. Styrelsens förslag till dagordning upplästes och godkändes.

§:2

Protokollsuppläsning bordlades.

§:3

Undertecknad rapporterade för Lantarbetarkonferansen i Örbyhus. rapporten godkändes utan debatt.

§:4

Holm rapporterade från kommunalstämman. rapporten godkändes.

§:5

Erik Nilsson rapporterade att komunen erhållit Folkets Hus för dans Lördagen den 24 april valda till komite blevo kamraterna Erik Skarman, Erik Nilsson E. Johansson A. Holm Edvard Olsson A. Rapp samtliga av mötet godkända.

§:6

Skarman rapporterade att komunen fått 55 metershöjden¹ till föredrag den 2.dra maj mellan kl. 2 – 5 styrelsens förslag att för ändamålet hemta 100 ex Revolt och 50 st blommor, vilket enhälligt godkändes.

§:7

Styrelsen rapporterade att ett föredrag skulle hållas i Tumba under Hinkes turné, styrelsen fick i uppdrag att fullfölja detsamma.

§:8

Skarman lämnade en utförlig rapport från Distriktets konferans under Påsken rapporten godkändes utan debatt.

§:9

Styrelsens förslag om att sända en krans till vår partikamrat Sandströms bår. till komunens representant utsågs John Norden.

1. "1911 hade byggnadsföreningen Heijmdal bestämt sig för att arbetarrörelsen behövde en dansbana. I juni det året begärde föreningen tillstånd att bygga en dansbana av trä på utkörare Janssons tomt. På den tiden och långt framöver var området mera känt som 55-metershöjden. (...) Det är 500 meter från den träbyggnad som blev nästa Folkets hus." (*Botkyrkabygd*, sid 251)

§:10

En skrivelse förelåg angående tidningen Jordfolket² vilken bör spridas. till att handha detta valdes undertecknad. [oläsligt] 20 expl.

§:11

Ett cirkulär angående spridningen av F. D. P. beslöts att överlämna detta till tidningslaget.

§:12

Som intet mera fans att behandla avslutades mötet sedan ordf tackat för visat intresse.

Tumba dag som ovan

Erik Skarman
ordf.

Einar Johansson
sekt.

2. Nytt namn på Jordfolkets förbunds tidning (se not till protokoll 14 februari 1926). Tidningen utkom 1926–30.

Protokoll

fört med Tumba Kom. Arbetark.

månd den 10/5 1926

§:1

Mötet öppnades av Kamrat E. Skarman som hälsade de närvarande välkomna uppläste förslag till dagordning vilken av mötet godkändes.

§:2

Protokoll från föregående möte uppläses och godkännes.

§:3

Skarman rapporterade Hinkes föredrag i Metropol¹ vilket var välbesökt och i allo lyckat, lämnade en behållning till F. D. P. på 45 kr 50 öre rapporten godkände.

§:4

Rapporten för Kilboms föredrag blev efter förslag därom bordlagd till nästkommande möte.

§:5

Ett cirkulär från Partiet om mera planmässigt arbete för F. D. P. blev efter en stunds debatt lagt till handlingarna.

§:6

Samliga rapporterade sina försäljningar av Revolt och Majblommor styrelsens förslag att prosenten på försäljningen skulle gå till komunkassan godkändes.

§:7

Ett cirkulär förelåg angående jubileumsmärkena vilken försäljning enligt cirkul. borde pågå raskt. godkändes.

§:8

Ett utsänt adresscirkulär genomlästes innefattande den nya partidistriktet vilket godkändes och lades till handling.

§:9

Då på grund av Erik Nilssons sjukdom ej kassorsposten finge stå tom ansåg mötet att en tillförordnad kassör borde tillsättas och blev efter förslag av Jonh Norden Harald Östling vald av mötet.

1. Biografen Metropol på Grödingevägen 7 i Tumba invigdes 1920. Väggmålningarna utförda av Sven X:et Erixon finns bevarade på Tumbascenen. Byggnaden revs 1981.

§:10

Frågan om en lista för Erik diskuterades
men hänskjöts frågan till styrelsen för
behandling.

§:11

En fråga framkom att kommunen skulle
hyra dansbanan en onsdagskväll i
vilken mötet enades och valdes E. Skarman
att underhandla med Byggnadsföreningen.

§:12

Ett cirkulär förelåg med en uppmaning
til kommunen att mildra litet på
statuten och medlems intagande och dennes
kvalifikationer och ställning till förenings-
livet. frågan föranleddde en stunds debatt
varefter den bordlades för vidare behandling.

§:13

Mötet avslöts efter övliga former
och talmanen tack. för visat intresse.

Tumba dag som ovan
Einar Johansson. sekt.²

2. Protokollet avslutas längst ner i undermarginalen. Justering av ordförande saknas.

Protokoll

Fört vid möte med Tumbas K. Arb. Komun

Söndagen den 13 juni 1926.

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman, som hälsade mötesdeltagarna välkomna, samt uppläste dagordningen som godkändes.

§2

Föregående mötesprotokoll upplästes ock godk. till justering

§3

Harald Östling rapporterade från dansaftonen den 24/4 som behandl. och godk.

§4

Kamrat Sigge Eriksson rapporterade från kretsmötet i Södertelje. rap. godk.

§5

Styrelsen rap. över den tilltänkta föredragsturnén med Herman Johansson¹ som talare. frågan upptogs till behand. förslag framkom om att uppsjuta denna till i Juli mån då 2 st föredrag skall hållas av samma talare. försl. godk.

§6

En skrivelse upplästes från A B Fs avd i Tumba. Styrelsen har behandl skrivelsen och föreslog att frågan om anslutning skulle få vila till hösten. frågan upptogs till behandling och styrelsens förslag godk.

§7

Cirkulär från Förb. angående Pastor Spaks² 50 års dag samt en lista upplästes. Styrelsen föreslår att listan skall inskickas blank på grund av de dåliga ekonomiska förhålland mötet godk. styrelsens förslag.

§8

En skrivelse från Byggnadsföreningen Heimdal upplästes om att de tänker uthyra dansbanan Onsdagskvällarna till föreningar som önska. frågan diskuterades och beslöts hyra denna till onsdagen den 30 juli med en rimlig hyra. Till Kommité valdes J. Nordén Axel Rapp Sigge Eriksson Harald Östling Viberg Elis Fredriksson Erik Skarman samt B. Nordvall. handlfrihet bevilj kommitén.

1. Partiets distriktsombudsman i Stockholm (se protokoll 4 mars 1928). Sannolikt identisk med den Herman Johansson som vid denna tid tillhörde SKP:s partiledning. Han följde med Kilbom vid partisplittringen 1929 och förblev lojal med det nya partiet även när ordföranden Nils Flyg förde det i en pronazistisk riktning.

2. Fredrik Spak, 1876–1926, var präst och skriftställare. Han var ursprungligen högkyrklig och konservativ, men radikaliserades och engagerade sig i nykterhets- och arbetarrörelsen. Han tillhörde SDUF/SKU:s ledning 1917–21 och hade även uppdrag för partiet. Spak avsvor sig sin kristna tro 1923. Han lämnade SKP i juni 1926, alltså vid samma tid som protokollet skrevs, och tog sitt liv två månader senare.

§9

Revisorerna uppläste kassa å revisorsrapporterna för 1sta kvartalet 1926 som upptogs till behandling. revisorerna föreslog bordläggning av dessa till Kamrat Erik Nilsson kommer hem som av mötet godkändes.

§10

Cirkulär från förbundet angående ett särskilt Länsnummer av F. D. Politiken till den 17 Juli. frågan upptogs till behandling. Sigge Eriksson föreslog att hemtaga av upplagan samt överlämna åt styrelsen att ordna detsamma förslaget godkändes av mötet.

§11

Cirkulär angående hemtagandet av Ungdomsinternationalen³ hänsköts åt Ungdomsklubben.

§12

Cirkulär angående hemtagandet av Tidningen Röda Rappet hänsjöts åt kommisjonären Samuelsson.

§13

Distriktskonferängsens årsprotokoll överlämnades till potokollsboken.

§14

Cirkulär från D. S. att anordna 2 föredrag under Juli mån med Herman Johansson som talare. Styrelsen fick i uppdrag att årdna detta.

§15

Den bordlagda frågan om mildring i nyintagning av medlemmar upptogs till behandling. Förslag framkom om att vi skulle intaga medlemmar efter den gamla metoden, men att avgiften skulle sänkas för lantarbetare och kvinnor. förslaget godk.

§16

Ett Cirkulär från Internationella arb. hjälpens Svenska sektion angående hjälp till de Grängesberg förolyckade arbetarna⁴ upptogs till behandl. 2 listor för påteckning var medskickade. mötet beslutade att tillställa 2 man som skulle handhava listorna. Valfrid Larsson lista no 530 samt John Nordén lista no 531 godk. av mötet.

§17

Cirkulär från D. S. ang lantingsmannavalet. Mötet beslutade att Bordlägga frågan till Länskonferänsen.

3. *Ungdomsinternationalen: kamporgan för Kommunistiska Ungdomsinternationalen*; utg. av Ungdomsinternationalens skandinaviska sekretariat (1921–29).

4. Den 28 maj dödades sex arbetare – fem kvinnor och en man – i en explosionsolycka i AB Express-Dynamits anläggning i Grängesberg.

§18

En fråga behandlades om att anordna en Basar eller fest i grödinge⁵. frågan hänsköts till styrelsen som gemensamt med klubbstyrelsen skall förbereda genomförandet av detta.

§19

Som intet vidare förelåg till behandling avslöts mötet ordf. tackade för visat intresse.

Justeras⁶

Enl uppfattning
Birger Nordvall
vise sekret.

5. Grödinge landskommun, söder om Tumba, gick 1971 upp i Botkyrka kommun.

6. Protokollet är inte underskrivet av ordföranden.

Protokoll

Fört på Tumba Kom. A. Komuns möte

Söndagen den 11 Juli 1926

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade samtliga möteseltagare välkomna, samt uppläste dagordningen för mötet som godkändes.

§2

Föreg mötes protokoll uplästes och godk. till Justering

§3

Kamrat John Nordén rap. från dansen den 30 Juni. rap. godk. av mötet.

§4

Styrelsen rap. från den tilltänkta fest eller Basar som skulle anordnas i Grödinge, vilket ennu ej gjort något resultat. mötet behandlade rap. och beslut fattades om att styrelsen skulle fullfölja uppdraget.

§5

Kamrat H Skarman rapporterade från kommunalfullmäktiges gruppsammanträde. rap. godk.

§6

Cirkulär från Partiet angående valagitationen samt medel till valfonden, därtill var två listor medskickade en lista No 575 skickades till Cellen vid Separator och den andra No 574 var kamrat Viberg villig åtaga sig. vidare föreslog mötet att styrelsen skulle få uppdraget att årdna med valbrochyrer och sådant.

§7

Cirkulär från Politiken om att vi skulle arbeta mera för tidningens spridning. Mötet beslutade att göra det bästa möjliga för att uppnå ett gott resultat.

§8

Frågan om valkonferensen behandl. det upplystes om att någon konferens ej hållits. Mötet beslutade att skicka ett ombud E. Skarman valdes till detsamma. Mötet enades om att Einar Johansson skall uppsättas som första namn på kandidatlistan till Komunalfullmäktige¹.

§9

Mötet beslutade att nästa ordinarie möte skall bli ett valmöte som godk.

1. En rättelse med dessa två rader är inklistrad i boken.

Som intet vidare fanns att behandla avslutades mötet
och Ordf. tackade för visat intresse.

Erik Skarman

Justeras

Enl uppfattning

Birger Nordvall

visé sekret

Protokoll

Fört på extra möte med Tumba K. Arb. Komun

Tisdagen den 20 Juli 1926

§1

Mötet som hölls hos Kamraterna Gunnar Larsson och J. Samuelsson i Tullinge öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade mötets deltagare välkomna samt önskade båda kamraterna lycka och trevnad i sitt blivande nya hem. Dagordningen för mötet upplästes och godkändes.

§2

Mötets tillkomst var i anledning av styrelsens uppsättning av kandidater till Komunalfullmäktigeval.

§3

Förslag framkom om att vi genom en skrivelse skall vända oss till L. S. i Tumba¹ om de önskade delta i Komunalfullmäktigeval samt om de även önskade uppsätta någon kandidat eller ett par och dessa skulle få plaseras på 2nda å 3dje plats. Förslaget diskuterades och godk. och frågan hänsköts till styrelsen.

§4

Förslag framkom om att kompletteringen av listan skall Bordläggas till ord möte vilket godk av mötet.

§5

Förslag framkom om att den vecka som Kommunalvalet pågår skall det annonseras i Politiken. Försl. godk.

§6

Kamrat Erik Skarman rap. om att den kandidat som blivit föreslagen till Landstingsmannavalet näml. Einar Johansson åtager sig kandidaturen.

§7

Sedan intet vidare förelåg till behandling avslöts mötet ordf. tackade för visat intresse.

Justeras

Erik Skarman

Enl. uppfattning

Birger Nordvall

vise sekret.

1. Tumba Lokala Samorganisation (syndikalisterna, SAC).

Protokoll

Fört på Tumba Kom. Arb. Komuns möte Söndagen
den 8 Augusti 1926.

§1

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman, som hälsade
mötesdeltagarna välkomna varefter dagordningen
för mötet upplästes och godk.

§2

Som ej någon sekreterare var närvarande valdes
J. Nordén att föra mötesprotokoll, samt uppläste
föregående mötesprotokoll som godk. till Justering.

§3

Erik Skarman rap. att den skrivelse som skulle
sändas till Tumba L.S. angående kommunalfullmäk-
tiguevalet ej hunnits med att sändas och att E. Johansson
skulle vara rapportskyldig, men ej var närvarande.
Beslutade mötet att bordlägga rapporten till kommande
möte.

§4

Harald Östlund rapporterade om att på listan ”
Arbetarefront mot Borgarfront” redovisats med kr 61,75
rapporten godk.

§5

E. Skarman rap. om att D. S. fordrar att Tumba
K. Kommun skall uppsätta två namn på landstingsman-
na listan. frågan upptogs till behandling. förslag framkom
att välja Härman Skarman och Einar Johansson
vilka enhälligt godk.

§6

Ordf. meddelade att Byggnadsföreningen
skall avhålla extra möte Torsdagen den 12 Augusti
samt att komunen skall välja ombud. Mötet beslöt
att från Tumba välja följande
Erik Skarman, A. Holm, E. Fredriksson
H. Skarman, Wiberg, E. Johansson
H. Östling samt A. Rappe.
Styrelsen fick i uppdrag att från Cellen vid Separator
skaffa fyllnaden.

§7

Tvenne Cirkulär upplästes godk. och lades till
handlingarna.

§8

Cirkulär angående Länsnummret samt valliteratur
Bordlades.

§9

Den bordlagda frågan om kompletteringen av kandidatlistan Komunalfullmäktigevallet bordlades ytterligare till ett kommande möte.

§10

Mötet beslutade att hålla ett extra möte
Fredagen den 13 Aug. hos H. Östling¹.

§11

Som intet vidare förelåg till behandling avslöts
mötet ordf. tackade för visat intresse.

	Enl uppfattning
Justeras Erik Skarman	John Nordén
	t. F. sekret

1. Något sådant möte är inte protokollfört. Nästa protokoll är från den 13 november och i det rapporteras valresultatet.

Protokoll

Fört på Tumba K. A. Komuns möte Lördagen den 13 Nov 1926¹

§.1.

Mötet öppnades av Ordf. Erik Skarman som hälsade mötesdeltagarna välkomna varefter dagordningen upplästes och godk.

§.2.

Som nya medlemmar i komunen ingick Rubin Edvard Johansson Separator, och Herbert Lundberg Salem², vilka inröstades enhälligt.

§.3.

Kamrat H. Skarman rap. från komunalfullm. sammantr. samt framlade räkenskapsberättelse för påseende.

§.4.

Ordf. uppläste en från Partiet uppsatt Tablå över anonsanskaffningen i F. D. Politiken och för Tumbas vidkommande har influtit kr 222,80.

§.5.

Lista för teckning av Jul å Nyårshälsningar i Politiken hänsköts till Walfrid Larsson vilken åtog sig uppdraget.

§.6.

En skrivelse från D. S. upplästes, ang. trycksaker till valet, som Tumba komun stod i skuld för på 30 kr. och emedan D. S. hade ekonomiska svårigheter anmodades komunen om likvid snarast möjligt. skrivelsen godk. av mötet.

§.7.

Raport över valresultatet till Botkyrka komunalfullm. framlades vilket visade att Kamraterna E. Johansson och J. Samuelsson blivit valda från Kommunisterna.

§.8.

Ett cirkulär från D. S. upplästes, med uppmaning att vi skulle bilda en Komunistisk Komun i Salem. frågan upptogs till behandl. Beslut fattades om att emedan utsikterna till detta var så gott som inga lades cirkuläret till handlingarna.

§.9.

Cirkulär ang. höstofensiven upplästes. Frågan upptogs till behandl. Beslut fattades om de tvenne listor som åtföljde för påteckning, skulle överlämnas till J. Nordén

1. Det har gått drygt tre månader sedan föregående möte. Av det extra möte som skulle ha hållits den 13 augusti finns inga spår i protokollsoken. Inte heller sägs något om vad som hände med den diskuterade fullmäktigelistan, men av rapporten under §7 framgår att partiet erhållit två mandat. Föregående mötes protokoll förbigås med tystnad och inte heller på nästa möte justeras något protokoll.

2. Salem, grannkommun till Botkyrka, införlivades i Botkyrka 1974, men blev åter egen kommun 1983.

och Walfrid Larsson som godk.

§.10.

Cirkulär om Jultidningen Frisk Nordan upplästes och överlämnades till komisionären vid Separator.

§.11.

Cirkulär från Kretsstyrels den upplästes, Med påminnelse om kretsmötet i Södertelje den 14 dennes. Mötet beslutade att tillsäga Kamrat E. Johansson att infinna sig.

§.12.

Mötet beslöt att ge styrelsen i uppdrag att anordna ett Föredrag. Med Hinke Bergegren som talare.

§.13.

Som intet vidare förelåg till behandl. avslöts mötet sedan Ordf. Tackat för visat intresse.

Justeras
Erik Skarman
Ordf.

Enl. uppfattning
John Nordén
möt. Sekret.

Protokoll

fört å extra¹ möte för Tumba
K. A. K. i Nya Folkets Hus²
Söndagen den 10/4 1927

§:1

Mötet öppnades av ordf. Erik Skarman
som hälsade de närvarande välkomna var-
efter dagordningen upplästes och godkändes.

§:2

Östling förelade kassaraport från dansen
den 3/4, men då denna ej var fullt färdig
beviljades uppskov med densamma tills nästa
möte i och för komplettering.

§:3

Förelåg en skrivelse från kretsstyrelsen
angående att annordna ett möte endera i
Fittja eller Norsborg för agitation till att
handha detta valdes E. Skarman o E. Johansson.

§:4

Kassören hade här ordet i den ständigt
brännande ekonomifrågan efter en stunds diskus-
ion enades mötet om Rapps förslag om 1 kr
uttaxering per medlem men att först förelägga
sellen vid separator detta beslut i och för
yttrande. Och att ännu en gång begära
banan för dans så fort som möjligt att
förhyra densamma valdes E. Skarman o Östling.

§:5

Rapp väckte en fråga att komunstyrelsen
måtte interpelera Folkets Husstyrelsen om
ej priset måtte kunna sänkas då fest
avhålls mitt i veckan eller då lokalen
används en lördagkväll, mötet enades i
att de kamrater som sitter i folkets Hus
styrelsen skulle framföra frågan där.

§:6

En lista förelåg från Internationella
arbetarhjälps svenska sektion om bi-
drag för Kina. Östling föreslog att sän-
da den till Separator för att cirkulera
där blev mötets beslut

1. Varför mötet betecknas som "extra" trots att nu nästan fem månader gått sedan föregående möte framgår inte.

2. När Tumbas arbetarrörelse vuxit ur det första Folkets Hus på Drottninggatan 18 sålde Byggnadsföreningen Heijmdal det till Filadelfiaförsamlingen för 11 000 kr. Under en mellantid hyrde man nykterhetslokalen Mimer innan ett nytt hus uppfördes i Segersjö 1926-27. Folkets Hus i Segersjö finns fortfarande kvar. (*Botkyrkabygd*, sid 250 f.).

§:7

Ett cirkulär från Partiet angående en föredragsturné och om agitationen bland kvinnorna i och för medlemsvärvning lades utan debatt till handlingarna.

§:8

Ett cirkulär angående deltagande i Partikongress även innehållande och formerna för deltagande i jubileumsoffensiven. men då ett svar väntades från distriktstyrelsen där denna skulle konferera med Partiet, först då kunde ställning tagas till detsamma.

§:9

Evad det gällde offensiven kunde ej ställning tagas till densamma då den egna ekonomin var miserabel varför denna fråga lades till handl.

§:10

Ett cirkulär om bronschyrrer m.m. lades utan debatt till handl.

§:11

Basarfrågan diskuterade ingående evad det gällde till sommaren att stärka kassan. fick styrelsen i uppdrag att utarbeta en ekonomiplan i nämnda fråga.

§:12

Ordf. medelade att lilla lokalens möten skulle betalas med Kr. 2:50 för 3 tim. vilket av mötet godk.

§:13

En fråga angående att avhålla ett majmöte 2-dra Söndagen i Maj beslutades och fick E. Skarman o Östling sig förelagt att ordna med detsamma.

§:14

Då inte med fans att behandla avslutades mötet efter tack av ordf. för visat intresse.

Tumba dag som ovan
Einar Johansson
sekt.

ordf.³

3. Protokollet är inte underskrivet.

Protokoll
fört under möte med
Tumba Komm. Arb. Kommun
Söndagen den 6 Nov 1927¹

1.

Mötet öppnades av Org. ordf. E. Skarman
som hälsade mötesdeltagarna välkomna
och förklarade mötet öppnat.

2.

Dagordningen för mötet föredrogs och godkändes.

3.

Som det ej fans någon Seck. närvarande
bordlades protokoll till näste möte.

4.

Styrelsevalet bordlades på grund av
dålig anslutning.

5.

Sahlin fick i uppdrag att på cellen
tillsätta uppbördsman för Separator.

6.

Tillförordnad Distriktombudsman
Lindau² hade i uppdrag att besöka
Tumba i och för det organisatoriska
arbetet för Cellen vid Separator
Samt med uppmaning till styrelsen
för kommunen att rapportera sakligt
och ordentligt. På kamrat Lindaus
uttaland blev en kort debatt med
resultat att diskussionen fick utgöra
svar på frågan.

7.

Kamrat E. Skarman förordade ett
föredrag med anledning av Sovjetunionens
tioårs firande. Mötet beslutade
enligt med Skarmans uttalande
Skarman och undertecknad fick i upp-
drag att förbereda till offentligt möte

1. Ytterligare sju månader har gått sedan föregående möte.

2. Med säkerhet Gottfried Lindau. Han omnämns i Håkan Blomqvists *Gåtan Nils Flyg* (Carlsson 1999) som Herman Johanssons ungdomsklubbskamrat i Saltsjöbaden på 10-talet. Johansson dyker upp i nästa protokoll egenskap av ordinarie distriktombudsman.

med talare.

8.

Som ej mer fanns att behandla
avslutad mötet och ordf. tackade för visat
intresse.

Justerat	Enligt uppfattning
	John Nordén
Ordf. ³	mötets seck.

3. Protokollet är inte underskrivet.

Protokoll fört på Tumba Komm.
Kommuns möte Söndagen den 4 Mars 1928

1

Mötet öppnades av Kamrat Einar Johansson
som hälsade D.S. ombudsman Herman Johansson¹
välkommen till Tumba samt förklarade mötet
öppnat.

2.

Att leda mötets förhandlingar valdes E.
Johansson att föra protokollet undertecknad.

3.

Kamrat H. Johansson inledde frågan
angående kommunens tillbakagång. D.S. anser
att skulden ligger hos Erik Skarman och finner
honom olemplig att handhava kommunens ange-
legenheter. Kamrat Johansson förordade att till-
sätta en ny ordf.

4.

Frågan upptogs till behandling och som ett
ryckte går om E. Skarman att han är skubbare²
i målarförbundet beslutade mötet att tillsätta
en kommite att undersöka saken som skall
vara rapportskyldiga på nästa möte E. Johansson
och undertecknad valdes.

5

Nästa möte upptogs till behandling kamrat
Östling förordade ett möte i Tullinge hos
kamrat Samuelsson. Mötet instämde med
Östling och beslutade att avhålla det torsdagen
den 15 dennes kl. 7.30 em3. Kamrat Herman
Johansson beordrades till det mötet vilket
han låvade.

6

Till ny styrelse föreslogs följande
Kamrater Ordf. Einar Johansson vise Salin
Sekt Birger Nordvall vise Sigge Eriksson
Kassör H. Östling till uppbördsmän
för Metall E. Fredriksson Gjuterit Martin
Larsson samt till revisorer omvaldes Holm och
Nordén.

1. Se not till protokoll 13 juni 1926.

2. Skubbare är en oorganiserad arbetare eller fackförbundsmedlem som utesluts på grund av bristande betalning.

3. Av nästa protokoll framgår att mötet istället hölls på söndagen den 18 april.

7.

Behållningen sista festen blev 16:37 på
kommunens andel kamrat H. Johansson
uttalade ett tack till de medverkande.

8

Ett cirkulär från Partit angående fackförenings-
medlemmar som arb. i Stockholm. Men som ej kommunen
har några sådana lades cirk. till handlingarna.

9

Avslutning.

Justerat

E. Johansson

Ordf.

Enligt uppfattning

J. Nordén

mötes sek.

Protokoll fört vid Tumba
Komm. Arbetarekommuns års-
möte Sönd. den 18 Mars 1928

1

Mötet öppnades av ordf. E. Johansson
som föreslog dagordning vilken av mötet
godkändes. att leda mötets förhandlingar
valdes E. Johansson som sekr. Björk.

2

Föregående mötesprotokoll uppläses å godk.

3

Därefter överlämnades ordet åt distrik-
tets ombudsman kamrat Härmann Johanson
som gav en kort översikt över den nuvarande
politiska och fackliga situationen, samt skisserade
det arbete som kommunen f.n. hade att ut-
föra, samt föreslog diskussion över frågan
Cellarbetet. Därefter vidtog en stunds livlig
debatt, varvid de talare som yttrade sig tycktes
vara eniga om att det cellarbete som bedrivits ej
varit nyttigt för kommunen i sin helhet.
Samuelson föreslår att cellarbetet får vila t.v.
samt att kommunens medl. inrikta sig
på att stabilisera kommunen vilket av mötet
godkändes. Vidare beslöts att vid de tillfällen
då tidningens prenumerantsamlare förlorar
pengar på avresande prenumeranter vilket
enligt vad samtidigt upplystes om ofta lär in-
träffa kommunen får ersätta detsamma.

Kamrat Östling föreslår att för en
del medl. som häfta i skuld till komm.
för kontingent för år 1927 avskriva densamma.
Mötet beslöt efter en kort debatt i enl. med förslagen.

5

Som styrelse för år 1928 valdes
Ordf. E. Johansson v. ordf. H. Sahlin Sekr.
Birger Nordvall v. sekr. S. Erickson Kassör
H. Östling Revisorer A. Holm och J. Norden
uppbördsmän E. Fredrickson och Martin Larson
samt som fackl. representant vid Separator Björk.

6

Bordlagda frågan ang. fallet
Skarman upptogs därefter till behandling.
Kommitterade rapportera att de förvissat sig om
att ryktet om att han var skubbare var sant

samt föreslog uteslutning. Mötet beslöt omedelbart och enhälligt i enl. med förslaget.

7

Att representera Tumba komm.
arbetarkommun vid Distriktskonferensen i
Stockholm Sönd. den 25 Mars 1928 utsågs Björk.

Samtidigt beslöts att som dagtraktamente anslå 10 kr. ur komm-kassan.

8

Revisionsberättelsen för år 1927 upplästes å godk.

9

Widare beslöts att avhålla ett ord. möte
en gång i mån. i Folkets Hus Tid enl. afficher!

Tumba dag som ovan

Einar Johansson
ordf.

Fritz Björk
tillf. sekr.

Namn i protokollsoken

148 namn, varav 13 kvinnor (9%)

Axel Anderson
Evert Andersson
G. V. (G. W.) Andersson
Harald Andersson
Ina Andersson
Karl G. Andersson
Karl Andersson
Rickard Andersson
Tora Andersson
C. (K.) Bergström
Anton Blomberg
Hj. Bjurström
Frits Herbert Björk
A. Blomberg
Carl Bramér
Gustaf (Gustav) Brandt
Axel Brask
O. E. Burgman
Edvin Carlsson
Ruben Carlsson
Cederblad
J. Eliasson
Gustav Engdal [?]
Helge Engkvist
J. Engkvist
Sixten Engkvist
Yngve Engkvist
K. Joh. Engkvist
A. S. Eriksson
B. E. Eriksson (= Edvin, Elis eller Emanuel Eriksson?)
Gustav Eriksson
Edvin Eriksson
Elis Eriksson
Emanuel Eriksson
Karl Eriksson
Sigfrid (Sigge) Eriksson
Ingeborg Falk
Elis Alfred Fredriksson
Erik Fredriksson
Sven Grimborg
C. A. Gustavsson
Gottfrid Gustavsson
K. Gustavsson (= C. A. Gustavsson?)
A. Gårdman

Gustav Hagdal (Hagdahl, Hagdahl)
Sigfrid Hallberg
C. H. (Karl) Hallgren
Verner (W.) Hellberg (Hällberg)
Karl Axel Hellström
Karin Hellström
Hjalmar Hjälms
Alfred Holm
John Holm
P. Holm
Signe (Singne) Holm
Bertil Holmberg
John Holmberg
Lars Holmkvist
G. Häll
W. Häll
A. Hällberg
W. Hällberg
Axel Jansson
E. Jansson
Erik H. Jansson
Einar E. Johansson
E. G. A. Johansson
Edvard (Edw.) Johansson
Ernst Johansson
John (Jon) Johansson
Karl Johansson
Oskar Johansson
Rubin Edvard Johansson
Wilhelm Johansson
Anton Wilhelm Johansson
Erik A. Johnsson
Artur (K. A.) Karlsson
D. P. Karlsson
fru Karlsson
Karl Karlsson
Oskar Karlsson
Ruben Karlsson
Ferdinand Kjällman
O. Landström
Anna Larsson
Gunnar Larsson
(H.) V. Larsson
Martin Larsson
Oskar Larsson
Walfrid (Walle, Valfrid) Larsson
Nils Oskar Leopold Lindgren
Oskar Lindin
Birger Lindrot
C. B. Lindrot (= Birger Lindrot?)

Herbert Lundberg
Karl Lundberg
Karl Malmros
Ruben Malmström
O. E. Mattsson
K. G. Melander
Sverre Niklasson
David Leonard Nillsson
Erik (Eric) Nilsson (Nilson, Nillsson)
O. E. G. Nilsson
Daniel Nordén (Nordehn)
John Nordén
Oscar (Oskar) Nordén
Birger Nordvall
Julius Nordvall
O. Nordvall
H. Nyström
Edvard Olsson (Ohlsson)
Axel Persson
Harald Persson
P. J. Pettersson
Ture Pettersson
Hugo Psson [?]
Evert Ramér
Hedvig Ramstet
Axel Rapp (Rappe)
Gustav Rundgren
W. L. Salin
Hilmer Sahlin (Salin)
J. E. Samuelsson
Karl (K.G.) Sandberg (Sanberg)
Oskar Sandström
Hilding Sjölander
Ejnar Skarman
Emma Skarman
Erik (Eric) Skarman
Herman (Härman) Skarman
Ingeborg Strand
J. Strand
J. Svanström
Bertill Svensk (Svånsk)
Ludvig Svenson
Jenny Söderlund
fru Tuland
Allan Vallgren
Erland Vallgren
C. J. Wallin
Ejnar Valin (?)
Frida Wallin
Nils Vester

J. L. Wiberg (Viberg)
Agnes (Angnes) Widegren
(Widergren)
Herm. Widegren
Harald Östling

*Omnämnda, ej medlemmar i
kommunen*

Hinke Bergegren
Kata Dalström
Nils Flyg
E Hage
Erik Hedén
Zäta Höglund
Jean Jaurés
Herman Johansson
Karl Kilbom
Karl Liebknecht
Lindau
Carl Lindhagen
Ejnar Ljungberg
Fabian Månsson
Fridtjov Nansen
Rudolf Pettersson
H. F. Spak
Winberg

Styrelseledamöter i Tumba socialdemokratiska vänsterkommun/ kommunistiska arbetarkommun 1917–28

Kursiv=ordförande.

	-17	-18	-19	-20	-21	-21 ¹	-22	-23 ²	-24	-25	-26	-27 ³	-28 ⁴
<i>J. Holm</i>	<i>x</i>	<i>x</i>		x									
H. Skarman	x	x	x							x	x	x	
<i>E. Burgman</i>	x	<i>x</i> ⁵	<i>x</i>										
J. Engkvist	x	x	x	x									
<i>Erik Skarman</i>	x	x	<i>x</i> ⁶	<i>x</i>		<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	
A. Holm	x	x	x										
P. Holm	x	x											
Einar Skarman	x	x	x	x									
W. Hällberg			x										
D. Nordén			x	x	x	x	x	x					
A. Hällberg			x	x									
G. V. Andersson			x	x									
K. Sandberg				x	x								
<i>Axel Rapp</i>					<i>x</i>	x	x	x	x				
B. Lindrot					x								
B. Nordvall					x	x	x	x	x		x	x	x
<i>Einar Johansson</i>					x				x	x	x	x	<i>x</i>
E. Nilsson						x	x	x	x	x	x	x	
O. Nordén						x	x	x	x				
O. Larsson						x	x	x					
J. Nordén					x	x	x						
W. Larsson									x				
Edvard Johansson									x	x	x		
J. E. Samuelsson									x				
E. Olsson									x	x	x		
H. Östling										x	x	x	x
G. Larsson										x			
H. Sahlin										x	x	x	
S. Eriksson													x

1. Efter att kommunen beslutat återinträda i partiet, som nu bytt namn Sveriges Kommunistiska Parti, väljs en ny styrelse i november 1921.

2. Inget styrelseval hölls 1923.

3. Inget styrelseval hölls 1927.

4. Enligt protokollen föreslås styrelseledamöterna den 4 mars och väljs den 18 mars.

5. Hösten 1918 flyttade Holm från Tumba och avgick därför som ordförande. Burgman valdes till ny ordförande i november.

6. Burgman omvaldes till styrelsen i februari 1919, sannolikt som ordförande, samtidigt som Erik Skarman avsåg sig platsen i styrelsen. I maj samma år valdes dock Erik Skarman till ordförande.

”Den proletära enhetsfronten på klasskampens grund är räddningen”

Protokoll förda vid möten med Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommun och Tumba kommunistiska Arbetarekommun 1917–1928

År 1999 hittades en sliten skrivbok i folioformat i en container. Den visade sig innehålla samtliga protokoll förda i Tumba Socialdemokratiska Vänsterkommun (1921 och framåt Tumba Kommunistiska Arbetarekommun) från åren 1917–1928. Protokollsboken finns sedan dess på Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek. Som ett bidrag till högtidlighållandet av Vänsterpartiets 100-årsjubileum har Vänsterpartiet Botkyrka låtit transkribera protokollsboken och ger härmed ut den i både tryckt och digitalt format. Protokollen är avskrivna ord för ord, med bibehållen stavning, skrivfel och radfall. Personer, händelser och företeelser har vid behov kommenterats i fotnoter.